

LAKKO

Kaikki tarvitsevat seksuaalikasvatusta

Sexpo ry:n toiminnanjohtaja Tommi Paalanen näkee #metoossa paljon hyvää, mutta toivoo myös, että ihmiset oppisivat keskustelemaan seksistä keskenään.

Teksti: Johanna Hellsten

Kuva: Antti Kirves

Filosofian tohtori **Tommi Paalanen** johtaa Sexpo-säätiötä, joka on toiminut jo vuodesta 1969 seksuaalisen hyvinvoinnin edistämiseksi Suomessa. Seksuaalietii-kasta väitellyt Paalanen on toiminut järjestössä 10 vuotta.

Miksi seksi, Tommi Paalanen?

– Olin kiinnostunut seksiin liittyvistä asioista jo lukioaikana, myös akateemisessa mielessä, Paalanen kertoo.

Paalasen mukaan hänen lukiovuosinaan, 1990-luvulla, seksistä puhuttiin hyvin vähän asiantuntijatasolla.

– Sellaista iltapäivälehtipuhetta toki oli paljon, joko tirkistelevää tai moralisoivaa, mutta muunlaista puhetta seksistä oli hyvin vähän. Siinä on tapahtunut iso muutos.

Paalanen pääsi lukion jälkeen opiskelemaan filosofiaa ja huomasi, että seksi loisti poissaolollaan lähes koko tieteenalassa, kuten monella muullakin yhteiskunnan osa-alueella.

– Tälläkin hetkellä siihen törmää esimerkiksi sote-keskustelussa. Kenelle kuuluu seksuaalikasvatus sotessa? Ei kenellekään. Filosofiasakin seksistä puhuttiin lähes ainoastaan feministisessä filosofiassa.

Paalasta kiehtoo seksin tabu-luonne ja sen tabun tökkiminen. Seksologian piirissäkin Paalanen on outolintu, sillä perinteisesti seksologian kenttää hallitsevat terapeutit ja lääkärit.

– Väitöskirjani käsitteli seksuaalisuuden eettisiä rajoja erityisesti alan ammattietiikan kautta.

Sexpo kasvoi

Paalanen päätyi aluksi Sexpo-säätiön hallitukseen ja vuodessa sen puheenjohtajaksi. Kuusi vuotta sitten hänet valittiin säätiön toiminnanjohtajaksi.

– Sexpo oli vielä 10 vuotta sitten aika hiljainen toimija, enemmän taustavaikuttaja. Mutta se oli sentään yksi harvoista toimijoista, joka käsiteli seksiä jollain tasolla, Paalanen muistelee.

Sexpo on kasvanut 10 vuodessa valtavasti, yli kaksikertaiseksi. Sen julkisuustoiminta on nykyään näkyvää ja kansainväliset verkostot vahvoja. Seksuaaliterapeutit mukaan lukien työntekijöitä on nyt tusinan verran, mutta ydinporukka, joka on koko ajan palkkalistoilla, koostuu 6 henkilöstä. Rahoitus tulee pääosin Veikkauksen varoista.

– Olemme muuttuneet taustavaikuttajasta näkyväksi asiantuntijatahoksi, Paalanen sanoo.

Yksi Sexpon tärkeimmistä toimintakentistä on seksuaalipolitiikkaan vaikuttaminen. Tällä hetkellä kolme toiminnan keihäänkärkeä ovat seksuaalikasvatus (jonka alle muun muassa seksuaalinen autonomia ja metoo-asiat kuuluvat), vammaisten seksuaaliset oikeudet sekä seksityö.

Yhteiskunnallinen keskustelu seksuaalisuudesta on vapautunut huomattavasti jopa viimeisen 10 vuoden aikana. Silti on asioita, jotka koetaan jonkinlaisina tabuina ja niistä keskustelu on väkimmäistä. Yksi tällainen hankala keskustelunaihe ovat vammaisten seksuaalioikeudet.

– Vammaisuuteen liittyy erilaisia myyttejä siitä, että ”eiväthän he nyt voi tarvita seksiä”, ”ei se kuulu vammaisille”. Näissä aiheissa edetään hyvin hitaasti. On kuitenkin tärkeää pohtia esimerkiksi sitä, miten tuetun asumisen piirissä oleva vammaisen henkilö voi toteuttaa seksuaalisuuttaan.

#metoo-keskustelu on vasta alussa

Nykyään näkee jo kommentteja, että seksuaalisen häirintään liittyvää #metoo-keskustelua on jatkettu liian kauan. Paalasen mukaan todellinen keskustelu ja asioiden muuttaminen on vasta alussa.

– Aiheesta on keskusteltu kyllä jo 30 vuotta ja 1980-luvulla aiheesta oli ensimmäisiä tutkimushankkeita. Aihe ei kuitenkaan saanut tuulta alleen vielä siinä vaiheessa. Nyt keskustelussa on tehty vallankumous ja kriittinen massa on ylittynyt. Kestää kuitenkin kymmeniä vuosia, ennen kuin todellista muutosta tapahtuu, joten keskustelu on oikeastaan vasta alussa, Paalanen toteaa.

Hänen mukaansa hyvin harva suhtautuu metoo-keskusteluun täysin kielteisesti, vaikka kriittikkäkin on tullut.

– Ei minusta kukaan sano, ettei asiasta pitäisi lainkaan puhua. Enemmän kyse on sellaisesta keskustelun tasoittumista toivovaa, joka on toki näkynyt myös negatiivisilla tavoilla tyyliin ”entäs **Aku Louhimiehen** tunteet”?

Paalasen mielestä kriittistäkin arviointia kuitenkin tarvitaan.

– Jos esimerkiksi jossain rakennusalan yritykessä syntyisi samanlainen hässäkkä seksuaalisesta häirinnästä, olisi todella hyvä, että yrityksessä olisi menettelytapoja ja välineitä käsitellä asiaa järkevällä tavalla. Jos asiaan ei puututtaisi, oltaisiin taas uhrin kokemuksen vähättelyn linjalla. Toisaalta ei saisi lähteä tekijän lyttämisenkään.

”Nyt #metoo-keskustelussa on tehty vallankumous.”

Paalanen toivoisi työnantajapuolelta kykyä ja keinoa asioiden sovitteluun silloin, kun kyseessä on vähäisempi asia, kuten liian pitkälle menevä vitaisu tai jokin yksittäinen, vääränlainen kosketus.

– Toki asia on eri, jos mennään tahallisen seksuaalisen ahdistelun puolelle. Ja tietenkin myös tunteiden tuulettamiselle on paikkansa. Aikuisetkin tarvitsisivat seksuaalikasvatusta, mutta se on hankala kysymys, kun aikuista ei voi pakottaa, vaan kaiken pitää lähteä itsestä.

Esimiehillä on oleellinen rooli häirintään liittyvissä tilanteissa.

– Jos esimiehellä ei ole kykyä puhua seksuaalisuudesta millään tasolla ja hän pitää asiaa puhtaasti yksityisenä, eikä yrityksessä ole menettelytapoja vastaavaan tilanteeseen, on siinä todella

vaikeaa lähteä ideoimaan fiksua tapaa puuttua asioihin. Silloin ihmisiä ei voida saattaa yhteisen pöydän ääreen puhumaan. Pitäisi löytää tapoja, joissa kaikilla olisi mahdollisuus säilyttää kasvonsa, Paalanen sanoo.

Kysy ja puhu seksistä

Seksuaalikeskustelun ongelman juuret ovat jo koulussa. Vaikka seksuaalikasvatuksen taso on varmasti parantunut esimerkiksi 1980- ja 1990-luvulta, on sen taso edelleen vaihtelevaa.

– Siemenet kylvetään jo koulussa. Jos ihmisen olisi helppo puhua seksuaalisuudesta, olisi helpompi myös purkaa konfliktitilanteita. Suomessa on yksittäisiä todella hyviä seksuaalikasvattajia, mutta valtaosalle opettajista se on edelleen pakkopullaa, jonka käsittelyyn ei oikein ole osaamista tai halua. Seksuaalikasvatus on silloin vain puhetta seksuaaliterveydestä, jos sitäkään, Paalanen toteaa.

Kouluissa olisi tärkeää käydä todellista keskustelua seksuaalisuudesta sekä henkilökohtaisista ja muiden rajoista. Miten keskustellaan esimerkiksi kumppanin kanssa ehkäisystä? Jollakin voi olla halua käyttää aina kumia, toinen haluaa, että molemmat käyvät sukupuolitauteistesteissä. Näistä pitäisi pystyä puhumaan suoraan.

– Kun keskustelu on luontevaa, ei asioista tarvitse ottaa paineita. Pelot ohjaavat todella paljon sitä, miten ihmiset kohtaavat uusia tilanteita. Pelkojen purkaminen olisi tärkeää, koska ihminen, joka tuntee omat rajansa, pystyy myös sanomaan, että jokin käytös ei ole kivaa. Silloin hän pystyy myös hallitsemaan tilannetta.

Sexpo pyrkii tekemään oman osuutensa muun muassa kouluttamalla seksuaalikasvattajia ja seksuaaliterapeutteja. Säätiöllä on myös puhelimesa, netissä ja livenä toimiva neuvontapalvelu, jossa voi kysyä seksistä.

– Nuorten ja aikuisten kysymykset eroavat aika paljon toisistaan. Se johtuu erilaisesta elämäntilanteesta. Nuorten tyypilliset kysymykset liittyvät paljon siihen, kelpaanko itsenäni ja olenko normaali. Onko se, mistä itse tykkää, normaalia? Näitä toki kysyvät myös aikuiset.

Paalasen mukaan kysymykset ovat muuttuneet rankemmiksi. Kun aikoinaan kyseltiin yksinkertaisia kysymyksiä esimerkiksi ehkäisystä tai kuu-kautisten alkamisesta, lähestyvät ihmiset nyt neuvontaa paljon monimutkaisemmilla kysymyksillä.

– Heillä saattaa olla aika rankkoja ja monitahoisia ongelmavyöhytejä esimerkiksi seksuaali-identiteettiin liittyen. Toisaalta se on hyväkin asia, että näitä kysytään. Se kertoo luottamuksesta meihin.

Miten Sexpon toiminnanjohtaja pääsee seksiasioista irti vapaa-ajallaan?

– En varmaan haluakaan päästä täysin irti siitä. Toki, kun joku maallikko on innoissaan vaikka jostain tuoreesta seksuaalisuutta käsittelevästä dokumentista tai kirjasta, saatan itse jättää sen väliin. Ei minun tarvitse ihan kaikkea tietää, lukea, katsoa tai innostua. Aina ei ole pakko. ■

Patjat jäivät tamppaamatta

VIIME PÄIVINÄ julkisuudessa on kohkattu niin maan sisäisestä muuttoliikkeestä kuin alhaisesta syntyvyydestä. Yli 80 prosenttia kunnista kärsii muuttotappiosta ja syntyvyys on laskenut so-tavuosien tasolle.

Syntyvyys nousi Suomessa vuoteen 2010 asti. Sattumalta syntyvyyden lasku alkoi täsmälleen 20 vuotta vuoden 1990 laman jälkeen. Epävarmuus on pahinta myrkyä lapsenteolle. Kun lamasukupolvi näki vielä vuoden 2008 talousromahduksen, lasten hankkiminen ei varmasti tullut ensimmäisenä mieleen.

Vuodesta 2007 lähtien ylintä poliittista päätös-valtaa on käyttänyt 5 keskusta- ja kokoomusve-toista hallitusta. Jokaisen hallituksen ohjelma on

lähtenyt säästämisestä, joka on kohdentunut sosi-aaliturvaan ja koulutukseen.

MUUALTA säästökohteita ei löydy, kuten **Mauri Pekkarisen** (kesk.) vetämä, yritystukien uudis-tamista yrittänyt parlamentaarinen työryhmä to-tesi. Reilun 4 miljardin euron yritystuista ei löy-tynyt edes muutamaa miljoonaa euroa höylättä-vää. Kaiken lisäksi suurimmat yritystukien saa-jat ovat menestyviä, osinkoa maksavia pörssiyh-tiöitä.

MATALA syntyvyys näkyy myös muuttotappio-kunnissa. Viime vuonna vain joka kolmannessa kunnassa syntyi lapsia vähintään koululuokalli-

sen verran. Kotitehtävät on pakko tehdä itse, kun ei ole luokkakaveria, jolta ne voisi kopioida.

Suomalaisten massamuutto maan sisällä joh-tuu siitä, että taloudellinen toimeliaisuus keskit-tyy yhä enemmän puoleen tusinaan kaupunkikes-kukseen. Muuttotappio-Suomessa korkeintaan maakunnan ykköskaupunki sinnittelee jonkinlai-nessa tasapainotilanteessa.

Muuttoliike luo voittajia ja häviäjiä. Raken-tajien kannalta massojen liikkeestä löytyy yksi valopilkku: suomalaiset kaupunkikeskukset on käytännössä rakennettava nyt uudestaan. Vanhat lähiöt ovat jo suurremonttia vailla. Samalla pi-täisi löytää tuplasti lisää asuntoja uusille asuk-kaille. ■

Madrasserna förblir opiskade

UNDER DE SENASTE dagarna har man i offentligheten uppehållit sig vid både vår interna flyttningsrö-relse och den sjunkande nativiteten. Över 80 pro-cent av kommunerna kan redovisa en flyttningsrö-relseförlost och nativiteten har sjunkit till en nivå som motsvarar situationen under krigsåren.

Nativiteten i Finland steg fram till år 2010. Faktum är att nativiteten började sjunka exakt för 20 år sedan efter 1990-talets ekonomiska depres-sion. Osäkerhet är det värsta giftet om man ser till barnalstring. Då ”depressionsgenerationen” ock-så fick uppleva den ekonomiska kollapsen år 2008 var den första tanken kanske inte att skaffa barn.

Sedan år 2007 har den högsta beslutsmakten utövats av 5 regeringar ledda av Centern och Sam-lingspartiet. Alla de regeringarnas högsta mål har

utgjorts av inbesparingar på socialskyddet och ut-bildningen.

NÅGRA ANDRA sparobjekt har man inte lyck-ats hitta, något som den av **Mauri Pekkarinen** (cent) ledda parlamentariska arbetsgruppen för en reformering av företagsstöden också konstaterat. Av företagsstöden på drygt 4 miljarder kunde ar-betsgruppen inte finna utrymme för nedskärnin-gar ens på några få miljoner. Till råga på allt ut-görs de största bidragstagarna av framgångsrika börsbolag som betalar ut stora optioner.

DEN LÅGA nativiteten märks också i de kommuner som är flyttningsrörelsens förlorare. I föl föddes det enbart i var tredje kommun så många barn att

antalet skulle kunna fylla en skolklass.

Massflytten bland finländarna inom landet beror på att den ekonomiska verksamheten i allt högre grad har koncentrerats till cirka ett halv-dussin stadscentra. I flyttningsförlostens Finland är det närmast landskapets största stad som even-tuellt kan bibehålla en balanserad ställning.

Flyttningsrörelsen skapar vinnare och förlo-rare. Ur byggnadsarbetarnas synvinkel finns det en ljuspunkt i denna massrörelse: de finländiska stadscentra måste nu i praktiken byggas upp på nytt. De gamla förorterna kräver en stor upprust-ning. Samtidigt krävs det dubbelt fler bostäder för de nya invånarna. ■

Kyösti Suokas
Varapuheenjohtaja

Kesää odotellessa

Rakennusalalla on alkamassa massiivinen, ehkä pit-käkin lakkotaistelu. Ensimmäistä kertaa yli kol-meen vuosikymmeneen. Historian siipien havinaa.

Vauhtia ja vaarallisia tilanteita on ollut aikaisem-minkin. Neuvottelijoilla on kuitenkin ollut tahtoa ja taitoa välttää lopullinen yhteentörmäys. Puolin ja toi-sin esityksiä on viilailtu ja lopulta saavutettu kompro-missi, joka on ollut osapuolten hyväksyttävissä.

Nyt tämä ei ole ollut mahdollista. Työnantajapuolen kokeneilta neuvottelijoilta on otettu pallit pois. He ovat joutuneet postipoikina tuomaan Elinkeinoelämän Keskusliiton terveiset. Minkäänlaista neuvotteluvaraa ei ole ollut.

Syytä historialliseen työmarkkinakerrokseen ei ole vaikea löytää. Se on viime vuosien kaikkien säh-läysten äiti, **Juha Sipilän** (kesk.) hallituksen politiikka. Vanhaan kaskenpoltajan tyyliin rakenteita polte-taan tuhkaksi ja raunioihin istutetaan uusliberalistisia nauriita. Ryöstöviljelyn kiima on vallannut myös ra-kennustyönantajat.

Suomen rakennusalan työmarkkinajärjestöjen yh-teistyö on ollut ihailun kohteena Eurooppaa myöten. Harmaan talouden torjunnassa olemme edelläkävijöi-tä koko maailmassa. Työn tekemisen muotoja on vir-taviivaistettu ja työehtosopimukset on kehitetty äärim-mäisen yksinkertaisiksi, helpoiksi kaikkien käyttää ja ymmärtää.

Nyt yhteistyötä ollaan vetämässä vessanpöntös-tä alas. Hallituksen esimerkkiä seuraten yritysjohtajat

aikovat panna Rakennusliiton polvilleen tai jopa vetää oven läpi saranapuolelta. Työntää kurkusta alas sopi-muksen, jota yksikään Rakennusliiton edustaja ei ole missään vaiheessa ollut tekemässä.

Tämä ei tietenkään onnistu. Rakennusliittomme on tällä hetkellä maailman vahvin rakennusalan ammatti-järjestö. Resurssimme ovat riittävät tämän ja tulevien vuosien tappeluihin. Missään vaiheessa emme tule an-tamaan periksi, emme tänä emmekä ensi vuonna. Asi-alliseen sopimiseen olemme toki valmiita niin kuin ai-na ennenkin.

Liiton jäsenet ovat olleet tässä kamppailussa hie-nosti mukana. Ylityökieltoon ja paikallisiin tirskuihin on osallistuttu kiitettävästi. Siitä suuri kiitos kaikille jo tässä vaiheessa.

Ilmeistä on, että nyt julistetut lakot aikanaan alka-vat ja lakkoja joudutaan julistamaan vielä lisää. Yh-denkään jäsenen ei voi edellyttää olevan nykypäivä-nä lakossa pelkän hernesopan voimin, vaan lakos-sa olijoille pitää maksaa asiallinen lakkoavustus. Tä-män takia teemme nyt ja jatkossa rajattuja lakkoja, jotta avustuksen maksaminen reaaliajassa on teknisesti mahdollista.

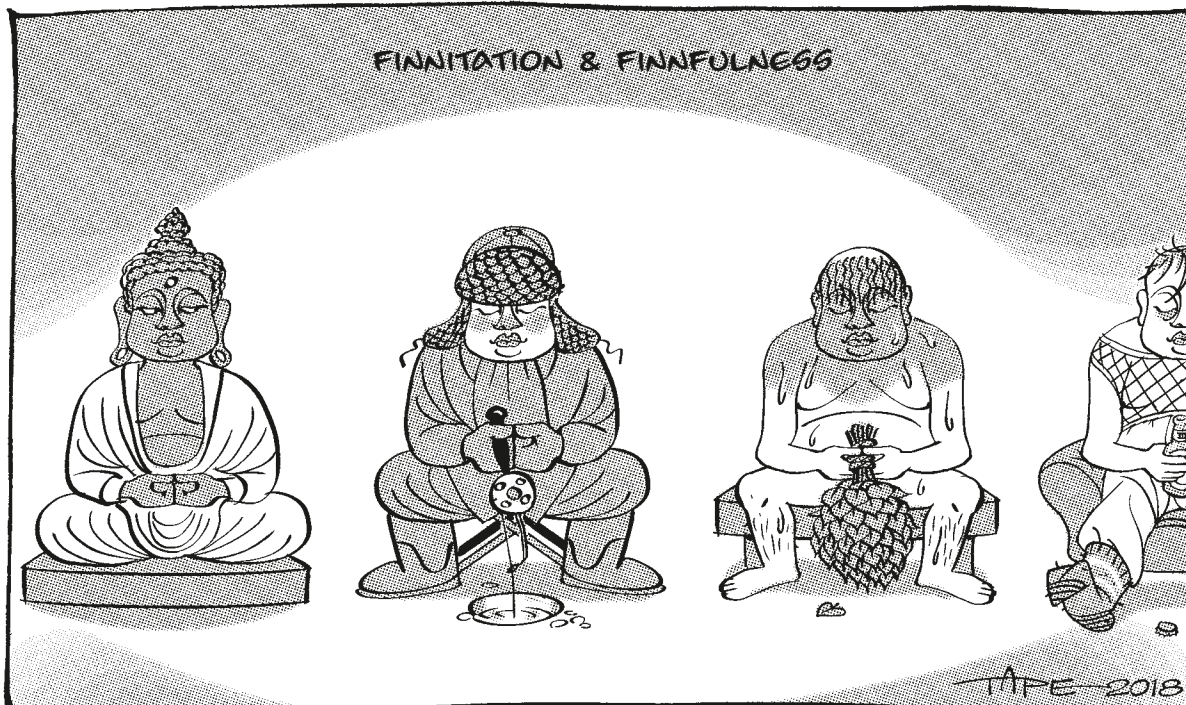
Jos tilanne jatkuu nykyisen kaltaisena, huhtikuun jälkipuoliskolla ilmoitamme uusista lakoista. Raken-nustuotteen lisäksi kamppailuun päässevät osallistu-maan ainakin putkimiehet, vedeneristäjät ja infra-alan työtekijät. Päätökset tekee liiton hallitus. ■

Kuukauden kuva

Paikka: Helsinki, Hakaniemi
Aika: huhtikuu 2018
Kuvaaja: Jukka Nissinen

Mitä? Uusi lumi on vanhan turma ja tuore betonilaatta on vanhan metrosisäänkäynnin surma.

RAKENTAJA

Julkaisija
 Rakennusliitto ry

Päätoimittaja
 Jukka Nissinen

Toimittaja/toimitussihteeri
 Johanna Hellsten
 Heikki Korhonen

Taitto
 Aste Helsinki Oy

Tiedottaja
 Eeva Pulkkinen

Toimituksen sihteeri
 Soile Ahremaa-Luttinen

Toimituksen osoite
 Siltasaarekatu 4, Helsinki
 Postiosoite: PL 307, 00530 Helsinki
 Puhelin, vaihde 020 774 003
 Fax 020 774 3061
 Toimituksen s-postiosoitteet ovat muotoa:
 etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi

Ilmoitusmyynti
 Tietotalli Oy/Jyväskylä
 Tuomo Kuusiniemi
Puhelin 045 136 0005
Sähköposti:
 tuomo.kuusiniemi@tietotalli.fi

Tilaushinta
 12 kk 30 €

Painopaikka
 Sanomapaino, Sanomala Oy
 Helsinki 2016

ISSN 0355-8614

Seuraava numero ilmestyy 11.5.2018

Tähän numeroon tarkoitetun materiaalin on oltava toimituksessa kirjallisena viimeistään **perjantaina 27.4.2018**.

2018		
Numero	Aineistopv.	Ilmestyy
5	27.4.	11.5.
6	1.6.	15.6.
7	29.6.	13.7.
8	3.8.	17.8.
9	31.8.	14.9.
10	28.9.	12.10.
11	2.11.	16.11.
12	30.11.	14.12.

Lehden ilmestymispäivä on **perjantai**.

Osastoilmoitusten osalta aineiston viimeinen toimituspäivä on **kaksi viikkoa** ennen lehden ilmestymistä.

Toimitusosoite:
 Rakentaja-lehti
 PL 307, 00531 Helsinki
 ilmoitukset@rakennusliitto.fi

Ilmoituksia ei oteta puhelimitse vastaan!

Laaja lakko rakennustuoteteollisuudessa alkamassa

Heikki Korhonen

Rakennustuoteteollisuudessa alkaa laaja, valtakunnallinen lakko torstaina 19. huhtikuuta ellei sitä ennen päästä sovintoon työsuhteiden ehdoista.

– Julkisuudessa tätä lakkovaroitusta on ehditty kauhistella. Minusta se on aivan normaalia työmarkkinoihin liittyvää toimintaa, Rakennusliiton puheenjohtaja **Matti Harjuniemi** sanoo.

Hänen mukaansa on selvää, että ammattiliitto käyttää sopimukseen pääsemiseksi niitä keinoja, joilla sillä lain mukaan on.

– Jos neuvottelut eivät johda tulokseen, käytetään lakkoasetta luovasti sen eri muodoissa. Viime vuosina lakot ovat olleet harvinaisia, mutta nyt näyttää siltä, ettei tavoiteisiin muuten päästä.

Rakennusliitto on julistanut lakkoon 7 rakennustuoteteollisuuden yritystä: Betonimestarit Oy, Betsot Oy, Parma Oy, Rajaville Oy, Parmarail Oy Ab, Rudus Oy, Ruskon Betoni Oy ja näiden kaikkien yhtiöiden tytäryhtiöiden työt, joissa työntekijöiden työehtoihin sovelletaan rakennustuoteteollisuuden työehtosopimusta.

Tässä vaiheessa lakkopäiviksi on ilmoitettu torstai 19.4., perjantai 20.4., maanantai 23.4. ja tiistai 24.4. Ellei tämä tuota tulosta lakkoon men-

nään taas torstaina 3.5. ja perjantaina 4.5. sekä maanantaina 7. 5. ja tiistaina 8.5. Lakko alkaa kunakin päivänä kello 00.00 ja päättyy kello 24.00.

Lakon piirissä olevat työntekijät eivät tee mitään sellaisia töitä, joihin sovelletaan rakennustuoteteollisuuden työehtosopimusta.

– Työnantajat tarjoavat edelleen vain julkisuudessa esillä ollutta, EK:n määräämää palkankorotusta. Sen lisäksi työnantajat haluavat Rakennusliiton hyväksyvän jälkikäteen kiky-sopimuksen heikennykset, sunnuntaillisten poiston ja vuokratyön täydellisen vapauttamisen rakennustuoteteollisuudessa, Matti Harjuniemi kertoo.

Pitkät neuvottelut

Rakennusalojen työehtosopimukset päättyivät jo 28. helmikuuta. Uusista sopimuksista on siis neuvoteltu tiiviisti jo pari kuukautta. Neuvotteluja on käyty lähinnä tekstikysymyksistä ja rakennustuoteteollisuudessa nimenomaan palkkausrakenteen muutoksesta.

Rakennusaloilla alkoi ylityökielto torstaina 1. maaliskuuta. Ylityökiellon aikana kaikilla Rakennusliiton sopimusaloilla on tehty töitä vain maanantaista perjantaihin kello 07.00–16.00. Myös rakennustyömaiden torninosturinkuljettajat ovat työskennelleet kello 7.00–16.00.

– Neuvotteluihin yritettiin saada

vauhtia ensin ylityökiellolla. Itse ylityökielto on toiminut erittäin hyvin, porukka on ollut sen takana erittäin laajasti. Sen sijaan työnantajat eivät uskoneet vielä tässä vaiheessa, että olisimme tosissamme vaatimuksissamme, Harjuniemi sanoo.

Neuvottelutilanne kärjistyi perjantaina 4. huhtikuuta pidetyissä rakennustuoteteollisuuden neuvotteluissa, joissa työnantajien edustajat ajoivat edelleen 1,6 prosentin palkankorotuksen mausteena suurta määrää työehtojen heikennyksiä. Tämä ei luonnollisestikaan sopinut Rakennusliiton neuvottelijoille.

Rakennusliitto on vaatinut neuvotteluissa 50 sentin korotusta taulukkopalkkoihin tänä ja ensi vuonna.

– Tämä on varsin kohtuullinen vaatimus, kun ottaa huomioon, millaisessa vauhdissa Suomen rakennusteollisuus on. Toistaiseksi neuvotteluissa ei ole kuitenkaan päästy edes käsittelemään tätä palkankorotusta, vaan on neuvoteltu muista asioista, Harjuniemi sanoo.

– Erityisen tyyliä on se, että meitä vaaditaan nielemään huonoksi havaittu kiky-sopimus, jonka monet ammattiliitot hyväksyivät jo pari vuotta sitten. Meidän mielestämme se kierros oli ja meni eikä kikyä tullut rakennusaloille, varapuheenjohtaja **Kyösti Suokas** sanoo.

– Eikä muuten tule nytkään. Palkankorotuksen lisäksi Rakennus-

liiton tavoitteissa on luonnollisesti työehtosopimusten sosiaalimääräysten parannusesityksiä.

Sovittelu alkoi ja päättyi

Neuvottelutilanteen kärjistyttyä Rakennusliitto päätyi lakkovaroituksen antamiseen rakennustuoteteollisuuteen. Se sai välittömästi myös valtakunnansovittelija **Minna Helteen** liikkeelle. Rakennusalojen edustajat vierailivat valtakunnansovittelijan konttorissa jo perjantaina 6. huhtikuuta, kertomassa näkemyksiään. Rakennusliiton puolelta paikalla olivat puheenjohtaja Matti Harjuniemi ja neuvottelupäällikkö **Kimmo Palonen**.

Sovittelijan johtopäätöksen mukaan osapuolten on syytä neuvotella keskenään ilman, että hän sekaantuu asiaan. Näin käykin. Seuraava neuvottelu sovittiin keskiviikolle 11. huhtikuuta.

Tämän lehden juttu on kirjoitettu tiistaina 10. huhtikuuta, joten tuoreimmat tiedot saa seuraamalla Rakennusliiton nettisivua www.rakennusliitto.fi.

Tätä kirjoittaessa näytti kuitenkin selvältä, että lakko alkaa rakennustuoteteollisuudessa 19. huhtikuuta. Sen verran kaukana osapuolten näkemykset ovat olleet toisistaan. Rakennusliiton hallitus on koolla 13. huhtikuuta eli tämän lehden ilmestymispäivänä. ■

YLITYÖKIELTO YHÄ VOIMASSA

RAKENNUSALOILLA on voimassa edelleen ylityökielto, vaikka rakennustuoteteollisuus menisikin lakkoon. Kaikki päivystykset, jotka tapahtuvat maanantai–perjantai kello 07.00–16.00 ulkopuolella, päättyvät. Hätätyötä tehdään, mutta mahdollista hätätyötä varten ei kenenkään tarvitse päivystää.

Poikkeuslupia ylityökieltoon voi hakea liiton keskuustoimistosta ja hakemukset osoitetaan järjestöpäällikkö Jukka Asikaiselle.

Poikkeuksia myönnetään vain silloin, jos ylityökiellosta aiheutuu hengen tai terveyden vaaraa tai ennalta arvaattomia huomattavia aineellisia vahinkoja. ■

MITEN LAKKO VAIKUTTAA?

LAKKOON menevillä rakennustuoteteollisuuden tehtailla työskentelee noin 2 500–3 000 rakentajaa. Heidän lakkonsa sulkee tehtaot ja tuotanto joudutaan ajamaan alas.

Lakossa olevat jäsenet saavat luonnollisesti lakkopäivistä lakkovastuuta.

Nyt lakkoon julistetut yritykset edustavat leijonanosaa Suomen rakennusteollisuuden tuotannosta. On siis selvää, että alarajo viivästyttää rakentamisen aikatauluja ja aiheuttaa varsinkin paljon uudelleenjärjestelyjä. ■

PARMALLA KAIKKI VAHVASTI MUKANA

PARMAN tehtailla Kangasalla ovat kaikki Rakennusliiton jäsenet vahvasti liiton antaman lakkovaroituksen takana.

– Tunnelma on odottava, mutta myönteinen. Ei meidän porukka ymmärrä lainkaan, että tällaisia kovia heikennyksiä yritetään saada lävitse sopimuksiin, pääluottamusmies **Tommi Rönö** sanoo.

Parmalaiset eivät missään tapauksessa hyväksy työajan pidentämistä 3 päivällä tai pekka-vapaiden muuttamista prosenttipohjaiseksi.

– Uusi palkkausjärjestelmä sen sijaan on parempi kuin entinen, joka oli varsin hankala.

Rönön mukaan kaikki parmalaiset jäsenet ovat valmiita myös työtaisteluun, jos työnantaja ei muuten suostu neuvotteluratkaisuun.

– Me olemme olleet mukana kaikissa tiedotustilaisuuksissa jo aikaisemminkin. Kyllä porukka tietää hyvin, missä mennään. Maltti täytyy tietysti olla mukana myös lakossakin, sanoo Tommi Rönö. ■

Parman pääluottamusmies Tommi Rönön porukka tietää miten lakkoasetta käytetään.

”LIITTOKIERROS TUO PAREMMAN TULOKSEN”

ELINKEINOELÄMÄN Keskusliitto päätti vuoden 2015 lopussa, että tuop-järjestelmästä on syytä luopua. EK:n toimitusjohtaja **Jyri Häkämies** (kok.) totesi tuolloin, että keskitetty työmarkkinaratkaisumalli on aikansa elänyt ja että liittokohtaiset sopimukset takaavat paremman lopputuloksen.

Mutta kenen kannalta?

Häkämies ei ilmeisestikään tarkoittanut palkansaajia vaan työnantaja.

Työnantajien käsitys liittokierroksesta tarkoittaa sitä, että liitoille kerrotaan palkankorotusvara. Tästä taas on päättänyt Elinkeinoelämän Keskusliitto. Tämän ylitse liittoneuvottelijoilla ei ole lupa mennä. Kyseessä on siis ”ota tai jätä” -ratkaisu, jossa ammattiliitoille ei jää muuta kuin kuuntelijan paikka neuvottelupöydän toisella puolella.

Tämän niin sanotun liittokierroksen päänavaajana toimivat Teknologiateollisuus ja Teollisuusliitto. Ratkaisuun sisältyy kahden ensimmäisen sopimusvuoden aikana yhteensä 3,2 prosentin palkankorotukset. Sopuun sisältyy myös kolmas optiovuosi, jonka palkkaratkaisusta sovittaisiin keväällä 2019.

Rakennusalojen neuvotteluissa on tullut selväksi, että myös Rakennusteollisuus RT on Elinkeinoelämän keskusliiton ohjauksessa.

EK:n asettamassa raamissa sillä ei ole merkitystä, onko kyseessä vientiteollisuudessa toimiva ala, julkinen sektori tai täysin Suomen kotimarkkinoilla toimiva ala. ■

LAKKO LYHYESTI

Miksi lakkoillaan?

Rakennusliiton sopimusalojen työehtosopimusneuvottelut eivät ole tuottaneet tulosta. Työntajat tarjoavat edelleen vain julkisuudessa esillä ollutta EK:n määräämää palkankorotusta. Sen lisäksi työntajat haluavat Rakennusliiton hyväksyvän jälkikäteen kiky-sopimuksen heikennykset, sunnuntaillisten poiston ja vuokratyön täydellisen vapauttamisen.

Milloin lakkoillaan?

Kevään 2018 lakkopäivät ovat

- torstaina 19.4.
- perjantaina 20.4.
- maanantaina 23.4.
- tiistaina 24.4.
- torstaina 3.5.
- perjantaina 4.5.
- maanantaina 7.5.
- tiistaina 8.5.

Lakko alkaa kunakin päivänä kello 00.00 ja päättyy kello 24.00.

Lakon piirissä olevat työntekijät eivät tee mitään sellaisia töitä, joihin sovelletaan rakennustuoteteollisuuden työehtosopimusta.

Ketä lakko koskee?

Lakko koskee seitsemää rakennustuoteteollisuuden yritystä

- Betonimestarit Oy
- Betsset Oy
- Parma Oy
- Rajaville Oy
- Parmarail Oy Ab
- Rudus Oy
- Ruskon Betoni Oy

Lakko koskee myös edellä mainittujen yhtiöiden tytäryhtiöiden ja konserniin kuuluvien yritysten töitä, joissa työntekijöiden työehtoihin sovelletaan rakennustuoteteollisuuden työehtosopimusta.

Miten lakko etenee?

Mikäli edellä mainitut työehtosopimusneuvottelujen vauhditustoimet eivät tuota riittävää tulosta, Rakennusliitto tulee aikanaan ilmoittamaan uusista vauhditustoimista.

Lisätiedot ja lakkolaisluettelot

Rakennustuoteteollisuuden luottamushenkilöille on lähetetty tulevia lakkopäiviä koskien viesti sekä lakkolaisluettelot ennakoita täytettäväksi.

Liiton työehtoasioiden palvelunumerosta 020 690 232 voi kysellä lisätietoa lakkoa koskeviin asioihin. ■

LAKKO

Älä lahjoita rahaa valtiolle!

Tarkasta ja palauta esitäytetty veroilmoituksesi.

Kyösti Suokas

Postista sinulle on tipahtanut tai kohta tipahtaa esitäytetty veroilmoitus vuodelta 2017. Esitäytettyyn lomakkeeseen on merkitty valmiiksi tiedot, jotka verottajalla on jo viran puolesta hallussaan. Muut tiedot lomakkeeseen on lisättävä.

Tarkasta ehdottomasti kaikki esitäytetyn lomakkeen tiedot. Mikäli sinulla on enemmän tuloja kuin lomakkeeseen on merkitty, niistä on syytä ilmoittaa. Muuten verottaja saattaa myöhemmin hakea omiaan korotusten kanssa.

Kaikki vähennykset, kuten ateriakorvaus-, matkakulu- ja työkaluvähennys on ehdottomasti merkittävä lomakkeeseen. Mikäli jotakin vähennystä ei vaadi, sitä ei myöskään verotuksessa hyväksensä saa.

Erityisallalla työskentelevät työntekijät kuten esimerkiksi timplurit, muurarit ja rakennusmiehet voivat vähentää matkakulut aina tulonhankkimiskuluna oman auton käytön perusteella (0,24 euroa/kilometri) eikä vähennyksessä ole omavastuuta eikä ylärajaa. Työntekijät, joilla on varsinainen työpaikka, kuten rakennustuoteteollisuudessa, vähentävät matkakulut verottajan ohjeiden mukaan.

Kannattaa ottaa huomioon, että pääsääntöisesti yli kahden vuoden työskentely samassa tai hyvin lähellä toisiaan olevissa kohteissa muodostaa varsinaisen työpaikan myös erityisalan työntekijöille. (Vuoden 2018 alusta aikaraja muuttui kolmeksi vuodeksi. Uutta aikarajaa sovelletaan myös niihin tilanteisiin, joissa työskentely on alkanut ennen vuotta 2018.)

Oman auton käyttö ei silloin ole enää itsestäänselvyys ja matkakuluihin tulee omavastuu ja yläraja. Oikeus ateriakorvausvähennykseen myös poistuu. Kahden vuoden laskennan katkaisee vain yli kuuden kuukauden poissaolo työkohteesta, jonka aikana tehdään ainakin päivä töitä muualla.

Ateriakorvaus ei tule automaattisesti

Erityisalan työntekijälle myönnettään tulonhankkimisvähennyksenä ateriakorvauksen (10,25 euroa vuonna 2017) suuruisen vähennys työpäivää kohden, jos työntekijällä ei ole varsinaista työpaikkaa ja työnantaja ei ole järjestänyt tai kustantanut työpaikkaruokailua. Pitkiltä työpäiviltä voi hakea kaksinker- taista ateriakorvausvähennystä. Tä-

mä vaatimus ei välttämättä mene aina kivuttomasti läpi.

Tilapäisissä reissuhommissa olevat voivat hakea suurempaakin tulonhankkimisvähennystä, mikäli työnantaja ei ole maksanut päivärahaa. Tätäkin kannattaa hakea, vaikka vaatimuksen läpimeno saattaa olla takkuista. Se voi kuitenkin onnistua, jos pystyy uskottavasti perustelemaan, mistä lisääntyneitä elanto-kustannuksia on syntynyt.

Työkalujen hankkimisesta aiheutuneet kulut vähennetään tulonhankkimiskuluna joko siten, että vähennys suoritetaan ostettujen työkalujen kuittien perusteella tai vähentämällä suoraan se sama summa, jonka työnantaja on maksanut korvausta omien työkalujen käytöstä. Tätä jälkimmäistä menettelyä eivät valittavasti kaikki verotoimistot hyväksy.

Palautukselle voi hakea jatkoaikaa

Esitäytetty lomake on palautettava verotoimistoon sen mukaan, mikä palautuspäivämäärä lomakkeeseen on merkitty. Useita tietoja voi antaa verottajalle myös netin välityksellä. Tarvittaessa verotoimistosta voi hakea palauttamiselle jatkoaikaa. Kuitteja lomakkeeseen ei liite-

tä, mutta kuitit esimerkiksi ostetuista työkaluista on säilytettävä kuusi vuotta. Samoin on kuusi vuotta pidettävä tallessa kirjanpitoa työkohteista, ajetuista työmatkoista ja työpäivistä. Jos tietoja ei säilytä, niitä on jälkepäin erittäin hankala selvittää ja muistaa.

Jos verotuksessa on epäselvyyksiä, kannattaa rohkeasti soittaa omaan verotoimistoon. Virkailijat auttavat aivan mielellään. Rakennusliiton jäsenet voivat kysyä verotukseen liittyviä asioita myös toimitsijoilta (työehtoasioiden palvelunumero 020 690 232). Kaikki Rakennusliiton toimitsijat hallitsevat keskeisimmät verovähennyksiin liittyvät asiat ja pystyvät tarvittaessa autamaan oikaisu hakemusten ja valitusten teossa. ■

Katso myös ohjeet ja linkit veroilmoituksen tarkastamisen tueksi: <https://rakennusliitto.fi/tyontekija/tyossa-rakennusalalla/verovahennykset/>

Brexit lamauttaa Englannin rakennusalan

Brexitin säikäyttämät ulkomaalaiset työntekijät ja yritykset ovat alkaneet kilvan pakata laukkujaan.

Virpi Latva

Moni Britannian vierastyövoimavaltainen ala on pulassa, kun työvoima hakeutuu muihin EU-maihin. Pahiten työvoimapako näkyy rakennusalalla. Sadat työmaat seisovat ja urakat uhkaavat viivästyä ellei peruuntua jos uutta työvoimaa ei löydy.

Miljoona Britanniassa työskentelevää EU-kansalaista suunnittelee lähtevänsä muualle tai on jo poistunut maasta. Brexit-äänestyksen jälkeen muun muassa 25 000 puolalaista on poistunut Britannian työmarkkinoilta. Puolalaisten osuus rakennusalan työvoimasta on merkittävä.

Rakennusala saa brexitin johdosta myös muita kolhuja. Muun muassa 64 prosenttia rakennusmateriaaleista tulee tuontitavarana muista Euroopan maista ja tulevien tullimaksujen ja tuontirajoitusten pelättään lisäävän rakentamisen kuluja. EU:n jäsenmaille suunnattujen Euroopan investointipankin ja investointirahaston lainojen poistuminen kohottaa brittiläisten rakennusprojektien hintoja. Lisäksi paikalliset pankit ovat tiukentaneet lainaehtojaan ja erityisesti pienten rakennusyritysten on vaikea rahoittaa projektejaan. Myös punnan alhainen kurssi on saanut rakennusyritykset odotavalle kannalle.

Kymmeniä tuhansia ammattilaisia tuuliajolla

Ranskan rakennusalan liitto FFB (Fédération Française du Bâtiment) arvioi kymmenien tuhansin rakennusalan ammattilaisten etsivän uutta kotimaata ammattitaidolleen. Mihin he suuntaavat? Liiton mukaan ainakin Saksaan, Ranskaan ja Alan-

komaihin. Ruotsalaisomisteinen rakennusjätti Skanska on yksi Britannian merkittävimmistä työllistäjistä, joten osa työvoimasta päätyy kenties myös Ruotsiin ja Suomeen.

– Rakennusala on täysin uuden tilanteen edessä. Vaikka suhdanteet ovat juuri kääntyneet nousuun, brexit luo epävarmuutta Euroopan rakennusmarkkinoille, FFB:n puheenjohtaja **Jacques Chanut** sanoo.

FFB on liki 60 000 ranskalaisen rakentajan kattojärjestö.

– Britannian markkinoilta pakenen työvoiman liikkeitä on vaikea ennustaa ja moni saattaa odottaa urakan päättymistä tai siirtää lähtöpäätöstään siihen hetkeen, jolloin brexit astuu virallisesti voimaan. Tämä saattaa vaikuttaa työvoiman saatavuuteen ja palkkaukseen niissä maissa, joihin rakennusalan ammattilaisia tupsahtaa yhtäkkiä merkittävästi lisää.

Kanaalin toisella puolella Englannissa ollaan erityisen huolestuneita brexitin lamauttavasta vaikutuksesta rakennusalalla.

– Englannin rakennusala on pahimmassa kriisissä sitten 20 vuoden, kansallisen tutkimusinstituutin RICS:n johtaja **Amanda Clack** paukauttaa.

– Jos pätevän työvoiman saantia rajoitetaan jatkossa, Englanti voi lakata rakentamasta. Haluan että hallitus pitää tämän mielessä neuvotellessaan EU:n kanssa ulkomaisen työvoiman tulevaisuudesta ja asemasta, sanoo Amanda Clack.

Brittiläinen rakennusala työllistää noin 3 miljoonaa alan ammattilaista. Tämä on 10 prosenttia koko valtakunnan työvoimasta.

Ranskan rakennuttajien liiton FFB:n mukaan Englannin työmarkkinoilta poistuvien rakennusalan ammattilaisten liikkeitä on vaikea ennakoida. On kuitenkin varmaa, että osa heistä suuntaa Ranskan rakennustyömaille.

Britannian toiseksi suurin rakennuttaja konkurssiin

Britannian toiseksi suurimman rakennuttajan Carillionin konkurssi uutinen tammikuussa on omiaan lisäämään alan epävarmuutta. Tämän 200-vuotiaan kansainvälisen rakennusjätin poistuminen markkinoilta tietää useiden tärkeiden rakennushankkeiden kariutumista. Ky-

seessä on muun muassa merkittäviä TGV-junaratoja ja tunneleita urakoinut yhtiö. 450 keskeytyneen rakennushankkeen joukossa on niin ikään sairaaloita, vankiloita ja sotilaallisia kohteita. Yhtiön palkkalistoilla oli yhteensä 43 000 työntekijää, joista 20 000 Britanniassa. Yrityksen liikevaihto oli yli 5 miljardia puntia vuodessa. ■

Rakentaminen jatkuu vakaasti

RAKENTAMISEN kasvu jatkuu tänä vuonna vielä 2 prosentin vauhtia, mutta uudisrakentamisen vahvin viire alkaa hyytyä.

– Tänä vuonna ensi kertaa siten vuoden 2014 rakentaminen kasvaa hitaammin kuin Suomen talous. Rakentamisen kasvu on ollut vahvaa viime vuosien aikana. Hallituksen 110 000 uuden työpaikan tavoitteesta on kasassa noin 86 000, joista 24 000 on tullut rakentamiseen. Luvut puhukoot puolestaan, Rakennusteollisuuden pääekonomisti **Sami Pakarinen** summaa.

Asuntorakentamisen korkean tason ennakkoidaan jatkuvan ensi vuoteen asti. Viime vuonna asuntaloitoksia oli peräti 46 000, mikä on 20 000 enemmän kuin pari vuotta

aiemmin. Tänä vuonna asuntoaloitoksia ennakkoidaan lähtevän käyntiin 44 000 ja ensi vuonna 40 000 asuntoa. Kerrostaloille myönteisissä rakennusluvissa on kuitenkin nähty jo tasaantumista pääkaupunkiseudulla ja selvää laskua Tampereella.

– Suurimmista kaupungeista asuntorakentaminen tulee lupien valossa vetämään vielä Turussa ja Oulussa. Kasvun painopiste on siirtynyt selvästi keskisuurten kaupunkien sarjaan. On mielenkiintoista nähdä, miten suurten asuntojen kysynnälle tänä vuonna käy. Espoossa, Vantaalla ja jopa Nurmijärvellä uudisomakotitalojen rakentaminen on piristynyt selvästi, Pakarinen sanoo.

Kohtaanto-ongelma on osittain myytti

Rakentamisen kasvu on tuonut mukanaan myös tuotantokapeikkoja. Erityisesti työmaan johtohenkilöistä on syntyneeseen pullonkaulaan ei ole nähtävissä helpotusta.

– Rakennusyritysten keskeisin kasvun este on tällä hetkellä ammattitaitoisen työvoiman saatavuus. Kun katsomme rakennusalan avoimien työpaikkojen ja työttömien määrän kehitystä, voimme kuitenkin todeta, että rakentamisen kohtaanto-ongelma ei ole niin vaikea kuin esimerkiksi kaupan alalla. Silti tarvitaan toimia niin muuntokoulutuksen kuin sähköisen työnvälityksenkin edistämiseksi, jotta työ ja tekijät kohtaavat toisensa entistä pa-

remmin, Sami Pakarinen toteaa.

Infrarakentamisessa valtion määrärahoja on tällä hallituskaudella kohdennettu erityisesti väyläverkon korjausvelan kuriin saamiseen. Uusinvestoinnit ovat jääneet vähäisiksi.

– Ensi vuoden liikenneinfran rahoitus on vielä auki. Ilman lisäpäätöksiä valtion kokonaisrahoitus uhkaa kutistua ensi vuonna lähes 500 miljoonalla eurolla. Väyläverkoston tulevaisuutta pohtinut parlamentaarinen työryhmä esitti hiljattain pitkäaikaisia korotuksia rahoitustasoon ja vaihtoehtoisia rahoitustapoja kehittämisin-vestointeihin. Toivon, että nämä otetaan mahdollisuuksien mukaan huomioon jo tämän kevään kehysriihessä, Rakennusteollisuus RT:n toimitusjohtaja **Aleksi Randell** sanoo. ■

Rakennusliiton työnvälitys on avattu

Rakennusliitto on avannut verkossa toimivan työnvälityksen, jossa näkyvät sekä alueelliset ja alakohtaiset avoimet rakennusalojen työpaikat.

Heikki Korhonen

Liiton jäsenille on avattu erityisena omaan puhelimeen tuleva työpaikkavahti. Se ilmoittaa vapaat työpaikat jäsenelle, halutaessa vaikka kerran päivässä.

Työpaikkavahti näkyy nyt käyttöön otetussa sähköisessä jäsenkortissa. Sen jokainen työelämässä tai opiskelemassa oleva jäsen voi ladata omaan älypuheliimeensa milloin tahansa. Siihen menee vain hetki.

Työnvälitys, työpaikkavahti ja sähköinen jäsenkortti ovat osa liiton jäsenpalvelun syvällistä kehittämissuunnitelmaa. Kaikkien näiden jatkokehittäminen jatkuu edelleen tiiviinä, mutta palvelut ovat käytettävissä jo nyt.

Palvelussa näkyvät toistaiseksi kaikki vapaat rakennusalan työpaikat. Palvelun on toteuttanut Rakennusliitolle Duunitori. Mukana ovat myös vuokratyöfirmojen ilmoitukset, koska suuri osa rakennusalan työpaikoista välitetään niiden kautta.

Verkkosivulla voi vierailla kuka tahansa, mutta täyden hyödyn saavat vain liiton jäsenet. Se varmistetaan älypuheliimeen tulevalla työpaikkavahdilla.

Työpaikkavahdin saa käyttöönsä menemällä liiton eAsiointi-sivulta omiin jäsentietoihin ja tilaamalla sieltä sähköisen jäsenkortin lata-

uslinkin. Linkki tulee tekstiviestinä puhelimeen.

Sähköisessä jäsenkortissa ovat avoimien työpaikkojen lisäksi muun muassa jäsenedut, yhteystiedot, hotellilomat, nopeat linkit työttömyyskassaan, eAsiointiin tai Raksappiin. Sen lisäksi siellä ovat myös viimeisimmät liiton uutiset.

Sähköinen jäsenkortti toimii toistaiseksi muovisen jäsenkortin rinnalla eikä korvaa sitä.

Sähköinen jäsenkortti ei toimi vielä Teboilin asemilla polttoainetta ostettaessa vaan siihen tarvitaan muovinen jäsenkortti. Sähköiseen korttiin tulevista eduista neuvotel-

laan parhaillaan.

Tulevaisuudessa sähköisen jäsenkortin sisältö ja käytettävyys laajenevat edelleen.

Sähköisissä jäsenkorteissa on hieman erilainen sisältö siitä riippuen, onko kyseessä normaali A-maksava, luottamustehtävissä toimiva tai opiskelijajäsen. Luottamustehtäviä hoitavien jäsenkortti sisältää myös lisätietoa luottamustehtävien hoitamista varten.

Opiskelijajäsenten kortissa on uutta ja mielenkiintoista tietoa Rakennusliiton toiminnasta ja tapahtumista. ■

Rakennusliiton työnvälitys: <http://rakennusliitontyonvalitys.fi>

MIKSI JUURI NYT?

RAKENNUSLIITTO kehittää nyt jäsenpalveluaan siten, että työnvälityksen avautumisen jälkeen palveluun lisätään vähitellen koko maata kattavasti myös koulutukset ja kursitukset.

Liitto haluaa olla valmiina ja iskussa, kun koko maan työvoimapaikat muuttuvat. Näin käy viimeistään vuoden 2020 alussa, jos hallituksen suunnitelmat toteutuvat.

Koska Rakennusliitto on keskeinen rakennusalan toimija ja ainoa ammattirakentajien yhteenliittymä, se pystyy yhdistämään parhaiten työtä tarvitsevat ammattilaiset ja työvoimaa tarvitsevat yritykset. Samoin Rakennusliitto tuntee parhaiten rakennusalan koulutustarpeen ja käytännön työt.

Liitto haluaa myös saattaa aktiivimallin vaatimat työkeikat tai koulutukset entistä paremmin jäsenille tiedoksi.

– Meillä on Rakennusliiton kanssa tavoitteena, että palvelun avulla alan ammattilaiset löytäisivät mahdollisimman helposti itselleen par-

haiten sopivan työpaikan, Duunitorin perustaja ja toimitusjohtaja **Thomas Grönholm** sanoo.

– On hienoa, että Rakennusliitto tarjoaa jäsenilleen räätälöityjä palveluita parhaiden työmahdollisuuksien löytämiseen. Uskomme, että ammattiliittojen rooli työpaikkojen välityksessä tulee korostumaan tulevaisuudessa.

Miten tehokas Rakennusliiton työnvälitys on?

– Uskomme sivuston parantavan rakennusalan työllisyystilannetta, sillä kyseessä on ainoa työnhakupalvelu, josta rakennusalan työnhakijat löytävät kohdennetusti juuri oman alansa työpaikkailmoitukset. Myös työnantajat hyötyvät, kun sopivat hakijat löytävät tiensä Rakennusliiton Työnvälityksen sivulle.

Paljonko rakennusalan työpaikkoja yleensä palvelussa liikkuu?

– Tällä hetkellä sivustolta löytyy yli 2 200 rakennusalan työpaikkailmoitusta, mikä tarkoittaa vuositasolla useita kymmeniä tuhansia avoimia työpaikkailmoituksia. ■

VUOKRATYÖFIRMAT MUKANA PALVELUSSA

TYÖNVÄLITYKSESSÄ näkyy paljon myös vuokratyöfirmojen ilmoituksia. Aiheuttaako tämä ongelmia, Rakennusliiton puheenjohtaja **Matthias Harjunen**?

– Aika iso osa työpaikoista välitetään nykyisin vuokratyöfirmojen kautta. Se on tätä päivää eikä Rakennusliitto pysty yksin muuttamaan asiaa. Meidän jäsenistämme suuri osa työskentelee aivan normaalisti vuokratyöfirmojen välittämässä töissä.

– On tietysti pidettävä huoli siitä, että näissäkin firmoissa noudatetaan lakeja ja sopimuksia. Minkäänlaisia palkka-alea ei tulla hyväksymään.

– Korostaisin sitä, että jokainen jäsen on aina liiton toimitsija- ja oikeusavun piirissä. Jos esimerkiksi saatavia jää maksamatta, liitto pystyy ne lähes aina hankkimaan. Ongelmien ilmetessä on jäsenen syytä ottaa viipymättä yhteys luottamustahon tai Rakennusliiton aluetoimitsijaan. ■

MITEN MOBIILI-JÄSENKORTIN SAA?

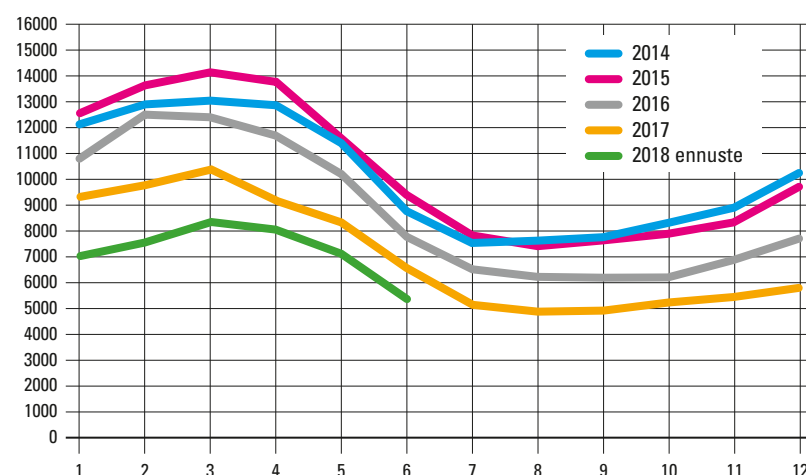
MOBIILIJÄSENKORTIN voi tilata ensisijaisesti kirjautumalla eAsiointiin ja seuraamalla siellä olevia ohjeita.

Mobiilijäsenkortin voi ladata ainoastaan älypuheliimiin. Puhelinnumeron on oltava rekisterissä oikein tallennettuna ja voimassa. Kortin lataamisen jälkeen sinua ohjeistetaan tallentamaan jäsenkorttikuvake puhelimen alkunäyttöön. Sovelluksen tallennusohjeet vaihtelevat puhelimen käyttöjärjestelmästä (Android, iOS, Windows) riippuen.

Järjestelmä osaa lähettää jäsenelle eAsiointin kautta oikeantyyppisen korttilinkin jäsenrekisteriin kirjattujen tietojen perusteella. Eläkkeellä olevat jäsenet eivät voi korttia ladata. ■

Työttömyyspäivärahaa saaneet kassan jäsenet

2014 – maaliskuu 2018 & ennuste 4/2018 – 6/2018

Työmaan pyykkipäivä

YIT:n ja Lujatalon Lahden seudun työmailla työvaatteet voi pestä ja kuivattaa työmaakopissa.

Johanna Hellsten

Harvassa työmaakopissa on pesukonetta työvaatteiden puhdistusta varten. Niillä työmailla, joilla sellainen on, ollaan tyytyväisiä, kun kotikoneet säästävät työmaan pölyiltä ja rojuilta. YIT:llä on Vierumäellä käynnissä YIT Chalets 6 -työmaa, jonka kopissa pesukone hurisee harva se päivä.

– Pyykkikone putsattiin pari päivää sitten ja sieltä löytyi vähän kaikkea aina ruuveista lähtien, työmaan työsuojeluvaltuutettu **Timo Niemelä** kertoo.

Harvaa työmaakoppia suunnitellaan siten, että siellä olisi kätevä paikka pesukoneelle.

– Se pitäisi ottaa huomioon jo koppeja suunnitellessa. Ei ole oikein hyviä paikkoja, jonne pyykkikoneen

voisi asentaa. Olen nähnyt, että sellainen on ollut joskus suihkukopisakin. Jokin pesualtaista pitäisi jättää pois ja asentaa kone siihen, Niemelä tuumii.

Tällä työmaalla pyykkikoneelle löytyi paikka kopin eteisestä.

Niemelä on ollut YIT:llä töissä 4–5 vuotta ja tämä työmaa on ensimmäinen, jolla pyykkikone on. Työmaan mestarin, **Timo Sollon** työmaat, on lähes aina varustettu sellaisella.

– Vaatteet on tähän asti pitänyt aina viedä kotiin ja pestä siellä itse. Täällä porukka panee kimpassa pyykkikoneen pyörimään aamulla. Talvihaalareita koneeseen mahtuu tosin vain yksi kerrallaan.

Puhtaat vaatteet saa vielä työ-

maakopin kuivaushuoneeseen kuivumaan. Seuraavana päivänä on rai-kasta ylle.

Työmaakopissa suhtautuminen pesukoneeseen on varauksettoman myönteinen.

– Ihan helvetin hyvä juttu ja talo ostaa pesuaineetkin. Käytän konetta pari kertaa viikossa. Nyt ei enää muijakaan huuda kotona kuin hyeena, kun olen yrittänyt tuoda sinne likaisia työvaatteita pesuun, yksi irvileuka kertoo.

– Tällainen pitäisi olla kaikilla työmailla, Niemelä toteaa.

Vaihtelevia käytäntöjä

– Meillä on Lahdessa kolme työmaata ja kaikilla niistä on oma pesukone, Lujatalon yritystason varatyö-

Timo Niemelä vinkkaa, että pyykkikone kannattaisi ottaa huomioon jo työmaakopin suunnitteluvaiheessa. Siten sille löytyy järkevältä paikalta vesipiste.

suojeluvaltuutettu **Toni Kainulainen** kertoo.

Lujatalon työsuojeluvaltuutettu **Janne Gren** kiittelee Lahden käytäntöä.

– Ihan rehellisesti täytyy sanoa, että olisi todella hyvä käytäntö kaikilla työmailla. Tietääkseni Lujatalolla ei ole muiden alueiden työmaille tällaista. Mahdollisesti vain murto-osalta mesteja löytyy pesukoneet, Gren sanoo.

– Kun viet muottityö-öljyiset työvaatteet kotiin pestäväksi, pesukone menee pilalle, hän jatkaa.

Grenin mukaan asialla voisi olla myönteinen merkitys myös työnantajalle.

– Työvaatteet pysyisivät paremmassa kunnossa ja kestäisivät ehkä pidempään, koska niitä pestäisiin useammin. Se raha olisi siis äkkiä saatu takaisin. Sillä olisi myös merkitystä työhyvinvoinnin kannalta, kun saisi tehdä töitä puhtaissa työvaatteissa, Gren muistuttaa.

Roskiin menee

Are Oy:n talotekniikkapuolen työsuojeluvaltuutettu **Juha Kirjava** kertoo, mitä työvaatteille tapahtuu, kun ne likaantuvat putkitöissä aivan käyttökelvottomiksi.

– Ne heitetään roskiin. Olen keran pessyt työvaatteet kotona ja pesukone meni rikki, Kirjava sanoo.

Arella ei ole minkäänlaista koko maan kattavaa yhtenäistä käytäntöä työvaatteiden huollolle.

– Olen kuullut, että huollon puolella olisi joskus ollut käytössä pesulapalvelut, mutta sekin on lopetettu. Joissain toimipaikoissa muualla Suomessa on pesukoneet, mutta käytännöt vaihtelevat jopa osastojen välillä. Täällä Etelä-Suomessa urakointipuolella ei ole mitään.

Kirjavan mukaan Aren työsuojelutoimikunnassa asiaa on otettu esiin, mutta tilanteeseen ei ole tullut muutosta.

– Kyllä jonkinlainen pesulapalvelu olisi kaikkein järkevin tapa hoitaa tämä asia. Haalaritkin pysyisivät paljon paremmassa kunnossa.

Tuoteteollisuus loistaa

Tuoteteollisuuden tehtailta vaatehuolto on helpompi organisoida kuin työmailla. Yksi vaihtoehto on ulkoistaa koko homma. Näin on tehty julkisivu- ja rakennuslevyjä kuitubetonista valmistavassa Cembrit Oy:ssä.

– Meillä on Lindström Oy:n vuokra-vaatteet. Lindström pesee ja huolehtii työasuista, yrityksen työsuojeluvaltuutettu **Jarno Virtanen** kertoo.

Likaiset vaatteet heitetään häkkiin, josta Lindströmin kuskit hakevat ne kerran viikossa ja tuovat luskolliseen kaappiin puhtaat tilalle.

Vierumäen Chalets-työmaan pyykkikone on ahkerassa käytössä.

Virtanen arvioi, että viikko on melko hyvä frekvenssi, sillä työntekijöillä on käytössään 4–5 vaatekerta.

Systeemi toimii pääosin hyvin.

– Joskus tulee valituksia siitä, että pesujälki ei aina ole ihan parasta mahdollista. Joskus vaatteisiin jää mustaa rasvaa.

Vaatteissa on pölyä, kuivunutta kuitusementtimassaa ja koneista irronnutta vaseliinia. Ne aiheuttaisivat

äkkiä stopin kotikoneelle.

– Ei ole onneksi koskaan tarvinnut viedä likaisia työvaatteita kotiin, Virtanen sanoo.

Virtanen mukaan kyse on pitkälti yrityksen suhtautumisesta työturvallisuuteen.

– Tämä on osa niitä asioita, joihin yritys pyrkii panostamaan parhaansa mukaan. Siellä ymmärretään työturvallisuuden iso kuva. ■

Vinkkejä työvaatteiden pesuun ja pesettämiseen:

- Pese/pesetä työmaavaatteet riittävän usein, noin kerran viikossa, jos työ on hyvin likaista. Lika nimittäin syö kangasta, eikä vaate kestä käytössä yhtä pitkään kuin hyvin puhdistettuna. Lisäksi likatahrat heikentävät heijastavien huomiomateriaalien toimintaa.
- Tyhjennä taskut ruuveista, nauloista, roskista, henkilökorkeista ja kaikesta muusta ylimääräisestä tavarasta. Ne voivat ensinnäkin rikkoa pesukoneen, mutta taskuissa pesun aikana pyörivät naulat voivat myös rikkoa vaateen.
- Tarkista vaatteesta pesulämpötila. Useimmissa työmaavaatteissa se on 60 astetta.

- Älä annostele liikaa pesuainetta. Ylimääräinen pesuaine ei puhdistu sen paremmin, mutta jää kyllä vaatteeseen. Haluatko haista Bio Luvuilta?
- Ei huuhteluainetta. Se ei tee hyvää vaatteille.
- Työmaavaatteita ei kannata kuivattaa kuumassa pika-rumpukuivaimessa. Pesulassa ne kuivatetaan hyvin miedossa lämpötilassa ja rauhassa.

Pesula hoitaa homman ammattitaidolla

SOL:n Aurinkopesula Helsingin Konalassa pesee rakentajienkin vaatteita. Aurinkopesula on entinen erikoistekstiilipesula, ja sinne noudetaan joistakin rakennusalan yrityksistä ja työmailta työvaatteet pesuun. Asiakkaiden nimiä yritys ei paljasta.

SOL:n Aurinkopesula Helsingin Konalassa on iso yritystekstiilien pesula, jossa pestään rakentajienkin vaatteita. Pesulamyymälöitä on 60. Työvaatteita tuodaan myös suoraan pesulamyymälöihin ja noutopalvelu onnistuu kautta Suomen.

– Tämä on ainoa laitospesulamme, jossa on noutopalvelu yrityksille. Toki rakentajat tuovat työvaatteita myös normaaleihin myymälöihimme. Osalla yrityksistä on kanssamme myös sopimus vaatteiden korjaamisesta, SOL:n laatu- ja kehitysvastaava **Kati Talikka** kertoo.

Isot koneet pyörivät

Pesulassa on koneita aina 57 kilosta 6 kiloon. Isoimmat koneet nielevät 20–25 rakentajan talvihaalaria kerralla. Koneita ei saa täyttää liian tiukkaan, sillä silloin pesutulos ei ole hyvä.

– Pesukoneessa pitää olla riittävästi tyhjää tilaa, muuten vaate ei puhdistu kunnolla. Myöskään vaatteiden heijastavat materiaalit eivät kestä, jos ne rytätään liian tiukkaan, palvelupäällikkö **Henna Paukkunen** neuvoo.

Pahimpia tahroja pesutuloksen kannalta ovat erilaiset rasvatahurat. Rakennustyövaatteita saadaan harvoin aivan putipuhtaiksi, sillä niihin jäävät tökötit ovat sellaisia, että osaa on mahdotonta saada irti.

Ammattipesulassa koneiden ohjelmista huolehtivat tietokoneet. Ne annostelevat pesuainetta ja määrittävät vesimäärän pestävän vaateen mukaan. Pyykinpesuaineet ovat tehokkaampia kuin mitä kodin kaapista löytyy. Tietokoneet eivät kuitenkaan pysty tekemään kaikkea määrittelyä, vaan pesutuvan työntekijöiltä vaaditaan rautaista ammattitaitoa.

– Muissa hommissa meillä väki kiertää niin, että kaikki tekevät kaikkea. Pesutuvassa vain tietty porukka tekee aina töitä. Pesutuvan työ vaatii paljon kokemusta ja osaamista, Paukkunen selittää.

Paukkunen toivoisikin, että yritykset osaisivat käyttää ammattilaisten apua enemmänkin.

– Erityisesti Oulun ja Rovaniemen suunnalla meillä on jostain syystä paljon rakennusalan asiakkaista. ■

Kanavaleikkuri, jolla leikataan putket sopiviksi pätkiksi.

Ilmastointiasentajan KÄTTÄ PIDEMMÄT

Jukka Riipi on kylvänyt metsää, hoitanut Sodankylän varuskuntasaaunaa, ajanut taksia ja sisustanut hyttejä Karibialla.

Eeva Vänskä

Harvalla on esittää niin monipuolista työhistoriaa kuin **Jukka Riipillä**. Laivasisustusasentajakoulutus vei hänet Rauman telakalle 1989, mutta 7 vuoden jälkeen työ loppui, ja mies siirtyi välivaiheiden jälkeen Helsingin telakalle.

– Tein laivalla muun muassa IV-kanavien asennuksia. Sisustin teräspunkkereita: koolasin, rakensin katot ja seinät sekä ilmastoinnin. Muut hoitivat sähkötyöt, putket ja mattotyöt.

Riipi seilasi parikin kertaa Ameriikoissa. Tilaaja halusi muun muassa muuttaa rakennettuja hyttejä, ja se onnistui suomalaisella työvoimalla ja tiukan deadline puristuksessa.

– Päivät olivat pitkiä ja töitä tehtiin 7 päivänä viikossa. Se oli mielenkiintoista, ja kyllä sillä tienasikin. Kaipaanko niitä aikoja?

– En oikeastaan. Nyt on perhe, lapset ja elämä Kempeleessä.

Kun puoliso **Kaija Kämäräiset** loppuivat työt Etelä-Suomessa, pari päätti muuttaa pohjoiseen, lä-

hemmäs juuriaan. Molemmat ovat kotoisin Sodankylästä.

– Asuimme ensin 6 vuotta Oulussa. Vaimolla oli virka, mutta minun oli hankala löytää töitä laivasisustuskoulutuksella. Niinpä hakeuduimme LVI-perustutkintokoulutukseen.

Lisäkoulutuksen kautta löytyi vuonna 2003 ensin harjoittelupaikka ja sitten työpaikka YIT:ltä, jossa ilmastointinuohous ja -asennus tulivat tutuksi.

Tie vei parin työnantajan kautta talotekniikan IV-asentajaksi Arelle, ja tässä työssä Riipi on viihtynyt viimeiset 6 vuotta.

– Juuri aloitettiin työmaalla Ranuan hyvinvointikeskuksessa. Sitä ennen tehtiin pitkään Kalevan painotaloa ja Kastellin monitoimitaloa Oulussa.

Työn vaiheet

Jukka Riipi kertoo, että Ranualla on asennettu IV-koneet ja paikalle on nosteltu IV-putkia ja muita tarvikkeita.

– Ilmastointikoneet kasataan kappaleista konehuoneeseen. Sieltä putket lähtevät eri tiloihin. Kullekin alueelle on oma IV-koneensa.

Ranuan työmaalla on yhteensä 4 konetta, joista kukin on kooltaan noin 2 kertaa 6 kertaa 2 metriä. Jukka Riipi on mieltynyt tietyn merkkiseen konetyyppiin, jossa kytkennät saa tehdä ulkopuolelta käsin.

– Toiset koneet ovat sillä lailla vaikeampia, että liitokset pitää asentaa koneen sisältä. Se riippuu ihan kohteesta, millainen kone tulee, mutta esimerkiksi sairaalatiloihin asennukset tehdään ulkopuolelta puhtauden takia.

– Seuraavaksi teemme Ranualla kanava-asennuksia. Jotta runkolinjat saadaan vedettyä, kiinnitetään ensin ilmastointisangat kattoon betoniruuveilla. Tämän jälkeen IV-putket liitetään toisiinsa lypeillä.

– Lyyppi tarkoittaa liittinyhdettä. Jos tulee pitkiä IV-putkirunkoja, tarvitaan lyypejä.

Viimeisenä ilmastointityönä

Jukka Riipin listapihdit, joilla tehdään pieniä kanttauksia.

asennetaan päätelaitteet ja tuloilma- ja poistoilmaventtiilit. Ranualla putkimiehet ovat hoitaneet jo oman sarkansa. IV-töiden jälkeen sähkömiehet viimeistelevät kohteen.

Mopo pulttaa

Ilmastointiasentaja työskentelee usein kädet ylöspäin, mikä ottaa hartialinjaan. Osat voivat olla raskaita, joten voimaakin tarvitaan, kun pitkä päivä heilutaan työkalujen kanssa.

– Käytän paljon akkuporakonetta ja poravasaraa, jossa on imuri. A-

tikkailla yltää riittävään korkeuteen. Muita tarvittavia työkaluja ovat kanavaleikkuri, listapihdit, tötsärit, räpäyttäjä tai paremmin sanottuna pulttimopo, sirkkeli, peltimiehen vasara, niittipihdit, peltisakset sekä lasermitta.

– Pulttimopoa tarvitaan kun ruuvataan kattoon betoniruuveja. Akku-tötsärillä taas saa kätevästi lyhennettyä kanavan päätä. Jossakin paikoin on vielä käsikäyttöisiä tötsäreitä, mutta akkukäyttöisellä on niin paljon helpompi pyöräyttää.

– Jos putkikoko muuttuu, liitoskohtaan käytetään mynniä eli muuntoyhdetä.

Jotta mikään ei olisi liian yksikertaista, putkikoot eivät mene loogisesti, ja kasva 100 millin välein, vaan vähän miten sattuu. Mutta se ei ole ilmastointiasentajalle ongelma, sillä hän muistaa, että kaksiviisikymppisen jälkeen tulee 315 tai että viisisatasen jälkeen seuraavaksi suurin putki on läpimitaltaan 630 millimetriä.

Kauanko keskimäärin yksi työmaa kestää?

– Se riippuu kohteesta, ehkä yleisimmin puolesta vuodesta vuoteen. Mutta esimerkiksi monitoimitaloa teimme Oulussa 2 vuotta.

Hyvää työympäristössä on P1-puhtausluokka, mikä takaa pölyttömyyden. Riipi pärjää astman kanssa hyvin.

– Jos on pölisevä kohde, niin käytössä on imurit. Pääpiirteittäin tästä huolehditaan hyvin.

Ahtaissa työkohteissa saattaa joutua konttailemaan.

– Käytän polvisuojia, mutta joskus ottaa myös polvien päälle. Toinen on operoitu, kun siitä lohkesi palanen yhdellä työmaalla. Jotenkin suoja liikkui pois paikaltaan, ja polvi kävi alustaan pahasti.

Joskus piirustukset eivät vastaa todellisuutta.

– Silloin joko itse pähkäilee siihen ratkaisun tai sitten työnjohdon kautta ollaan yhteydessä suunnittelijaan.

Työmailla on käytössä 3D-mallinnus tabletissa. Kun työkohteessa tulee eteen kinkkinen kohta, on 3D-mallinnus mainio apuri hahmottamisessa.

– Suurella osalla työmaista tabletit ovat automaattisesti saatavilla. Meillä ei vielä ole virtuaalilaseja, joilla putkien paikat näkisi suoraan seinältä, mutta kyllä ne jossain vaiheessa tulevaisuudessa tulevat käyttöön.

Jukka Riipi korostaa sitä, että aina pitää uskaltaa kysyä.

– Uskon myös siihen, että kun kerralla tekee hyvin, niin ei tarvitse enää jälkikäteen mennä parsimaan. Sillä tavalla pääsee koko ajan etiäpäin.

Roskat roskikseen, ei lattialle

Jukka Riipiä hivenen pännii se, että työmaalle tulee paljon pakkausjätettä, jolloin siisteys kärsii.

– Roskat kuuluvat roskikseen, eivät lattialle. Siinä tulee kaksinkertainen työ, kun joudutaan työpäivän jälkeen siivoamaan lattialle heitetty

Tötsärillä lyhennetään putket katto- tai seinäpinnan tasolle.

roskat. Urakkahommissa pätee se, että mitä vähemmän turhaa työtä, sitä parempi.

Riipin mielestä työn huonoin puoli on se, jos sovitussa asioissa ei pysytä. On kurjaa sanoa samasta asiasta monta kertaa.

– Mikäli en pääse etenemään omassa työssä siksi, että jollakulla muulla homma viivästyy, sitten keksitään muuta tehtävää siksi aikaa. Joustaa pitää sillä lailla, ettei luppoa synny.

– Jos voisi itse vaikuttaa, niin toivoisin lähellä olevia työkohteita, jolloin pystyy viettämään vapaa-ajan kotona. Pohjoisessa ei kuitenkaan ole pahoja ruuhkia, ja aina löytää parkkipaikan, ne ovat hyviä puolia.

Perhot ja puku

Mitä teet työn vastapainoksi?

– Tykkään kalastaa perholla. Meillä on Ivalon Törmässä mökki ja siellä tulee kalastettua. Äitini kotitilan kautta on voimassa nautinto-oikeus. Saan kalastaa Ivalojoessa vapaasti.

– Kiiminki- ja Sanginjoella olen myös käynyt. Ja sainhan minä Merikarvialta kolmekiloisen kirjolohen, se taitaa olla isoin saalis.

Sen sijaan Thaimaassa vain kaveri sai tonnikalaa.

– Kyllä se siinä kohtaa harmitti, kun vielä oltiin omia synttäreitä viettämässä.

Mikä harrastuksessa vetää?

– Siinä ei ole mitään kiirettä, saa rauhassa mietiskellä. Innostus iskee silloin kun kalaa nousee.

Missä vaiheessa työuraa Riipillä oli pukupakko?

– Se tarina liittyy työhön Karibian risteilijällä. Työntekijät eivät saaneet tulla matkustajien kansille työvaatteissa. Jos halusi vieraila yläkansilla, täytyi pitää mustaa pukua. Kyllä siellä jonkun kerran tuli vierailtua, ja jotain pelejä kokeiltua.

Kun laiva seiso parkissa Manhattanilla, vastaan tuli tuttu pomo eli

Martin Saarikangas.

– Hän tunsu heti ja jäi juttelemaan. Siinä on paras johtaja, mikä kohdalle on sattunut. Saarikangas hommasi aikanaan Helsingin telakalle paljon töitä, Jukka Riipi muistele.

Hän kuvaa sattuneensa uransa aikana juuri oikeaan paikkaan oikeaan aikaan, ja on näin saanut töitä silloin kun on pitänytkin. Ehkä sattumien summa, ehkä kohtalo tai ehkä pelkästään hyvän työntekijän merkki. ■

Kun teet töitä kotitalouksille, kokeile uutta palkkalaskuria!

Tehdystä työstä ei jää epäselvyyttä, kun lähetät palkkalaskelman palkkalaskurin avulla työnantajalle maksettavaksi.

- Mukana ovat myös TESin erät, sekä kulut ja kilometrikorvaukset.
- Palvelu on työntekijälle ilmainen, eikä käyttö velvoita sinua mihinkään.
- Muutaman euron palvelumaksun maksaa työnantaja.

1

REKISTERÖIDY ILMAISEKSI

2

LÄHETÄ LASKELMA TYÖNANTAJALLE

3

OSAAJAPROFIILI: TYÖNANTAJAT LÖYTÄVÄT SINUT

REKISTERÖIDY ILMAISEKSI OSOITTEESSA:

WWW.PALKKAUS.FI

Rakennusliitto

palkkaus.fi

Jorma Väisänen jakaa yhteystietoja Dagtdugt Abdelhamid Hamidille, Joel Suntilalle ja Abdihaliim Abdirahman Ibrahimille.

Oikea asenne tuo kesätöille jatkopestin

Rakennusliitto kokeilee uutta tapaa löytää rakennusalan opiskelijoille harjoittelu- ja kesätyöpaikkoja.

Jukka Nissinen

– Kuinka monella on tiedossa kesätöitä, Selektan rekrytointipäällikkö **Samuli Salo** kysyy Omnian Espoon keskuksen luentosaliin kokoontuneilta talonrakennusalan opiskelijoilta.

Vain yksi käsi nousee fifty-sixty-asentoon, muilla ei ole lainkaan tietoa kesätöistä.

Salo lupaa, että Selektalle on helppo tulla töihin. Työpaikat löytyvät työvoimatoimiston ja Selektan sivuilta.

– Voitte soittaa minulle ja tulla käymään luonani Länsi-Pasilan konttorilla. Rupatellaan siitä mitä osaatte tehdä, mitä haluaisitte tehdä ja mihin teillä olisi motivaatiota. Sitten katsellaan mahdollisuuksien mukaan työpaikkoja.

Vuokratyöfirmassa keikat voivat olla pahimmillaan päivän–parin mittaisia.

– Työsuhteen pituuteen vaikuttaa parhaiten omalla asenteella. Seitsemältä pitää olla töissä ja työvuoro pitää tehdä loppuun. Oma-aloitteisuus on hyvää. Sellaisista työntekijöistä tykätään, Salo listaa.

Selektalla tarvittaisiin tällä hetkellä sellaisia työntekijöitä, jotka hallitsevat tasolaserin käytön. Maanrakennuspuolella laserin hallitsevia apumiehiä tarvitaan koko ajan.

– Työuran alussa kaikki työkokemus auttaa eteenpäin, vaikka se ei olisi juuri siltä alalta, mitä haluaisi tehdä, **Anniina Kangas** muistuttaa.

Kangas on tuore Etelä-Suomen

oppilaitostiedottaja ja Raksanuorten yhteyshenkilö.

– Tein vuodenvaihteeseen asti sähköasentajan hommia ja kävin vapaa-ajallani kertomassa sähköalan opiskelijoille Sähköliitosta, Kangas esittäytyy.

– Tärkeintä on asenne. Työnantaja ei odota, että tullessanne työmaalle te osaisitte kaiken. Työpaikalla pitää olla ajoissa ja teidän pitää olla työnantajan käytettävissä työpäivän ajan.

Kankaan mukaan se ei tarkoita Facebookin päivittämistä, vaan annettujen työtehtävien tekemistä.

Anniina Kankaalla ensimmäiselle rakennustyömaalle pääseminen vaati melkoista puhelinrumbaa 15 vuotta sitten.

– Soittelin kymmenkunta rakennusfirmaa läpi. Lopulta Telinetyö-yrityksestä sanottiin, että tule haastatteluun. Sen jälkeen jouduin isältäni kysymään, mitä nämä rakennustelineet oikein ovat.

Työpaikkahaastattelua seurasi kesätöitä kolmeksi vuodeksi.

– Kun hoidatte kesätyön hyvin, teillä voi olla luvassa vakituinen työpaikka.

Oppisopimuskinn onnistuu

Cervi Talotekniikka Oy:n toimitusjohtaja **Petri Valveella** kesätyöpaikasta tuli pitempiaikainen pesti.

– Olin aika itsekäs enkä suostunut luopumaan kesätyöpaikasta. Kesä on nyt ollut 34 peräkanaa.

Cervillä on tällä hetkellä puolitunsa oppisopimuksella lvi-alan perustutkintoon ja nuohoojan ammattiin kouluttautuvaa työntekijää. Työharjoittelua yrityksessä tekee tällä hetkellä 4 opiskelijaa.

– Jos löytyy oppisopimustoimisto ja me löydämme sellaisen opiskelijan, jolla on tosi hyvä motivaatio, teemme opiskelijasta ammattilaisen, Valve lupaa.

Kesätöiden loputtua pitää pyytää työtodistus.

– Varsinkin, kun haette ensimmäisiä työpaikkoja, työtodistus auttaa saamaan seuraavan työpaikan, Anniina Kangas muistuttaa.

Kesätöillä on mahdollista kerryttää ansiosidonnaiseen päivärahaan oikeuttavaa työssäoloa, kun maksaa työttömyyskassan jäsenmaksun.

– Kun teillä on 6 kuukautta työssäoloa täynnä, teillä on mahdollisuus saada ansiosidonnaista työttömyyskorvausta.

Päivärahaan oikeuttavat määrälliset työsuhteet voi kerätä 2 vuoden aikana. Rakentamisen suhdanteet heittelevät jatkuvasti, joten työtilanteen ennustaminen muutama vuoden päähän on mahdotonta.

– 40 vuotta sitten olin samassa tilanteessa kuin te, viimeisellä luokalla ammattikoulun talonrakennuslinjalla. Oma Rakennus Oy:n projektipäällikkö **Jorma Väisänen** muistelee.

Väisänen mukaan rakentaminen on kiinnostavaa ja ammatissa voi oppia koko ajan uutta.

– Se on kuitenkin kovaa hommaa. Jos takataskut roikkuvat nilkoissa ja tulee hengäilemaan työmaalle, se ei onnistu. Jos haluaa me-

Raksanuorten oppilaitostiedottaja Anniina Kankaalla on 10 vuoden kokemus sähköasentajan töistä.

nestyä, asenteen pitää olla hyvä ja työtahdin kova, Väisänen linjaa.

Väisänen kaipaa töihin etenkin murareita ja rappareita. Yhtiöryppäeseen kuuluu myös julkisivu- ja parvekesaneerausyhtiö sekä parvekekaiteita ja -lasituksia tekevä firma.

Kesätyöpaikkoja voi kysyä oppilaitostiedottajalta

Liiton oppilaitostiedottajat ovat kehittäneet uutta mallia, jonka avulla opiskelijat löytäisivät helpommin rakennusalan harjoittelu- ja kesätyöpaikkoja, mahdollisesti myös pysyviä työpaikkojakin. Niitä etsitään yhteistyössä oppilaitosten opettajien ja rakennusalan yritysten kanssa. Espoon Omnian tilaisuus oli ensimmäinen laatuaan ja paikalla oli 3 yrityksen edustajat. Sen lisäksi Kangas oli kerännyt puolenkymmenen kesätyöntekijöitä kaipaavan yrityksen yhteystiedot.

Espoon tilaisuus onnistui hyvin, sillä muutamalle opiskelijalle löytyi jo kesätyöpaikka. ■

BLÅKLÄDER®

WORKWEAR

KUKA SANOI, ETTÄ LAATU JA TOIMINNALLISUUS NÄYTTÄÄ TYLSÄLTÄ?

LIGHTWEIGHT
HIGHVIS
STRETCH

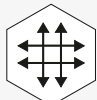
BLÅKLÄDER

KEVYT JA
HENGITTÄVÄ
MATERIAALI.

JOUSTAVA
KANGAS
HAAROISSA,
POLVISSA JA
TAKAOSASSA.

EN ISO 20471
LUOKKA 2

STRETCH-
PANELIT

TUOTE: 1552

VÄRIT:

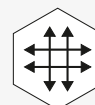
JOUSTAVA
DENIM-KANGAS.

JOUSTAVAT
KANKAAT
LISÄKSI
HAAROISSA
JA POHKEISSA.

TUOTE: 1999

VÄRIT:

STRETCH-
PANELIT

CORDURA® DENIM

DENIM
STRETCH

BLÅKLÄDER

KATSO KOKO BLÅKLÄDER TYÖVAATEVALIKOIMA JA LÄHIN JÄLLEENMYYJÄSI WWW.BLAKLADER.COM

Sihdin rakentajille valtakunnallinen luottamusmies

Sihti Rakennuksen Pirkanmaalla toiminut luottamusmiesjärjestelmä laajennetaan koko maan kattavaksi ensi syksynä.

Jukka Nissinen

Sihti Rakentamisen Tampereen yksikössä on nyt reilun vuoden verran ollut rakennusalan luottamusmies ja työsuojeluvaltuutettu.

– Vuoden aikana on tapahtunut paljon, työsuojeluvaltuutettu **Nina Koivumäki** kertoo.

Tampereella on sopivasti järjestetty Rakennusliiton luottamushenkilökoulutusta täydennyskurssia myöten, joihin luottamusmies **Jussi Nieminen** ja Koivumäki ovat päässeet osallistumaan.

– Koulutuksen kautta on hahmottunut, mitä luottamustehtäviin kuuluu. Kun aloitimme, meillä oli paljon kysymysmerkkejä, Nieminen toteaa.

Koivumäen mielestä lakitekstien kanssa puljaaminen on mielenkiintoista, mutta monimutkaista.

– Kun olemme saaneet porukalla kurssitehtävän selitetyksi liiton lakinaiselle, tämä kertoo ennakkopäätöksestä, joka muuttaa tilanteen toiseksi.

Niemiselle uutta on ollut se, että selvääkään tapausta ei välttämättä kannata viedä oikeuteen, sillä tuomioistuimen päätös voi olla aivan päinvastainen. Sopiminen kannattaa lähes aina.

– Tämä liittyy vuokratyövoiman asemaan rakennusalalla. Se on etsimässä vielä paikkaansa ja asioissa on edettävä lyhyin askelin.

Vuokratyövoima on tämän päivän toimintatapa rakennusalalla. Näköpiirissä ei ole tekijöitä, jotka vähentäisivät vuokratyövoiman käyttöä.

– Kun SRV aloitti Kansiareenan tekemisen Tampereelle, ensimmäiseksi työmaalle tulivat vuokratyön-

tekijät. Kun Kansiareena valmistuu, vuokratyöntekijät lähtevät sieltä viimeisenä, Koivumäki muistuttaa.

Sihdissä on saatu rakennustyöntekijöiden työterveydenhoitoon kuuluvat työhöntulo- ja määräaikaistarkastukset sujumaan aikataulun mukaisesti.

– Omalla ilmoituksella voi pitää 2 sairauslomapäivää, Koivumäki huomauttaa.

Adecon, johon Sihti nykyisin kuuluu, työsuojelukoordinaattori **Kalle Raatikaisen** mukaan sairauspoissaolot ovat vähentyneet ja sairaslomat lyhentyneet hieman uuden ilmoituskäytännön aikana.

Yhteydenottoja ympäri maata

Vaikka Nieminen ja Koivumäki ovat Pirkanmaan ja Hämeenlinnan alueen luottamushenkilöitä, yhteydenottoja tulee myös oman kinkeripiirin ulkopuolelta.

– Vastaamme kyselyihin ja välitämme ne eteenpäin niille, joille asioiden ratkaiseminen kuuluu, Nieminen sanoo.

Koivumäen ja Niemisen tavoite on ollut alusta lähtien rakentaa koko maan kattava luottamushenkilöverkosto Sihdille.

– Jos emme tee tänä syksynä peliliikkeitä asian suhteen, se siirtyy taas kahdella vuodella, Koivumäki linjaa.

Sihdillä ja Adecolla on 17 alue-toimistoa, jotka työllistävät tuhansia työntekijöitä päivittäin. Pelkästään Pirkanmaan ja Hämeenlinnan alueella sihtiläisiä rakennusalan työntekijöitä on 300. Pienemmän aluetoimis-

Sihdin Pirkanmaan työsuojeluvaltuutettu Nina Koivumäki, Adecon työsuojelukoordinaattori Kalle Raatikainen ja Sihdin Pirkanmaan luottamusmies Jussi Nieminen löytävät helposti yhteisen sävelen sihtiläisten työturvallisuuden kehittämisestä.

ton listoilla saattaa olla vain parikymmentä rakentajaa. Jussi Nieminen miettii, millainen koko maan luottamushenkilöverkostosta voisi tulla. Perinteisen suuren rakennusliikkeen toimintamallit eivät välttämättä sovi sellaisenaan vuokratyöyritykseen.

– Miten pystymme pitämään yhteyttä eri alueiden työntekijöihin? Muuten luottamusmiehestä tulee yksinäinen susi, joka kimpoilee paikasta toiseen ilman yhteyttä paikallisiin tekijöihin.

Asia etenee yhteisymmärryksessä Adecon ja Sihdin johdon kanssa. Nieminen on huomannut, että tiedonkulkua työntekijöihin päin pitää parantaa Sihdin sisällä. Työntekijät kysyvät paljon lomien ja sairaslomien jälkeisten työtehtävien ja -maiden perään.

Pääurakoitsijan luottamusmies on tärkeässä roolissa

Nieminen ja Koivumäki ovat miettineet, mikä sihtiläisten asema on Rakennusliiton turvaverkkojen keskelä, sillä sihtiläiset työskentelevät yleensä pienissä ryhmissä lukuisilla työmailla.

– Pystymme parhaiten viemään meidän työntekijöiden asioita eteen-

päin yhteistyössä rakennusliikkeiden luottamusmiesten kanssa. Meillä ei ole edes virallista asemaa työmailla toimia muulla tapaa, Nieminen sanoo.

– Olemme olleet myös muiden vuokratyöntekijöiden puolesta puhujia liiton tapaamisissa.

Vuokratyöyrityksen luottamushenkilön ajankäyttö luottamustoimen osalta on vielä ratkaisematon kysymys.

– Tilaajayritys olettaa, että teen sovitut työt enkä lähde hoitamaan asioita jollekin toiselle työmaalle, Nieminen kuvaa lähtötilannetta.

– Nykyisellä työmaallani mestarit ymmärtävät sen, että olen työsuojeluvaltuutettu. Se saattaa johtua siitä YIT:n luottamusmies **Jussi Sakari** on niin aktiivinen työssään. Pienemmissä firmoissa sama ei onnistu, Koivumäki sanoo.

Työsuojelukoordinaattori **Kalle Raatikainen** pitää luottamushenkilöverkoston kehittämistä hyvänä asiana. Raatikaisen työnkuvaan kuuluu kiertää sihtiläisten työmaita ja tähän luottamushenkilöiden mukaantulo olisi hyvä asia. Työsuojelukoordinaattori seuraa ja kehittää yhdessä tilaajien sekä Adecon ja Sihdin työntekijöiden kanssa työturvallisuutta.

– Työni on vielä alkutaipaleella, aloitin vasta joulukuun alussa.

Raatikainen näkee, että alueelliset luottamushenkilöt voisivat olla myös hänen apuna työturvallisuusasioiden hoitamisessa.

Työmaiden tiedonkulussa on vielä Niemisen mielestä kehitettävää, sillä pääurakoitsijan työntekijöiden saama informaatio pitäisi saavuttaa myös vuokratyöntekijät ja alihankkijoiden väki. – Tämä on samalla vuokratyöntekijöiden profiilin nostoa itsenäisenä työntekijäryhmänä. Emme ole vain väliaikaisesti paikalla, vaan huomenna ja ylihuomennakin. ■

Jussi Nieminen on pohtinut mikä olisi paras toimintamalli sihtiläisten edunvalvonnassa.

Nina Koivumäki on saanut paljon uutta tietoa liiton luottamusmieskoulutusten ansiosta.

HILJAINEN HETKI

RAKENNUSALAN TYÖMAILLA 26.4.2018 klo 12
Rakennustyömailla vuonna 2017 menehtyneiden muistolle
International Workers' Memorial Day

EN TYST MINUT PÅ BYGGPLATSERNA
VAIKNE HETK EHTUSOBJEKTIDEL
A MOMENT'S SILENCE ON CONSTRUCTION WORK SITES
МИНУТА МОЛЧАНИЯ НА СТРОИТЕЛЬНЫХ ПЛОЩАДКАХ
CHWILA CISZY NA PLACACH BUDOWY BRANŻY BUDOWLANEJ

Rakennusteollisuus

pro

Rakennusliitto

Lakinaiset vastaavat

Rakennusliiton lakinaiset pureutuvat tällä palstalla jäsentemme visaisiin kysymyksiin joka toisessa Rakentajassa. Seuraavan kerran palsta ilmestyy kesäkuussa.

**Pidin talvilomaa pääsiäisviikolla ajalla 26.3–1.4.2018.
Työnantajani ilmoitti, että kyseiseen talvilomaan kului 5 lomapäivää. Onko hän oikeassa?**

Työnantajasi on tällä kertaa väärässä, sillä pääsiäisviikolla kuuluu ainoastaan 4 lomapäivää. Vuosiloma annetaan arkipäivinä, joita ovat vuosilomalain mukaan muut viikonpäivät paitsi sunnuntait, kirkolliset juhlapäivät, itsenäisyyspäivä, jouluaatto, juhannusaatto, pääsiäislauantai ja vapunpäivä. Kirkkolain mukaan kirkollisia juhlapäiviä ovat puolestaan joulupäivä, toinen joulupäivä, uudenvuodenpäivä, loppiainen, pitkäperjantai, pääsiäispäivä, toinen pääsiäispäivä, helatorstai, helluntai, juhannuspäivä ja pyhäinpäivä.

Vuosilomalaissa erikseen mainitut päivät ja pyhäpäivät eivät kuluta lomapäiviä. Normaalit arklauantait, joita ei ole mainittu yllä olevassa listauksessa, kuluttavat lomaa, sillä ne ovat vuosilomalain tarkoittamia arkipäiviä, vaikka työntekijä ei lauantaina normaalisti työskentelisiäkään.

Tapauksessasi lomapäiviä kuluttavat arkipäivät maanantaista torstaihin. Pitkäperjantai on kirkollinen juhlapäivä, eikä se kuluta lomapäiviä. Myöskään pääsiäislauantai ei kuluta lomapäiviä, sillä se on erikseen mainittu vuosilomalaissa päivänä, jota ei ole pidettävä arkipäivänä.

Vastaavasti myös juhannusviikko on sellainen viikko, jonka aikana kuuluu ainoastaan neljä lomapäivää, sillä juhannusaatto ei ole vuosilomalain mukainen arkipäivä ja juhannuspäivä on kirkollinen juhlapäivä.

Työterveyslääkärin tarkastuksessa todettiin, etten polvivammani vuoksi ole enää työkykyinen vanhaan työtehtävääni. Onko työnantajalla oikeus irtisanoa työsuhteeni tällä perusteella?

Työnantaja saa irtisanoa työsuhteen ainoastaan asiallisesta ja painavasta syystä. Sellaisena ei voida pitää työntekijän sairautta

tai vammaa, ellei hänen työkykynsä ole näiden vuoksi vähentynyt olennaisesti ja niin pitkäaikaisesti, että työnantajalta ei voida kohtuudella edellyttää työsuhteen jatkamista. Oikeuskäytännössä on katsottu pitkäaikaiseksi noin vuoden yhtäjaksoisesti kestänyt työkyvyttömyys, mutta tämä arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Jos työkyvyn ennustetaan palautuvan pitkänkin sairausloman jälkeen, ei irtisanomisperustetta ole. Irtisanomisperuste ei saa koskaan olla syrjivä eikä ristiriidassa työnantajan lojaliteettivelvoitteen kanssa.

Ennen kuin työsuhteen irtisanomista harkitaan, työnantajan on selvitettävä, olisiko irtisanominen vältettävissä sijoittamalla työntekijä muuhun työhön. Työnantaja on velvollinen tarjoamaan työntekijälle ensisijaisesti hänen työsuhteen mukaisesta työstä vastaavaa työtä. Jos tällaista työtä ei ole, työntekijälle on tarjottava muuta hänen koulutustaan, ammatitaitoaan tai kokemustaan vastaavaa työtä. Kyseeseen voi tulla tapauskohtaisesti aikaisempiin työtehtäviin verrattuna vähemmän vaativat tai vaativammat työtehtävät.

Yhdenvertaisuuslaissa on erikseen säädetty työnantajalle velvollisuus tehdä asianmukaiset ja kulloisessakin tilanteessa tarvittavat kohtuulliset mukautukset, jotta vammaisen henkilö voi yhdenvertaisesti muiden kanssa suoriutua työtehtävistä ja edetä tyouralla.

Työkyvyn alentumisesta on paljon oikeuskäytäntöä. Muun työn tarjoamisvelvollisuus ei koske ainoastaan avoimena olevia tehtäviä, joihin työnantaja hakee työntekijää. Kysymys ei näin ollen ole välttämättä valmiista tehtäväkokonaisuudesta. Työnantajan muun työn tarjoamisvelvollisuus voi edellyttää sitä, että työnantaja järjestää erilaisin toimenpitein muuta työtä esimerkiksi järjestelemällä töitä uudelleen, mikäli järjestely ei vaikuta negatiivisesti muihin työntekijöihin. Oikeuskäytännössä on myös edellytetty sitä, että irtisanottavalle on annettu tilaisuus kokeilla käytännössä selviytymistä tehtävässä.

Muistathan, että pitkittyneen sairausloman aikana kannattaa hakea eläkeyhtiöstäsi ennakkopäätöstä ammatillisesta kuntoutuksesta. ■

Apua, neuvoja ja lisätietoja kaikkiin kysymyksiin saa Rakennusliiton aluetoimistoista.

Perjantaipulma!

Joka perjantai kesään asti klo 9:00 Rakennusliiton RaksApp-mobiilisovelluksessa

Palkintoina joka viikko
Rakennusliiton tuotesettejä.

Pääpalkintona arvotaan oikein
vastanneiden kesken Makita-akkukonesarja!

Lataa RaksApp-mobiilisovellus ilmaiseksi
älypuhelimesi sovelluskaupasta:

LATAA
Windows-kaupasta

LATAA
App Storesta

LATAA
Google Play
-KAUPASTA

– Otetaanpa nyt rauhallisesti, toppuuttelee Joonas Hurskainen hieman kuumentunutta jääkiekkoilijaa Iisalmen kaukalossa.

Laatoittaja oikeuden jakajana

Joonas Hurskainen unelmoi kansainvälisten jääkiekko-ottelujen viheltämisestä.

Teksti: Esa Tuominen

Kuvat: Matias Honkamaa, Esa Tuominen

Joonas Hurskainen, 28, viimeistelee työmaallaan Jyväskylän keskustassa kylpyhuoneen laatoitusta, mutta hänen ajatuksensa ovat jo illassa ja Iisalmen jäähallissa. IPK ja SapKo pelaavat siellä Mestiksen välieräpaikasta.

Jyväskyläläinen laatoittaja ei kuitenkaan aio seurata peliä jäähallin yleisölehtereillä, vaan kiittää pelaajien mukana kaukalossa. Joonas Hurskainen on ottelun toinen linjatuomari.

Laatoittaminen loppuu tänään kello 13. Sen jälkeen Hurskainen hurauttaa autolla kotiin Uuraisille, ja sieltä matka jatkuu erotuomarikollegojen autolla Iisalmelle. Ottelun jäl-

Jääkiekkoerotuomarin on tehtävä ratkaisunsa nopeasti ja puolueettomasti, sanoo Joonas Hurskainen.

keen hän pääsee kotiinsa vasta puolen yön jälkeen. Ja kello 6.20 täytyy taas lähteä ajamaan kohti Jyväskylää. Yöunille ei jää montaa tuntia.

– Tämä on minun intohimoni, Hurskainen vastaa, kun häneltä kysyy, miten mies jaksaa tämän kaiken.

Unelmat liigassa ja kv-kaukaloissa

Alun perin Joonas Hurskainen halusi jääkiekkoilijaksi. Hän pelasi alemmilla sarjatasoilla tosissaan, mutta lopetti touhun 19-vuotiaana. Pelaajaurasta on muistona joukko pokaaleja ja pari katkennutta alahammasta.

– Erotuomarin hommat alkoivat kiinnostaa siinä alle parikymppisenä, kun jääkiekkotuomarina toiminut isä otti minut peleihin mukaansa.

– Aloitin tuomarina harrastuspohjalta, mutta nykyään teen tuomarentöitä samanlaisella ammattitaidolla kuin laatoittajan töitäkin.

Hurskainen valmistui ammattikoulun rakennuspuolelta vuonna 2009 ja on siitä pitäen tehnyt laatoittajan töitä, mitä nyt armeija keskeytti työputken. Hän on myös ay-aktiivi ja firman pääluottamusmies.

Kuten useimmilla meistä, myös Joonas Hurskaisella on unelma:

– Jos pääsis viihdelyyn Liigan otteluita. Tai peräti kansainvälisiä otteluita. Ja jos tavoitteen oikein korkealle laitan, niin NHL:n pelien tuomaroiminen olisi unelmien täyttymys.

Hurskainen sanoo, ettei hän vihellä Mestiksen pelejä rahan takia vaan rakkaudesta lajiin. Tuomarinpalkkio ei ole suuren suuri, mutta matkakulut sentään korvataan. Hotellilaskua pelipaikkakunnalla yöpymisestä ei makseta.

– Pelimatkoihini olen käyttänyt pekkaspäiviä ja välillä on täytynyt vain olla palkatta pois töistä. Onneksi työnantaja on hyväksynyt minun erotuomariharrastukseni.

Perhekin on suhtautunut tuomaroimintireissuihin joustavasti.

– Vaimolle täytyy antaa iso tunnustus. Hän ei ole pahaa sanaa sanonut pelimatkoistani, vaikka ei varmaan kotoa poissa olemisestani tykkääkään.

Linjatuomarina pysyn

Joonas Hurskaisen tämänhetkinen työmaa on jyväskylälinainen kerrostalo, johon tehdään linjasaneeraus. Hurskainen sanoo laatoittamisen olevan hänen ominta alaansa talonrakennuksessa.

Jääkiekkotuomarina Hurskainen on niin ikään löytänyt oman paikkansa. Hän on ja haluaa olla linjatuomari. Päätuomariksi hän ei havittele.

Linjatuomari katselee silmällä tarkkana, missä järjestyksessä mies ja kiekko menevät hyökkäyssinivian yli. Jos järjestys on väärä, hän viheltää paitsion. Hänen tehtäviinsä kuuluvat myös hoitaa aloitukset ja viheltää pitkät kiekot. Jäähyjä linjatuomari ei vihellä, yhtä poikkeusta lukuun ottamatta. Jos joukkueella on liian monta pelaajaa samaan aikaan kentällä, voi linjatuomari määrätä siitä jäähyä.

28-vuotias Joonas Hurskainen on Rakennus Auvisen pääluottamusmies.

Linjatuomarin tehtäviin kuuluu myös mennä nahistelevien pelaajien väliin ja pyrkiä saamaan heidät irti toisistaan.

– Jos pelaajat käyvät oikein kuumina ja hanskat on pudotettu jäähän, pitää osata odottaa sopivaa hetkeä, kun menee väliin. Muuten voi saada miksinnasta osansa.

Jääkiekkoerotuomarilta odotetaan puolueettomuutta. Hänen pitää unohtaa omat sympatiansa ja antipatiensa: tilanteet on nähtävä objektiivisesti. Ja ratkaisu on tehtävä usein silmänräpäyksessä.

– Tuomari saa harvoin kiitosta. Mutta tuki sellaista tapahtuu.

Katsomosta kuuluvaan palautteeseen Hurskainen on oppinut suhtautumaan rauhallisesti. Nuijahduudet eivät saa häntä pois tolaltaan.

– Ne vaan ovat osa tätä työtä. Jos niistä rupeaisi pahastumaan, niin raskaaksihan tämä kävisi.

Puolustaja kiekossa ja työmaalla

Kun Joonas Hurskainen vielä pelasi itse jääkiekkoa, oli hän joukkueensa puolustaja. Hän puolustaa myös työpaikallaan työntekijöiden etuja pääluottamusmiehenä.

– Työnantajan kanssa on tultu hyvin toimeen. Ei ole ollut isoja kahinoita. Työkaveritkin ovat aivan mahtavia tyyppejä.

Pelaajana Hurskainen luisteli sellaisissa joukkueissa kuin Tikkakosken Tikka, Uuraisten urheilijat, Diskos juniorit ja JYP:n junnut. Laatoittajana hänen ”seuransa” on jo 7 vuoden ajan ollut Rakennus Auvinen Oy.

Työmaalla Hurskainen on säästynyt työtaturmilta eikä tuomarin tehtävissäkään ole sattunut pahempia onnettomuuksia.

– Kerran yksi pelaaja tönäisi minua. Se tapahtui nuorten Mestiksessä. Siitä oli seurauksena ulosajo tuomarin koskemattomuuden loukkamisesta.

– Olen myös saanut kiekon olkapäähäni ja siihen tuli iso mustelma. Mutta se ei ollut tietenkään tahallista.

Jääkiekkotuomareillakin on suojuksensa, mutta ei niin vahvoja kuin pelaajilla.

– Meillä on suojuukset polvissa ja kyynärpäissä sekä alasuoja. Housuissa ja paidassa on pieniä pehmusteita, mutta eihän niistä suurta apua ole, jos kiekko tulee lujaa päin.

Kotona Hurskaisella on 7- ja 3-vuotiaat tyttäret sekä 5-vuotias poika. He kaikki ovat innokkaita luistelijoita.

– En pakota heitä jääkiekkoilijoiksi. Enkä tuomareiksi. Pääasia, että tekevät sitä mistä tykkäävät.

Entä vetääkö jääkiekkotuomari Hurskainen vapaa-ajallaan luistimet jalkaansa?

– Joskus kyllä. Luistelen ulkojäällä, kun meillä Uuraisilla ei ole jäähallia. ■

KAIKKI ON NÄKÖJÄÄN HOIDETTU MALLIKKAASTI PAIKOILLEEN... KUINKAS NIIDEN VANHOJEN AKKUIEN JA LUOTTIMIEN KANSSA KÄVI?

KYLLÄ KAIKKI VIELÄ HYVÄKSI MUUTTUU!

MARTIN LUTHER HENTOUS TAI UPEUS

+1°C

PALLOMME HENKI-LOITYMÄ

VASTA TÖTT TÖTT!

UURTAA

THAIMAA ENNEN

INHMISTÄ

KREIVIKUNTA

TYMPÄISTÄ

SELVÄ!

PAS-SATA **Ismo**

0,68€

MEIJU JUMALA

KORJAUUS

PITÄÄ KODSSA

VOITTA

LOUNAS-HEIMO

HAMMASMÄTÄ

FÖRSKOTT KASVINOSIA

KIELTÄJÄ

NÖYRYYTÄMISTÄ

RAOTON JÄÄKIDE

LAIVAN PUU RIKKA-RUOHO

NO, SE EDELLINEN YHTEISTYÖ-KUMPPANI PISTI ASIANSA PÄIN PER...SUSTA, MUTTA NE UUDET UKOT PISTIVÄT TUULEMAAN! PAS...SIIVISET KAMAT ON POISTETTU KESKUUDES-TAMME!

KREIKASTA

TYÖ-PAIKKOJA

BACK-MAN

FARROW LISKI

LASKELMA GOLDA

MARJATTA

PATRICIA

MODEL-LA KAU-PASSA

www.sanaris.fi / laadinta Erkki Vuokila, ulkoasu P.A.Manninen

9	8	7			
		2			
2		8	9	5	4
5		6			3
9					7
1			4		9
7	5	1	3	8	
				7	
				5	7
				1	

		5	6		
		8			7
	9			4	2
	5	3		6	9
		4	3		6
3			5		8
4	8			2	
				1	2

	6	4			
			9	6	
			7		5
	8	3			
	3			2	
				5	1
2	3	8			
		9	4		
				9	6

1	2	3	4	5	6	7	8
9	10	11	12	13	14	15	16
17	18	19	20	21	22	23	24

www.sanaris.fi/Erkki Vuokila

22		10		1	5	10	3	3	2	2	22	2	10	18	4	12	17	3
6	2	2	8	23		2		5	9	3	3	5	10	2		5	8	23
2		9		14	15	24	4	3	12		2	20	2	21	4	2	3	10
20	4	22	22	4		2		4	20	10	2	9	3	4		4	6	4
8		4		8	5	16	23	10	4		7		3	5	20	2	14	14
4	19	2	6	5		9		2		7	2	20	4		5	23	9	23
	2		12		24	12	4	24	3	15		2	2	8	23	24	23	8
21	10	23	18	18	4			4		3	15	4	3		6		20	5
10		3		16	5	12	3	6	12		3		8	12	3	5	19	4
13	2	14	2	4	9			10		4	8	2	19	12		15	12	3
	24		3		12	8	15	24	4	14	2		10	5	20	23	3	4

	14	23	13	2	24	3	23	24		13		2	14	24	12	10	4
1		12	24	2	4	24	23		14	20	12	8	10		15	4	
2			24		24	2	23	13	2		10		7	15	10	7	12
3		2	23	5	3		21		3	17	10	4		3		20	
2		3		2	1	4	9	2		3	17	11	10	15	24		

RAKENTAMISEN LAATUTEKO 2018

**Kenelle rakentamisen hyvä laatu on kunnia-asia?
Kenen asenteesta ja ammattitaidosta kannattaa ottaa oppia?
Kuka ansaitsee näkyvän tunnustuksen laadukkaasta työstään?**

"Laatu on huolellisuutta eikä huonoa päästetä käsistä."

Jean Lindström
maalari, Consti Julkisivut Oy,
Rakentamisen Laatuteko 2017
-kilpailun voittaja

Kehu työkaverisi tai yhteistyökumppanisi Rakentamisen laatuteko 2018–kilpailuun

Rakentamisen laatuteko -kilpailu järjestetään nyt kolmannen kerran. Kilpailu on tarkoitettu rakennustyömaiden työntekijöille, työnjohtolle ja tänä vuonna myös suunnittelijoille. Kilpailutyömaan tai työnantajan koolla ei tässä kilpailussa ole merkitystä vaan tekemisen ja lopputuotteen laadulla.

Laatuteot voivat liittyä muun muassa laatua parantaviin oivalluksiin, yhteistyökykyyn, asenteisiin ja ammattiläpöyteen sekä menetelmiin ja työtapoihin.

Ilmoittautumisen yhteydessä esitetään vapaamuotoinen kuvaus laatuteosta ja sen tekijästä tai tekijöistä sekä lyhyt perustelu ehdottajalta. Kilpailuraati valitsee ehdotusten joukosta 6-8 finaaliin. Kaikista finalisteista tehdään esittelyartikkelit ja videot, jotka julkaistaan syksyllä 2018.

Rakentamisen laatuteko 2018 -kilpailun voittaja(t) julkistetaan ja palkitaan 1000 euron lahjakortilla FinnBuild-messujen yhteydessä lokakuussa.

Lisätietoja: laatuteko@rakennusteollisuus.fi

Ilmoittautuminen 18.5.2018 mennessä osoitteessa:
www.rakennusteollisuus.fi/laatuteko

Mönkkäriajoon oli koko ajan jonoa.

Aurinkoista yhteiskuntavaikuttamista

Oulun aluejärjestön talvirieha keräsi ison yleisön Oulun Nallikariin.

Jukka Nissinen

Oulun aluejärjestön talviriehan säätilaus oli täydellinen. Pilvetön taivas, tuuleton keli ja sopiva pikkupakkanen toivat mukavasti väkeä Oulun Nallikariin pystytettyyn Talvikylään.

– Kerrankin aurinko oli meidän puolellamme, Oulun putkimiesten osasto 393:n puheenjohtaja **Pekka Lindström** myhäilee.

Oululaiset osastot, 059, 102, 203, 393 ja 489 tarjosivat 17. maaliskuuta 200 ensimmäiselle paikalle ehtineelle Talvikylän rannekkeen, jolla perheiden lapset pääsivät kaasuttelemaan mönkijällä sekä moottorikelkka-, poro- ja ponijalulle. Rakennusliittolaiset ostivat rannekeita itse vielä saman verran, joten Talvirieha veti hyvin väkeä Nallikariin. Talviriehan päätteeksi ammattiosastojen kustantama Edenin kylpylälippu vei lämmittelemään reilut 210 henkeä.

Otso Smed pääsi ajamaan mönkijällä ensimmäistä kertaa.

– Jos olisin päässyt moottorikelkan kyytiin, se ei olisi ollut ensimmäinen kerta. Olen ajanut moottorikelkalla isin mummulassa, Otso Smed muistuttaa.

Otso oli Talviriehassa veljensä **Vilin** ja isänsä **Velu Smedin** kanssa.

– Läksimme tänne aluejärjestön tarjoamaan tapahtumaan. Emäntä jäi kotiin yövuoron jälkeen nukkumaan, Velu Smed kertoo mieskatraan raivautumisoperaatiosta.

– Täällä ei liiton rahat mene hukkaan. Tapahtumassa oli iloisia perheitä. Monelle ei varmaan tulisi lähdettyä ollenkaan Talvikylään.

Velu Smed on vasta äskettäin vaihtanut Metalliliitosta Rakennusliittoon. Smedin työnantaja on Talovarustepojat Oy.

– Asennamme sadevesijärjestelmiä, kattoturvallisuustuotteita ja tikkaita. Talvi on meillä hiljaisempaa, mutta heti kun aurinko alkaa paistaa, työt lisääntyvät, Smed sanoo.

Smedin töissä pakkaspäiviä on joutunut pitämään tänäkin talvena.

– Pakkaslukemat eivät saa olla kovin korkeat, sillä kourukoneet jäätyvät.

Talviriehan aikaan tes-neuvottelut olivat vielä pahasti kesken.

– Pidetään ylityökiellosta kiinni niin kauan, että saadaan järkevä sopimus aikaiseksi, Smed linjaa.

Uusia kasvoja infoteltalla

Rakennusliiton infoteltalla jaettiin muun muassa tuubihuveja, jääskraboja ja kark-

Talviriehan alussa ammattiosastojen jäseniä perheineen riitti jonoksi asti.

Oulun putkimiesten osasto 393:n puheenjohtaja Pekka Lindström oli tyytyväinen niin ulkoilusaahan kuin yleisömenestykseenkin.

– Omille työntekijöille saatetaan käsittääkseni maksaa jopa alle työehtosopimuksen tason. Niille porukoille, jotka Lehto Group joutuu ottamaan omien miesten lisäksi, maksetaan ihan oikeaa palkkaa, Paasimaa sanoi.

Rakennusliittolaiset kyselivät Sarkkiselta millainen hämmäntäminen kansanedustajilla on käynnissä sote-sopan ja maakuntahallinnon osalta.

– Tietenkin toivoisin, että kokoomuksen sisäinen kapina kaataisi soten, mutta heidän puoluekurinsa on aika rautainen. Uskon, että kapinalliset painavat korkeintaan tyhjää tai ovat sopivasti matkoilla, Sarkkinen ennusti.

Yksi mahdollisuus sote-uudistuksen kaatumiseen Sarkkisen mielestä on se, että sininen puolue hajotaisi vielä kertaalleen.

Keskustapuolueen kiivaasti ajama maakuntauudistus on muille puolueille hankala rasti erityisesti Oulun vaalipiirissä. Pääministeri **Juha Sipilä** (kesk.) on ilmoittanut lähtevänsä ehdokkaaksi, vaikka kansanedustajan pestin lisäksi varma maakuntavaltuutetun paikka tuo melkoisen määrän päällekkäistä valtaa.

– Tämä tuo painetta muille kansanedustajille lähteä ehdolle, vaikka kahdella päättäjätuolilla istuminen ei ole mikään ihannetilanne, Sarkkinen kritisoi.

Sarkkinen ei ole päättänyt omasta ehdokkuudestaan, mutta maakuntavaltuustoon on saatava mahdollisimman päteviä päättäjiä.

– Ensimmäinen maakuntavaltuusto tekee todella isoja päätöksiä ja luo päätöksentekokulttuurin. Maakunnan johtoon on saatava mahdollisimman kokeneita kuntapolitiikkoja eri puolilta maakuntaa.

Sarkkinen haluaisi parantaa ulkomaisen työvoiman työehtojen ja -turvallisuuden valvontaa.

– Helsingissä rakennustyömaila on paljon ulkomaisia työntekijöitä. Työmailloilla on viime aikoina kuollut ja loukkaantunut ihmisiä. Puhutaan, että monille ulkomaalaisille ei

makseta sopimusten mukaisia palkkoja. Tuntuu siltä, että meidän järjestelmämme ei pysty valvomaan tätä. Siinä häviää niin suomalainen kuin ulkomaalainenkin työntekijä, kun oikeuksia poljetaan.

Sarkkinen epäilee, että valvonnasta vastaavat aluehallintovirastot eivät pysty vähäisten resurssiensa takia perkaamaan ongelmatyöma-

ta tarpeeksi. Mikäli maakuntauudistus toteutuu, avien tehtävät saattavat siirtyä uusille maakunnille tai valtion lupa- ja valvontavirastolle eli luovalle.

– Kaikki keskittyvät nyt soteen, mikä on tietenkin ymmärrettävää. Nyt pitäisi ammattiliittojenkin herättää keskustelua siitä, mitä työsuojelulle tapahtuu. ■

– NCC:llä ei urakat pirstoudu seuraavaan portaaseen, osasto 59:n sihteeri, kirvesmies **Jarmo Salo** arvioi oman työnantajansa alueyksikön toimintaa.

Veli Paasimaan mielestä aliurakoiden ketjutus ei ole pahemmin levinnyt.

– SRV ja nyt uutena Bonava ketjuttavat urakoita Oulun alueella, torninosturinkuljettaja **Eero Turpeinen** jatkoi.

Lehto Groupiin talviriehan osallistujat suhtautuivat hieman epäillen.

Perheen pienemmille oli järjestetty moottorikelkka- ja poroajelua.

Aluejärjestön infoteltalla oli jaossa myös karkkia.

Kansanedustaja Hanna Sarkkinen (vas.) keskusteli Jarmo Salon kanssa Oulun alueen työllisyystilanteesta.

Direktiivejä ja käytännön valvontaa

Eurooppalaiset työntekijät saavat liikkua vapaasti työn perässä, sehän on selvä. Komennusmiesdirektiivin mukaan kaikille kuuluu samasta työstä sama palkka. Kun nykyinen direktiivi syntyi yli 20 vuotta sitten, EU:ssa oli vain 15 jäsenmaata. Silloin ei vielä ollut samanlaista massiivista vaellusta matalapalkkaisista itäblokin maista muualle Eurooppaan. Tänä päivänä lähes 3 miljoonaa komennusmiestä on liikkeellä Euroopassa, heistä suurin osa on töissä rakennusalalla.

Direktiivejä voi muuttaa ja parannella tarpeen mukaan, ja niin on pyritty tekemäänkin. Nämä ovat kuitenkin EU-koneistossa hitaita prosesseja, kun erilaisia poliittisia ja taloudellisia näkökulmia täytyy ottaa huomioon ja jotenkin onnistua yhdistämään. Työntekijöitä lähettävillä jäsenvaltioilla on aivan eri tavoitteet kuin meillä Suomessa, joten aina on myös riski, että jokin hyvää tarkoittava hanke meneekin aivan eri suuntaan kuin me täällä toivoisimme. Komennusmiesdirektiivin toimivuutta saatiin kuitenkin pari vuotta sitten parannettua lisädirektiivillä, joka toi meidänkin lainsäädäntöön positiivisia muutoksia. Viranomaisille tulee nykyään ennakoilmoitus tänne lähete-tetyistä rakentajista ja viranomaiset voivat hyödyntää tietoa tekemällä kohdennettuja tarkastuksia.

Parhailtaan on meneillään koko alkuperäisen direktiivin uudistamishanke. Ammattiyhdistysliikkeen tavoitelistalla on ollut komennusmiesten matka- ja asumiskulujen kirjaaminen työnantajien velvollisuudeksi, ihan niin kuin kaikkien muidenkin työmatkoja tekevien ihmisten kohdalla toimitaan. Joudumme vielä jännityksellä odottamaan lopullista tulosta.

Rakennusliitossa tiedetään, että hyvistä direktiiveistä ja kansallisesta lainsäädännöstä huolimatta me joudumme itse valvomaan työmailla ja tuotantolaitoksissa, että ulkomaalaiset työntekijät saavat kunnon palkkaa ja että

työehtosopimusten muutkin ehdot täyttyvät. On tärkeää, että luottamusmiehet puuttuvat ongelmiin ja ottavat yhteyttä liiton aluetoimistoihin, jos epäkohdat työpaikoilla eivät korjaudu. Se on ainoa keino estää koko Eurooppaa vaivaava ilmiö, paheneva palkkadumppaus.

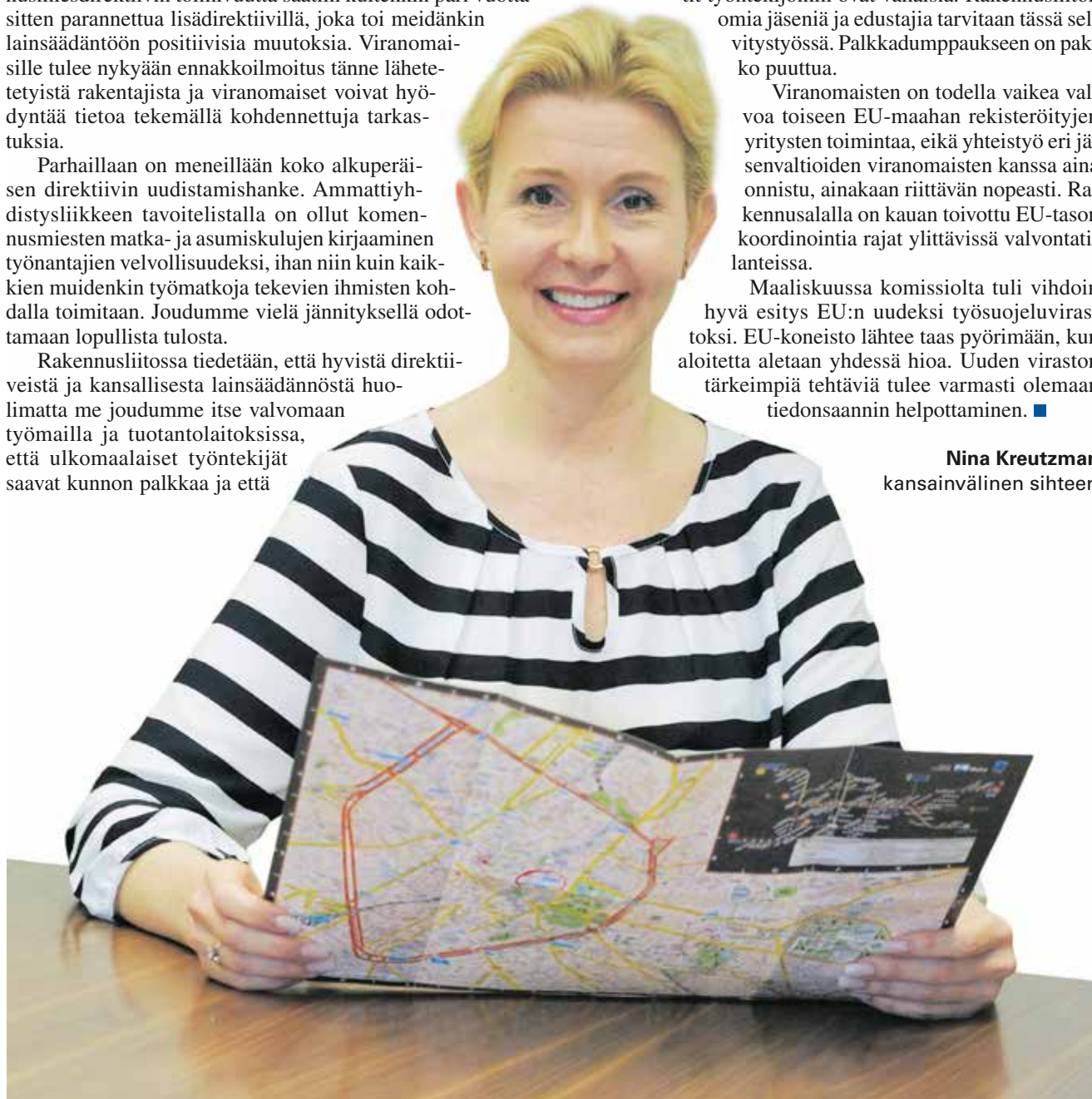
Työsuojeluviranomaiset valvovat myös komennusmiesten tilannetta omien resurssiensa mukaan. Tarkastajat raportoivat, että varsinkin ulkomaalaisissa yrityksissä yleissitova työehtosopimus tunnetaan heikosti ja ongelmia on palkkojen maksun ja työaikojen suhteen. Tyypillistä on, että ulkomailta tulleet rakentajat tekevät pitkiä työpäiviä ilman ylityökorvauksia. Lisät on jätetty maksamatta. Ei ole epätavallista, että palkka on kokonaan jäänyt maksamatta.

Ymmärtämättömyys ja tietämättömyys Suomen oloista ja palkoista johtavat syrjintään. Työsuojelutarkastajat selvittävät asioita tutkimalla työnantajan esittämiä tai toimittamia asiakirjoja, palkkalaskelmia ja työaikakirjanpitoa. Kontaktit työntekijöihin ovat vähäisiä. Rakennusliiton omia jäseniä ja edustajia tarvitaan tässä selvitystyössä. Palkkadumppaukseen on pakko puuttua.

Viranomaisten on todella vaikea valvoa toiseen EU-maahan rekisteröityjen yritysten toimintaa, eikä yhteistyö eri jäsenvaltioiden viranomaisten kanssa aina onnistu, ainakaan riittävän nopeasti. Rakennusalalla on kauan toivottu EU-tason koordinoitua rajat ylittävissä valvontatilanteissa.

Maaliskuussa komissiolta tuli vihdoinkin hyvä esitys EU:n uudeksi työsuojeluvirastoksi. EU-koneisto lähtee taas pyörimään, kun aloitetta aletaan yhdessä hioa. Uuden viraston tärkeimpiä tehtäviä tulee varmasti olemaan tiedonsaannin helpottaminen. ■

Nina Kreutzman
kansainvälinen sihteeri

Rakennusmittausta kannattaa opetella luokkahuoneessa

Marika Kaunisto

Orimattilalainen, 34-vuotias **Matti Ahola** aloitti marraskuussa 2017 rakennusmittauksen opinnot Nurmijärvellä sijaitsevassa Kiljavan opistossa. Ahola haaveilee mittakirvesmiehen urasta, sillä mittamiehen tehtäviin erikoistutaan usein kirvesmiehen töistä.

– Olen tehnyt koko ikäni rakennusalan töitä, joten koulutus täydentää hyvin ammattikuvaani. Tämä on erikoisosaamisala, jota ei työmaalla opi.

Opintojen aikana opetellaan muun muassa laatimaan työkohteesta manuaalisesti ja sähköisesti koordinaattipohjainen mittaus suunnitelma, käyttämään sähköisiä suunnittelu- ja viranomaistietoja sekä siirtämään sijaintimitat mittausohjelmia apuna käyttäen. Opiskelijat suorittavat myös näyttönä työharjoittelun aikana talonrakennusalan tutkinnon osista rakennusmittauksen ja atk-pohjaisen mittauksen.

– Olemme käyneet läpi vasta perusasioita. Siirrymme pikkuhiljaa

syvemmälle aiheeseen. Kaikki pohjautuu takymetriin. Harjoittelemme parhaillaan itse laitteen käyttöä maastossa, Ahola taustoittaa.

Takymetri on mittauksessa yleisesti käytettävä elektro-optinen mittalaite, jolla mitataan säteittäisesti pisteiden sijainteja mittalaitteeseen nähden. Takymetrillä tehdyt mittaukset voidaan tallentaa sähköiseen muotoon jälkikäsitteilyä varten tai ne voidaan viedä laserskannerin muistiin.

Aholan mukaan atk-pohjaiset mittalaitteet ovat suurena apuna työssä.

– Käsittelemme rakennuksen pohjapiirustuskuvia tietokoneella, minkä jälkeen tiedot siirretään mittalaitteeseen ja sitä kautta maastoon.

Ahola kokee alan työoloympäristönsä hyväksi.

– Työtarjonta on todella hyvää, sillä rakentaminen lisääntyy koko ajan. ■

Matti Ahola (oik.) harjoittelemassa takymetrin käyttöä luonnonolosuhteissa.

Työpaikoilla tapahtuneet tapaturmat vähenivät

VARSINAISILLA työpaikoilla tapahtuneet tapaturmat ovat vähentyneet nousukaudesta ja työn lisääntymisestä huolimatta. Vuonna 2016 sattui kaikilla Suomen työpajoilla 28 korvattua työpaikkatapaturmaa miljoonaa työtuntia kohti. Tämä tarkoittaa käytännössä, että 20 työntekijän kokouksessa yrityksessä sattui yksi työpaikkatapaturma vuodessa. Vuoden 2016 määrä on kaikkien aikojen alhaisin.

Vuonna 2016 työpaikkatapaturmissa kuoli 20 palkansaajaa. Rakennuksilla tapahtui 7 kuolemaan johtanutta tapaturmaa.

Yli kolmannes kaikista työtapaaturmista aiheutuu liukastumisesta, kaatumisesta tai putoamisesta. Näiden seurauksena vuonna 2016 työtapaaturma- ja ammattitautivakuutuksesta korvattiin vajaat 39 700 palkansaajien työtapaaturmaa.

Kaiken kaikkiaan Suomessa sattui palkansaajille vuonna 2016 yhteensä 118 590 työtapaaturmaa. Näistä 97 116 oli työpaikkatapaturmia. Asunnon ja työpaikan välisellä matkalla sattui lähes 21 500 työtapaaturmaa. Määrät kasvoivat hieman vuodesta 2015, jolloin työpaikkatapaturmia sattui lähes 96 300 ja työmatkatapaaturmia yli 20 150.

– Hyvä uutinen on, että vaikka talous lähti kasvuun ja työn määrä työtunteina mitattuna lisääntyi, niin työtapaaturmien määrä ei lähte-

nyt yhtä suureen nousuun, tutkimuspäällikkö **Marja Kaari** Tapaturmavakuutuskeskuksesta kertoo.

Korkeimmat taajuudet olivat rakentamisessa, hallinto- ja tukipalveluissa sekä kuljetuksen ja varastoinnin alalla. Myös yksityisten sosiaali- ja terveyspalveluiden sekä teollisuuden taajuuksissa oli kaikkien toimialojen keskiarvon yläpuolella.

Työpaikkatapaturmien vakavuudesta saatava tuorein tilastotieto on vuodelta 2015. Työpaikkatapaturmista suurin osa, yhteensä lähes 60 400 työpaikkatapaturmaa eli lähes 63 prosenttia, oli lieviä, korkeintaan 3 vuorokauden työkyvyttömyyteen johtaneita. Lievien tapaturmien osuus on kasvanut, tarkastelujakson 2005–2015 alussa niiden osuus oli 51 prosenttia.

Vakavia, yli 30 vuorokauden työkyvyttömyyteen johtaneita tapaturmia oli yli 7 prosenttia palkansaajien työpaikkatapaturmista. Työmatkatapaaturmissa vakavien tapaturmien osuus oli suurempi kuin työpaikkatapaturmissa.

Vuonna 2016 työpaikkatapaturmissa kuoli 20 palkansaajaa. Eniten kuolemaan johtaneita työpaikkatapaturmia sattui rakentamisen (7) ja teollisuuden (6) toimialoilla. Vuonna 2017 työpaikkatapaturmissa kuoli TVK:n ennakkotilastojen mukaan 16 palkansaajaa. ■

Kolme tapaa päivittää yhteystiedot:

- pääset kätevästi päivittämään tietojasi mihin vuorokauden aikaan tahansa liiton kotisivuilla olevan **eAsiain** kautta
- ilmoittamalla uusista yhteystiedoista s-postitse osoitteeseen **asiakirjat@rakennusliitto.fi**
- soittamalla jäsenrekisterin palvelunumeroon p. **020 690 231** ma–pe klo 9–15

Yhteystiedot kannattaa pitää ajan tasalla, jotta saat heti tiedon tärkeistä ajankohtaisista asioista ja parhaan mahdollisen hyödyn Rakennusliiton jäsenyydestä.

FBI-agentti ei suostu katoamaan kuvasta

Vanha suosikkiahmo ei suostu astumaan eläkkeelle

Jerry Cotton – legendan elämä Suomessa. Tapio Kuuna. MM-Advertising Juntunen.

Karri Hovi

FBI-agentti, tuttavallisemmin ”G-mies” Jerry Cottonin toiminnasta kertovat pienoisoromaanit kuuluivat samaan osastoon viime Rakentajas- esitellyn Korkeajännitys-lehden kanssa. Molemmat julkaisut haalivat uskollisen lukijakunnan vuosikymmenten vieressä. Vuodesta 1961 ilmestynyt Jerry Cotton-lehti joutui viimein ”antautumaan” vuonna 2012 ja on nykyisin luettavissa ainoastaan sähköisessä muodossa.

Jerryn viimeisin kustantaja MM-Advertising Juntunen on koonnut kirjamuotoon koosteen G-miehemme vaihtelevista vaiheista kotomaamme kamaralla. Historiikista selviää miten muinaisessa Länsi-Saksassa ilmestynyt tarinalehti löysi tiensä meikäläisiin lehtipisteisiin. Siinä kuviossa oli sattumalla osansa.

Ajan myötä moni suomalainen kirjoitustyöläinen työllistyi kertoessaan agentti Cottonin edesottamuksista New Yorkin alamaailman syövereissä. Välillä seikkailtiin toki muissakin maisemissa, onhan J. Cotton liittovaltion palveluksessa. Tiukka työtehtävä on muuten tuonut Jerry kerran myös Suomeen... Konnat hoidettiin mieluummin ”sepän sällin spesiaalilla” kuin kolmekasin kannunalla ja välillä rentouduttiin kera Neljän ruusun Bourbonin.

Päähenkilö J. Cottonin lisäksi gangstereita jahtasivat uskollinen työpari Phil Decker ja Ikäagentti ”Noutaja Neville”. Apua antoi koko joukko liittovaltion ”Ison Omenan” kenttätoimiston väkeen kuuluvia mehukkaita henkilöitä John D. High.

Alusta saakka suomalainen Cotton oli vähemmän väkivaltainen ja enemmän huumoripitoinen kuin vastineensa Saksan maalla. Yleensä alkuperäisestä tarinasta jäi käyttöön lähinnä nimi. Monien lahjakkaiden ja asialleen omistautuneiden kirjoitajiensa ansiosta kieliasuun kiinnitettiin tavanomaista kioskijulkaisua enempi huomiota. Teksti oli mukavan koukuttavaa ja rentouttavaa. Myös yhteiskunnallisiin epäkohtiin otettiin tiukasti kantaa, ja sehän on aina hyvä juttu se.

Koska kyseessä on historiikki, puheenvuoron saavat entiset ja nykyisetkin Jerry kerran tekemisissä olevat toimijat. Näiden muistelut ovat teoksen parasta antia. Kirjassa on kattava luettelo kaikista Suomessa ilmestyneistä Jerry-tarinoista ja mukaan on mahdutettu myös mehevimmät lentävät lausahdukset vuosien varrelta. Oma hauska ja kiinnostava tarina syntyi siitäkin, kun tamperelainen rokkiryhtye **Kontra** levytti singlehittinsä ”Jerry Cotton”. Var-

sinkin hokemaa ”Kuka ajaa punaisella Jaguuarilla, Jee jee Jerry Cotton” ei aikanaan voinut välttyä kuulemasta.

Oma tuttavuuteni Jerry kerran alkoi aikanaan työelämään tutustumisjaksona, kun peruskoululaisena pääsin erään tuttavan maalausfirmaan pariin päiväksi seinä kittailemaan. Työhön opastajana ja valvojana toimi tietysti vanhempi maalari. Ensimmäisen kahvipaussin koittaessa tämä kaivoi laukustaan termospullon lisäksi pari Cottonia tarjoten toista minulle. Luettavaksi sattuiinkin niin kiinnostava juttu, että mielenkiintoni Jerryä kohtaan ei ole sen koommin laantunut.

Mielestäni on tosi surullista, että Jerry Cottonin tapaisen kesto-suosikin julkaiseminen ei kannata tämän päivän Suomessa. Toki nykyaikaiseen tapaan netissä voi lueskella Jerry kerran seikkailuja sähköisessä muodossa, mutta se mahdollisuus ei meikäläisen mielestä korvaa perinteistä paperilukemistoa.

Onneksi vanhoja Jerry Cotton-numeroita on runsaasti tarjolla divareissa ja kirpputoreilla, myöskään näiden hinnat eivät päätt huijaa. Monella meistä on varmasti kesämökillä nippu hiirenkorville luettuja Cotton-lehtiä, joiden pariin voi aina pilvi/sadepäivinä palata...

Jerry Cottonin vanhalle lukijalle varsin suositeltava lukokokemus. Hankinta käy helpoiten osoitteessa <https://www.Kotimaisia.com>. Teos saattaa löytyä myös joistain kirjastoista. ■

KITÄMME:

Julkaisu on hyvä keino pitää kesto-suosikkiahmo kansan mielissä. Letkeää menoa melkein kannesta kanteen.

MOITIMME:

Vielä enempi olisi saanut olla muisteluita ja tarinoita. Jossain kohdin oli vähän sorruttu täytemateriaalin käyttöön..

ÄÄRIOLOT VAATIVAT ÄÄRIMMÄISIÄ RATKAISUJA

JÄÄ. ÖLJY. KUUMUUS. Työsi on kaikkea muuta kuin tavallista. Siksi JALAS® on kehittänyt erityisen Heavy Duty – turvajalkine- ja varsikenkämalliston todella vaativiin olosuhteisiin.

Kuuntelimme ammattilaisia ja yhdistimme heidän antamansa palautteen Jalaksen sadan vuoden aikana saamaan kokemukseen jalkineiden valmistamisesta. Tutkimus- ja tuotekehitystiimimme teki kymmeniä testejä. Lopputuloksena on JALAS® Heavy Duty- mallisto, jossa huipputason turvallisuus yhdistyy ergonomiaan, mukavuuteen ja kylmyydeltä suojaamiseen.

Lisätietoja JALAS.COM

MIELIPIIDE

Työttömät tarvitsevat työtä

NIIN SANOTUSTA aktiivimallista käyty keskustelu on lähtenyt jo alunperin täysin väärille raiteille. Työttömyyden perussyynä esitellään työttömien haluttomuutta tehdä työtä vaikka numeroiden valossa tarkasteltuna ongelma on siinä, että tästä maasta puuttuu satojatuhansia työpaikkoja. Päivärahojen leikkaaminen ei tätä perusongelmaa poista, vaan tarvittaisiin tehokkaita toimenpiteitä työllisyyden turvaamiseksi. Sen sijaan hallitus suunnittelee yhä uusia heikennyksiä työttömyysturvaan.

Aktiivimalli kakkosen mukainen aktiivisuuden osoituksen toimivuus edellyttäisi muun muassa sitä, että Suomen työttömät tehtaalisivat vuosittain 15–20 miljoonaa työhakemusta ja työnantajat vastaisivat kaikkiin hakemuksiin kirjallisesti. Kirjallisten vastausten puuttuessa työttömille sitten määrättäisiin jopa 3 kuukauden karenseja

Aktiivimalli kolmonen menee

vielä pidemmälle. Sen tavoitteisiin kuuluu muun muassa ammattiliittojen omien työttömyyskassojen lakkauttaminen mikä heikentäisi huomattavasti koko ammattiyhdistysliikettä.

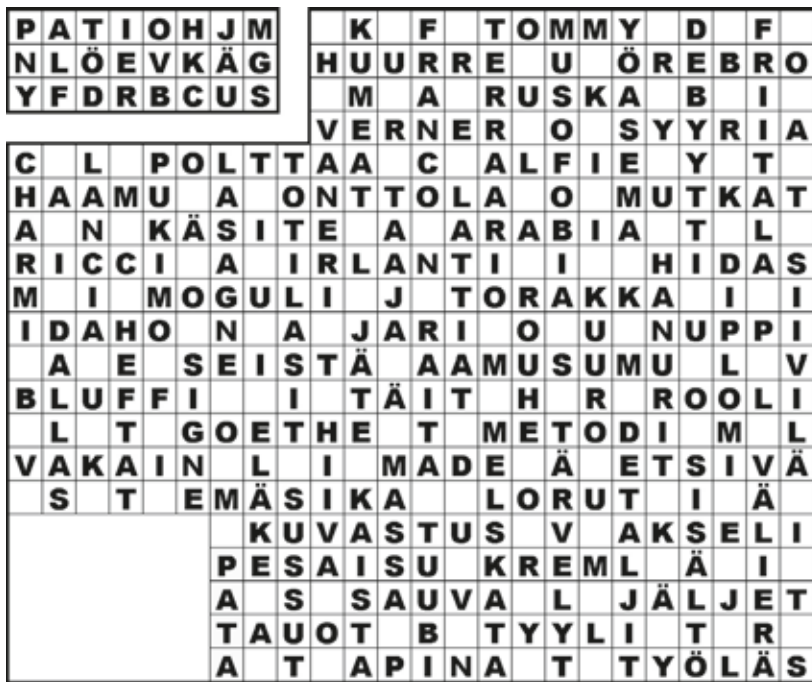
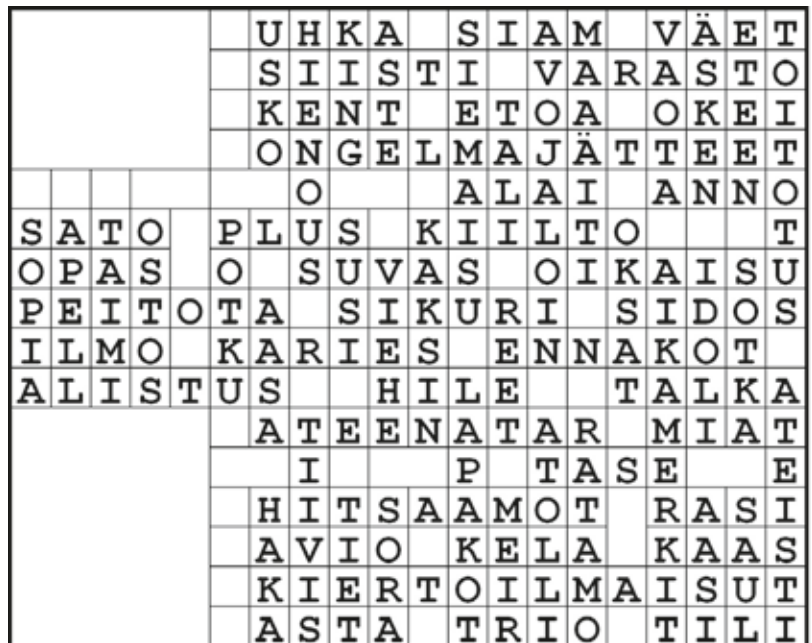
Oulun muurarit ovat tyytymättäisiä siitä, että niin Rakennusliitto kuin SAK:kin ovat olleet aktiivisia aktiivimallin kumoamiseen tähtäävässä toiminnassa. Näyttää kuitenkin siltä, että hallitus pyrkii jääräpäisesti edelleenkin ajamaan hankettaan eteenpäin, vaikka hanke rikkoo kilpailukyky sopimusta ja perustuslakivaliokunta on todennut perustuslain vastaiseksi.

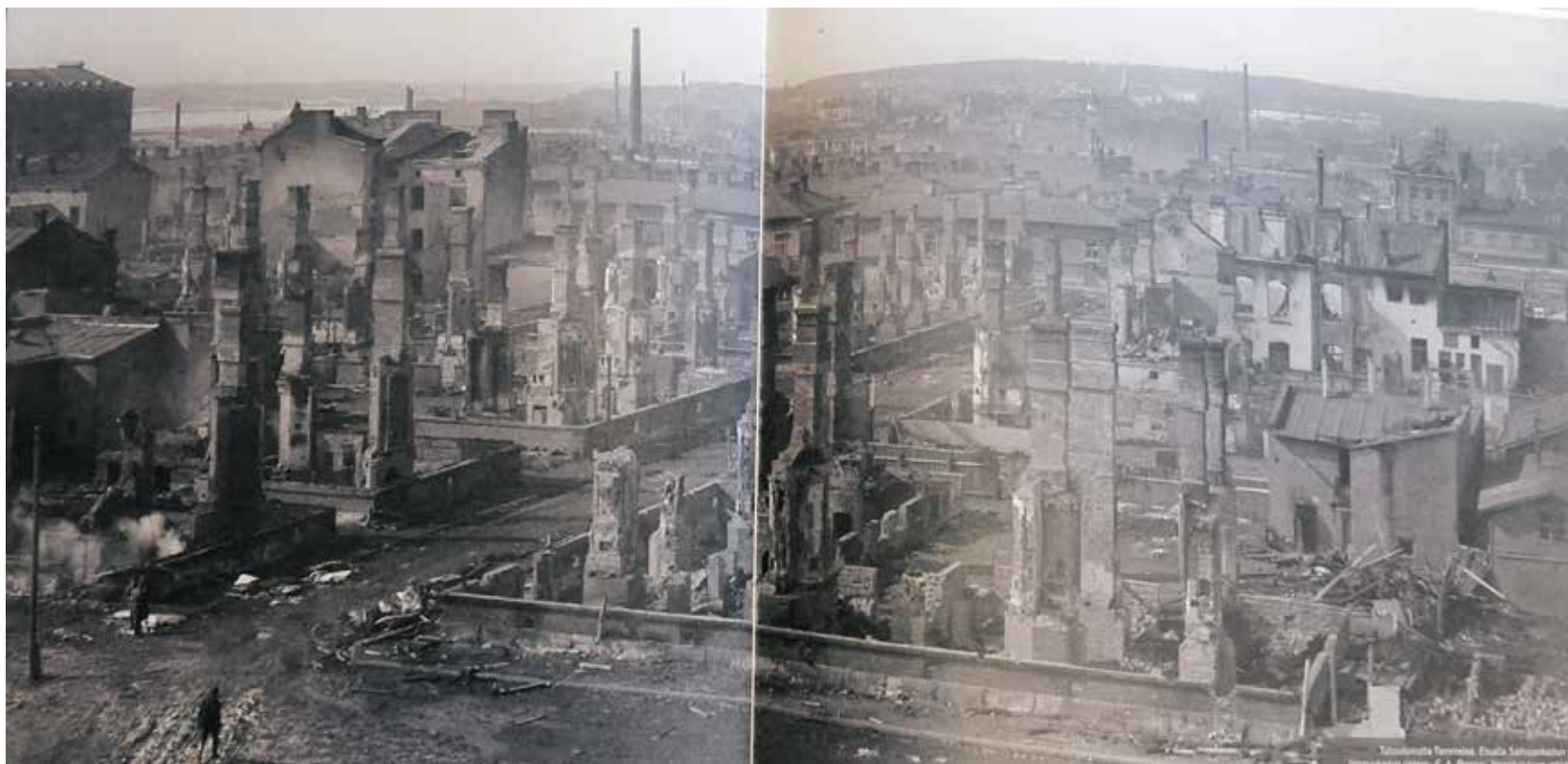
Katsomme, että ammattiyhdistysliikkeen on syytä ryhtyä lisätoimiin hankkeen lakkauttamiseksi. Annamme kaiken tukemme ay-liikkeen uusille toimenpiteille. ■

Rakennusliiton os. 614, Oulun muurarit

RATKAISUT

4 9 8	7 5 6	3 2 1	1 3 5	6 2 7	4 9 8	1 6 4	5 3 8	7 2 9
3 6 5	2 4 1	9 7 8	2 4 6	8 9 3	5 7 1	3 7 5	2 9 6	8 4 1
2 1 7	8 3 9	5 4 6	7 9 8	1 5 4	3 6 2	8 9 2	4 1 7	6 5 3
5 7 4	6 9 2	1 8 3	8 5 3	2 1 6	9 4 7	6 1 8	3 2 4	5 9 7
9 2 6	1 8 3	4 5 7	6 7 1	9 4 5	8 2 3	5 4 3	1 7 9	2 8 6
1 8 3	5 7 4	2 6 9	9 2 4	3 7 8	6 1 5	9 2 7	6 8 5	1 3 4
7 5 1	3 2 8	6 9 4	3 1 2	5 6 9	7 8 4	2 3 9	8 6 1	4 7 5
6 4 2	9 1 7	8 3 5	4 8 9	7 3 2	1 5 6	7 5 6	9 4 2	3 1 8
8 3 9	4 6 5	7 1 2	5 6 7	4 8 1	2 3 9	4 8 1	7 5 3	9 6 2

Tuhottua työläiskaupunginosaa huhtikuussa 1918.

Tampere 1918 -näyttely vetää mielen vereslihalle

Suomen sisällissodan kannalta ratkaisevat taistelut käytiin Tampereella keväällä 1918.

Toivo Koivisto

Näistä kohtalon päivistä on tehty Museokeskus Vapriikkiin Tampere 1918 -näyttely. Rakennusliiton osasto 3:n veteraanit tutustuivat näyttelyyn.

Museon seinillä on isoja musta-valkoisia valokuvia. Kuvien tukena on äänitehosteita, kiihkeää puhetta ajan hengessä. Niitä kannattaa katsoa ja kuunnella tarkoin, ajatuksella. Kuvista selviävät ne olosuhteet, joissa tamperelaiset elivät viime vuosisadan alkupuolella.

Edessäni seisoo 2 aseistettua mieshahmoa sodan alkuajoilta. Vasemmalla tavallisessa arkisessa vertyneessä työasussa punakaartilainen ja hänen vieressä sotisopaan sonnustautunut, sotilaskoulutuksen saanut suojeluskuntalainen.

Nälkä ja puute ajoivat työväen vallankumouksen liikkeelle vuoden 1917 loppupuolella. Tilanteen kärjistyessä entisestään päätös luokkasodasta tehtiin 27. tammikuuta 1918. Pääkaupunkiseudulta punaiset työläiset lähtivät kohti Tamperetta, jonne kerääntyi 14 000 hengen työläisarmeija vailla mitään sotilaskoulutusta. Kaupunkia piiritti Mannerheimin johtama ja Saksassa koulutettujen jääkäreiden sekä ruotsalaisen prikaatin tukema 16 000 miehen armeija. Valkoisella puolella oli 35 tykkiä ja taitoa niiden käyttämiseen. Tyksitokeskitykset Kalevankankaan, Lielahden, Hatanpään suunnilta työläiskaupunginosiin sieneivät taistelun lopputuloksen.

Oletko punainen vai valkoinen?

Kiväärinpiiput osoittavat katsojaa kohden. Tämä on yksi näyttelyn va-

vahduttavimmista hetkistä. Jokainen ymmärtää, että vaihtoehtoja tuossa tilanteessa ei ollut. Kasvottomat teloittajat murhasivat yli 300 antautunutta punaista välittömästi. Punaisen ruumiit lojuivat päiväkausia kaupungin kaduilla. Kulkutautien pelosta oli ruumiit pakko kerätä suureen joukkohautaan Kalevankankaan hautausmaalle.

Tampere 1918 -näyttelyn esineistö on osittain koottu kaupungilta taisteluiden jälkeen. Mukana on myös aikakauden lehtileikkeitä ja valokuvia. Vain valkoisella puolella oli valokuvaajia sekä mahdollisuus kerätä aineistoa. Sodanjälkeisinä vuosikymmeninä toistettiin voittajan totuutta. Vasta huomattavasti myöhemmin tuli uutta tutkimustietoa kansalaissodan tapahtumista.

Tampereen kukistui 6. huhtikuuta 1918, minkä jälkeen alkoi maanlaajuinen koston kierre joukkoteloitukseen ja vankileireineen. Sisällissodan voiton varmistui saksalaisten mihin nousu ja 13 500 sotilaa voimin Hankoon ja Loviisaan. Vankien huono kohtelu ja nälkä koitui tuhansien kuolemaksi. Kaikkiaan lähes 40 000 menehtyi kevään taisteluissa ja vankileireillä.

Mitä näyttelystä puuttui?

Yritimme löytää tietoja valkoisten kostotoimista. Niistä, jotka sodan jälkeen jakoivat kuolemantuomioita. Tuomioistuimissa ei ollut puolustusasianajajaa. Oli vain voittajan oikeus. Tiedot tuomareista ja tuomioiden perusteluista ovat vähäisiä. Kuolemantuomioistuntojen pöytäkirjat ovat yllättäen kadonneet, va-

Tuntemattoman pojan ruumis lojui päiviä Verkatehtaan viereisellä kadulla huhtikuussa 1918.

lokuvista puhumattakaa

Rakentajaveteraanit pitävät näyttelyä tärkeänä.

– Oma isäni kuoli, kun olin 4-vuotias ja äiti ei kertonut mitään

vuoden 1918 tapahtumista. Näyttely todisti miten raakaa sota oli. Kuvat eivät valehtele, eikä filmit olleet eikä mitään piirrettyjä. Lapset jäivät orvoiksi ja kärsimään ankeisiin olosuh-

teisiin, **Tauno Pakarinen** kertoo.

– En ole aiemmin näitä asioita miettinyt näin syvällisesti, jotain olen kuullut sieltä täältä. Omat vanhempani eivät kertoneet mitään vuoden 1818 tapahtumista. Valtaapitävät ovat pitäneet nämä asiat tarkoitushakuisesti piilossa vuosikymmenet, Lauri Jokinen toteaa.

– Näyttelyssä tuli esille kuinka raakaa todellisuus oli 100 vuotta sitten. Oma isäni oli 8-vuotias vuonna 1918 ja isänsä kaatui silloin. Erityisesti nämä lapsikuolemat jäivät koskettavasti mieleeni. Toivoa sopisi, että mahdollisimman moni suomalainen kävisi katsomassa näyttelyn, **Väinö Nikkinen** painottaa.

– Omat vanhempani eivät ole kertoneet mitään, joten tästä näyttelystä löytyi minulle ihan uutta tietoa. Oli järkyttävää miten paljon lapsia, vasta 14–15-vuotiaita, oli mukana sodassa ja menehtyi. Neuvottelutaito on silloin puuttunut täysin puolin ja toisin, **Pertti Ratilainen** miettii. ■

Tampere 1918 -näyttely museokeskus Vapriikissa. Avoimna tiistaista sunnuntaihin kello 10–18.

Osasto 003:n veteraanit Vapriikin näyttelyssä. Vasemmalta Pertti Ratilainen, Tauno Pakarinen, Lauri Jokinen ja Väinö Nikkinen.

Rakennusliiton kesäpäivät Turussa

Rakennusliiton kesäpäivätapahtuma on monessakin mielessä KOVA JUTTU.

Ajankohta on viikkoa ennen juhannusta 15.–17. kesäkuuta ja tapahtumapaikkana Turku.

Tapahtuma alkaa rakentajamotoristien osalta perjantaina 15. kesäkuuta hotellilaiva Borella. Tilaisuuden ohjelmallinen osuus alkaa perinteisillä motoristimenoilla jo iltapäivällä. Illalla laivalla motoristi- ja miksei muutakin väkeä viihdyttää Esa Nummela ja Restless Diesel -bändi.

Muille kesäpäivävieraillekin on ennakkovarauksessa majoitustiloja kaupungin eri hotelleista jo perjantaina alkaen. Saapumalla Turkuun jo perjantaina varmistaa, ettei missä mitään lauantain loistavasta ohjelmatarjonnasta.

Lauantaiaamuna tapahtumakeskus Merimuseo Forum Marinum ja Turun linna ovat valmiina otamaan Rakennusliiton jäsenet perheineen vastaan kello 10 alkaen. Tuolloin avataan myös keskiaikaiset ohjelmalliset markkinat linnan esipihalla.

Kesäpäivävieraat saavat maksutta tapahtumapassinsa sekä Forum Marinumin että Turun linnan pääportin edustalla olevista liiton infopisteistä. Passi oikeuttaa vapaaseen sisäänkäyntiin ja opastukseen historialliseen Turun linnaan ja Merimuseoon sekä museolaiva Suomen Joutseneen.

Motoristit järjestävät aamupäivällä oman näyttöksensä päryttämällä pyöränsä käyntiin. Motoristiajalon aikana yleisö saa ihastella taitoajonäytöstä Forum Marinumin rajatulla parkkialueella. Näytös vielä uusitaan rakentajamotoristien palattua.

Puoliltapäivän linnanpuiston lavalle nousee itse Linnanrouva Rakennusliiton puheenjohtaja **Matti Harjuniemen** kanssa. Paljastettakoon, ettei Matti ole lavalla aivan casual-asussa. Lavalla vierailevat vuorollaan myös keskiaikainen tyttöbändi Räikkä ja Warusseppäin Killan ritarit. Lopuksi yleisö voi seurata Rohan Tallin keskiaikais-turnajaisnäytöstä linnanpuistossa.

Syömistäänkin on alueella tarjolla kohtuuhinnalla. Pieniä maistiaisia keskiaikaiseen malliin on tarjolla markkinatapahtumassa linnan esipihalla. Kotiruokatyypistä edullista buffetlounasta on tarjolla sekä Herttuankellarissa että Linnan sisä-

tiloissa. Mahdollisuus juhlavampaan lounastamiseen järjestyy myös linnan upeissa saleissa. Forum Marinumin yhteydessä toimiva ravintola Göran tarjoaa terassillaan streetfoodia. Ravintolasiiliin on katettuna merihenkinen saaristolaispöytä, jonka tarjonta on kalapainotteinen. Yläkerran saliin henkilökunta rakentaa edullisen kotiruokabuffetin.

Turnajaisohjelman hiljennettyä yleisöllä on tilaisuus aikamatkailuun ja tutustua linnan puistossa keskiaikaiseen ritariin leiriin, kokeilla jousiamuntaa perinnejousilla ja seurata Sirkuskunnan Leikareiden ja Räikkä-bändin esityksiä. Linnan esipihalla keskiaikaiset markkinat jatkuvat ja linnan sisätiloissa musiikkipedagogi **Anna-Maria Toivonen** kertoo kansantarinoita ja laululeikittää lapsia ja lapsenmielisiä. Rakentajaveteraanit koontuvat omaan tapaamiseensa Merimuseon tiloissa kello 15. Sekä Museo että Linna ovat avoimena kesäpäivävieraille kello 17 saakka.

Illaksi Logomoon

Kesäpäivien tapahtumakeskus siirtyy illaksi Viihde- ja Kulttuurikeskus Logomoon Köydenpunojankadulle. Järjestämme nonstop-kuljetusta hotelleilta Logomoon kello 16.45–20 ja toisinpäin kello 24–02.30. Iltatapahtuman ensimmäinen esiintyjä **Jannika B** nousee Logomon päälavalle kello 17.15. Jannika B:n alkuillan konsertti, kuten muukin illan ohjelma ovat maksuttomia tapahtumia rakentajaperheiden ohella kaikelle kansalle.

Kello 20 jälkeen tapahtuma muuttuu K-18-luonteiseksi, Loppuillan ajan ohjelmatarjontaa on 3 salissa. Päälavalla nautitaan aluksi **Joonas Nordman** -showsta, jonka jälkeen lavalle nousee **Marita Taavitsainen** Koivu-orkestereineen. Myöhäisillan tunnelmasta päälavalla vastaa turkulainen bilebändi Raikas.

Rauhallisemmassa tunnelmassa viihtyville sopivaa ohjelmatarjontaa löytyy kulttuurikahvilasta,

jossa viihdepianisti **Samuli Jokinen** sekä **Reino** ja **Jouni Bäckström** viihdyttävät vieraita.

Karaokekärpäsen puraisemillekin löytyy oma soppensa Logomon illasta. Tällä kertaa ei kilpaila, vaan lauletaan omaksi ja yleisön iloksi.

Välillä ääneen päästetään myös trubaduuri **Olli Leppänen**. Olli tiesi kertoa, että eräs erittäin uhanalaisen lajin edustaja on aikunut vierailulla Logomon illassa. Kyse on kuuluisasta liitto-oravasta nimeltään Salme Pasi – Pimeet touhuu.

Tarjoilupisteiltä on ostettavissa pientä purtavaa ja janojuomaa moneen lähtöön. Joten puitteet mukaville iltabileille on mahtavat. Logomon ovet sulkeutuvat aamuyöstä kello 02.30.

Sunnuntaina hiljentymistä ja hulinaa

Sunnuntaiamuna voi hiljentyä vakaumuksensa puolesta kaatuneiden muistomerkillä kello 10. Samaan aikaan avautuvat sekä Naantalien Muumi-maailman että Holiday Club Caribbean yhteydessä toimivan Super Park -sisäviihdepuiston portit. Kesäpäiväpassi oikeuttaa vapaaseen sisäänkäyntiin kumpaakin kohteeseen. Kello 11–13 on kesäpäivävieraille tarjolla opastettuja kaupunkikiertoajeluja, joihin on ennakoilmoittautuminen.

Kesäpäiville ilmoittautuminen on kätevin kesäpäivien tapahtumasivuston kautta, jonne pääsee liiton kotisivujen kautta. Kesäpäivien tapahtumasivulla olevan verkkokaupan kautta pääset varaamaan itsellesi/perheellesi tai mahdollisesti ammattiosastosi ryhmälle majoituksen, mutta suosittelien pitämään kiirettä. Viime viikolla tapahtumaamme oli myyty yli 1 300 petipaikka. Tilaa vielä toki oli, mutta Visit Turku joutuu huhti-kuun loppupuolella purkamaan tapahtumaan liittyviä ennakkovarauskiintiöitä hotelleista niiden päällekkäistapahtumien painaessa päälle. ■

Jukka Asikainen
järjestöpäällikkö

 Rakennusliitto

RAKENNUSLIITON KESÄPÄIVÄT

PERINTEINEN JÄSENTAPAHTUMA ON TÄÄLLÄ TAAS!

**Lue lisää
ja varaa
majoituksesi:**

**[www.visitturku.fi/
rakennusliiton-
kesapaivat](http://www.visitturku.fi/rakennusliiton-kesapaivat)**

**15.-17.6.2018
TURKU**

**TURUN LINNA / FORUM
MARINUM / LOGOMO /
MUUMIMAAILMA /
SUPERPARK**

TAPAHTUMAT

Ole tarkkana ilmoitusten lähettämisessä!

Postitse lähetettäessä kuussa on ehdottomasti oltava merkintä:
Rakentaja-lehti/ilmoitukset, PL 307, 00531 Helsinki

Sähköpostit on lähetettävä osoitteella: **ilmoitukset@rakennusliitto.fi**
tai faksilla: 020 774 3061.

**Kun lähetät ilmoituksen Rakentaja-lehteen, muistathan merkintä yhteystietosi!
Toimitus muokkaa tarvittaessa lehden ilmoitussivuille tulevaa materiaalia.
Ilmoitussivuille tarkoitettujen tekstien tulee olla lyhyitä.**

Ammattiosastojen kevätkokoukset

Viimeistään maaliskuun viimeisenä päivänä pidettävässä osaston kevätkokouksessa:

- a) käsitellään hallituksen laatima toiminta- ja tilikertomus edelliseltä kalenterivuodelta;
- b) käsitellään toiminnantarkastajan lausunto;
- c) päätetään tilinpäätöksen vahvistamisesta ja vastuuvapauden myöntämisestä;
- d) päätetään mahdollisista muista esille tulevista asioista.

TAPAHTUMAT

Os. 002, Helsingin maalarit
Veteraanien Mutlarikerho järjestää perinteisen kevätretken to 26.4. Tallinaan. Ilmoittautumiset viimeistään ke 25.4., Ensio Frisk p. 050 526 9728. Tervetuloa!

Os. 005, Helsingin sementtimiehet
Rakentajien kesäpäivät 16.–17.6., Turku. Majoitus hotelli Centro, kahden hengen huoneissa. Vain osaston jäsenille, ei avec. Omavastuu 50 €/hlö. Paikkoja rajoitetusti! Sitovat ilmoittautumiset viimeistään ma 30.4., Hannu Ronkainen p. 040 734 0335. Hallitus

Os. 029, Kuusankoski
Kesäretki 19.–22.7. Rakvereen, Aqua Spa. Meno Tallink Megastarilla ja paluu Tallink Starilla. Paikkoja on 30 hengelle ja hinta 480 €/hlö, josta osasto korvaa puolet. Hintaan sisältyy: aamiaisen ja illallinen (sisältää viinit). Bussi on matkalla mukana. Sitovat ilmoittautumiset viimeistään ti 15.5., Seppo Sutinen p.040 055 6103. Hallitus

Os. 041, Seinäjoki
Kuukausikokous ke 9.5. klo 19, osaston toimisto, Vapaudentie 32–34 B, Seinäjoki. Käsitellään esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 059, Oulu
Yleinen kokous ke 18.4. klo 18, Oulun aluetuomiston kokoustilat, Rautatienkatu 40, Oulu. Esillä: puheenjohtajan valinta. Kahvitarjoilu. Tervetuloa! Hallitus

Os. 079, Porvoo
Kevätkokous la 21.4. klo 12, osaston toimisto, Sibeliuksenbulevardi 36, Porvoo. Esillä sääntöjen

määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Tervetuloa! Hallitus

Os. 100, Hämeenlinna
Rakentajien kesäpäivät 16.–17.6., Turku. Majoitus Holiday Club Caribiassa kahden hengen huoneissa. Omavastuu 30 €/hlö. Mukaan pääsee 50 ensimmäiseksi ilmoittautunutta! Ilmoittautumiset viimeistään to 10.5. Rampen ja Pian kirppiksellä tai Rampelle p. 050 413 3283. Hallitus

Os. 104, Helsingin asfalttimiehet ja bitumieristäjät
Pikiukkojen kevätpalaveri ke 25.4. klo 11, osastojen Tiimitupa, Viides linja 3, Helsinki. Tarjolla kahvia ja piirakkaa. Tervetuloa!

Pikiukkojen kevätkokous ke 30.5. Tampereelle. Kohteena Verkatehtaan museot jossa opastettu kierros. Ennen museota ruokailu ja mahdollisesti käynti Näsinneulassa. Omavastuu 25 €/hlö. Bussi lähtee klo 9.15 Siltamäen ostarilta, klo 9.45 Hyrylän uimahallilta ja klo 10.30 Riihimäen rautatieasemalta. Ilmoittautumiset: Matti Sartesuo p. 044 020 3768, mattisartesuo1@gmail.com.
Rakentajien kesäpäivät 16.–17.6., Turku. Osasto tukee majoittautumista liiton varaamissa hoteleissa kuuttia vastaan. Omavastuu 25 €/yö/jäsen. Varauksia voi tehdä Rakennusliiton sivuilta, <http://www.visitturku.fi/rakennusliiton-kesapaivat>.

Rakentajamotoristien tapaaminen 15.–17.6. kesäpäivien yhteydessä Turussa. Majoitus laivahotel Boreassa omavastuu 20 €/jäsen. Ilmoittautumiset Timo Honkaselle p. 041 433 1935, timo.honkanen@hotmail.fi. Hallitus

Os. 154, Loviisa
Kevätkokous 11.5.–13.5. Pärnuun. Lähtö pe 11.5. klo 6.30 Loviisasta

ja paluu su 13.5. noin klo 23. Omavastuu 50 €/hlö. Lisätietoja ja pikaiset ilmoittautumiset: Kaj Vilja p. 040 581 7509. Paikkoja on rajoitetusti! Hallitus

Os. 349, Matinkylä
Äitienpäivälounas su 13.5. Hotelli Nuksio Oy, Naruportintie 68, Espoo. Osasto tarjoaa lounaan jäsenille perheineen. Pöytävaraukset on tehtävä itse. Kolme kattausta: I-kattaus klo 11.30–13, II-kattaus klo 13.30–15.30 ja III-kattaus klo 16–17.30. Tervetuloa! Lisätietoja: Mauri Vainikka p. 050 581 0155. Hallitus

Os. 379, Polvijärvi
Kevätkokous ma 23.4. klo 18, ravintola Mutakatti, Yhdystie 2, Polvijärvi. Esillä sääntöjen määräämät asiat sekä muut esille tulevat asiat. Hallitus

Os. 392, Tampereen putkimiehet ja -eristäjät
Ylimääräinen kevätkokous ke 2.5. klo 16.30 Sorinkatu 4a, Tampere. Käsiteltävät asiat: toiminnantarkistuskertomus 2016, toiminnantarkastajan lausunto, tilinpäätöksen vahvistaminen ja vastuuvapauden myöntäminen. Tervetuloa!
Perheretki 26.–28.7. Viroon. Lähtö to 26.7. klo 6 Tampereen linja-autoasemalta. ja paluu la 28.7. klo 22. Matka sisältää: laivamatkat, yöpymiset kylpylähotelli Viiksi Spa & Waterparkissa, kaikki ruokailut ja linja-autokuljetukset myös paikan päällä kohteisiin. Perillä ohjelmassa: KGB-museo, Tallinnan eläintarha, Bastion salaperäiset maanalaiset tunnelikäytävät, Tallinnan lentosatama (Merimuseo). Lisätietoja ja sitovat ilmoittautumiset: Jussi Malinen p. 040 537 9986. Hallitus

Os. 394, Kuopion putkimiehet ja -eristäjät
Rakentajien kesäpäivät 16.–17.6., Turku. Osasto kutsuu jäsenet mukaan kesäpäiville. Lähtö pe 15.6. yhteiskuljetuksella. Omavastuu 50 €/hlö, joka maksetaan osaston tilille FI20 5542 0620 0041 96. Mukaan pääsee 15 ensimmäiseksi ilmoittautunutta! Ilmoittautumiset viimeistään to 19.4., Pekka p. 040 524 9756. Hallitus

Os. 395, Jyväskylän putkimiehet ja -eristäjät
Matkan 22.–26.7. Riikaan, Latvia. Matkan omavastuu on 200 €/hlö. Hintaan sisältyy: bussikuljetukset, laivamatkat Helsinki–Tallinna–Helsinki, neljä yötä Wellton Centrum Hotel & Spassa ym. Lisätiedot ja sitovat ilmoittautumiset viimeistään ma 18.6., Ari Pajunen p.040 054 6088. Maksu suoritetaan osaston tilille FI51 5290 0240 1871 69.

Paikkoja rajoitetusti, mukaan mahtuu 30 nopeinta! Hallitus

Os. 397, Hämeenlinnan putkimiehet ja -eristäjät
Kuukausikokous ti 17.4. klo 17, Cumulus City Hämeenlinna, 2. krs, kokoustilat, Raatihuoneenkatu 16, Hämeenlinna. Käsitellään esille tulevat asiat. Kokouksen jälkeen ruokailu. Hallitus

SAARROT

RAKENNUSLIITON JULISTAMAT SAARROT
Tarkemmat tiedot löytyvät internetistä <http://rakennusliitto.fi/saarrot>

VOIMASSA OLEVAT SAARROT 16.3.2018:

- ACC Law Oy
- Aiari Grupp Oü
- AJE Ehitus Oü
- Alfaport Grupp Oü
- Alina Grupp Oü
- Alnar Järvi Oü
- Anesko Oy
- Artexx
- A-ryhmä Asennus Oy
- Oy Aureli Ltd
- Autlan Projekt Oü
- Balticale Oü
- BCA Group Oy
- Betamer Eesti Oü
- Bluescreen
- Budtek Sp. Z.o.o.
- Carinaland Oü
- Concord Group Oü
- Dedas Oü
- DED Kompanii Oü
- Degtab Oü
- Detroit Oü
- DPNB Group Oü
- Duramek Oü
- Edinet Partner Oü
- Edmonton Oü
- EE Ranakam Oy
- Efira Invest Oü
- Egerton Oü
- Eikner Oü
- E-K Prof.com Oy
- Elkotek Oy
- Enner Ehitus Oü
- Enta Ehitus Grupp Oü
- Etelä-Suomen kiinteistö ja autohuolto Oy
- EU Finnes (19.11.2013 alk. Oy ELDAIT Ab)
- Eurobuild Group Oü
- Europe Ehitus Oü
- Eu Steinbau Oy
- Faskom Oy
- Fatmus Ehitus Oü
- Feluko Oü
- FHU PM-BUD
- Fin Purkajat Oy
- Fincity Oü
- Finlandia-Maalaus ja Mälning Ky
- FR-Yhtiöt Oy
- Garantmeister Oü
- Goldspirit Oü

- Gorol-Bud Oy
- GS Invest Oü
- Hansa Meistrimehed
- Harald Rentopower Oü
- Harts Ehitus Oü
- Hausland Oü
- Helmhold Oü
- Henno-Invest Ltd Oy
- Hordinal Oü
- Idc Budownictwo
- Indiman Oy
- Individuali imone Suvireta
- Kalma Ehitus Oü
- Kamu-Adma Project Oy
- Keskustan Talexi & Tar Oy
- Kirvesmies Oü
- Kobolt 9 Oy
- KVD Systems Oü
- Lemamaks Ehitus Oü
- Leviehitus Oü
- Mattic Oü
- Mauneks Oü
- Maximum Group Oü
- Meticon Oy
- Miedzynarodowny Serwis Budowlany MSB Sp. Z.o.o.
- MKJ Yhtiöt Oy
- Montevista Oü
- MT Project Oy
- Multimaaler Oü
- My Property Oy
- 4 Naela Oü
- Naabob Ehitus Oü
- Narova Oy
- Navero Oy
- Offwall Oy
- Olster Grupp Oü
- OPNG Linnaarenduse Oü
- Orasgrupp Oü
- Oravapoisid Oü
- PG Ehitus Oü
- Pirita Laevad as
- Piva Kivi Oü
- Polygon Finland Oy (hakusaarto)
- Porin NRT Oy
- Prelia Grupp Oü
- Primebygg Oü
- Proberto Oü
- Projekt 10 Oü
- Prolainer Oü
- Prostein Oü
- Purku ja Tasoite Pichon Oy
- Putki Service Oy
- Rakennusexpertit JKL
- Rakennus MK Oü
- Rakennus Nordblue Oy
- Rakso Oü
- Ravent Team Oü
- Ready and Go Consulting Oy
- Rees Rakendus Oü
- Rekrum Oy Ab
- Rentaworker Oü
- Riaboshapka Dmytro tmi
- Rimatex Oy
- Rislem Oy
- Roiha Oy
- Sarikas Oü
- Satakunnan Laaturakennus Oy
- Satikuti Invest Oü
- Savega AS
- Scantrim Oy
- SDD Company Oy
- SGT Group Oü
- Sia Intertech
- Siivous –Expertit Osuuskunta
- Sloor Oü
- Slova s.r.o
- Spectra Holding Oü
- Stabil Group Oy
- Stabil Project Oü
- Stadirak Oy
- Suomen Lujatyö Oy
- Sven Trading Ltd
- Targe Ehitus
- Tasokas Oü
- Telineservice Oü
- TG Kattomiehet Tmi
- Tiit Tamme
- Tonu Ehitus Oü
- TPA Palvelut Oy
- Tradeva UAB
- Treeplex Oy
- Triaad Grupp Oü
- T-Tarvike Oy
- TTR Rakennus Oü
- Tuotanto Vainio Ky
- Täpsi Team Oy
- Ultraserv Oü
- Unimaster Oy
- Vaasan teollisuusmaalaus Oy
- Vahotek Oy
- Vartix
- Venestail Oy
- Ventago Oü
- Vestkran Kranutleie & Byggmontering AS
- Vimeco Oy
- VR Track Oy (hakusaarto)

TAPAHTUMIA

RAKENNUSLIITON MESTARUUSKILPAILUT

- Aika:** la 9.6. klo 9
Paikka: Laivakankaan Ampumaurheilukeskus, Ampumaradantie, Tornio
Sarjat: nuoret alle 18-v., miehet, miehet yli 50-v., miehet yli 60-v., naiset
Lajit:
 - Metsästysshaulikko, 50 kiekkoa + 25 kiekon finaali, 5 parasta/sarja
 - Metsästystrap, 50 kiekkoa + 25 kiekon finaali, 5 parasta/sarja
 - Kompak Sporting, 25 kiekkoa (Non-stop kilpailu)
 - Uusi 25 kiekon kilpailusarja 10 €
 - Metsästysshirvi, 10 laukausta
 - Metsästysludikko, 10 laukausta

Joukkuekilpailu:
Kolmen hengen joukkueet, osallistujat voivat olla eri sarjoista.

Eräluettelot julkaistaan viikolla 22 Tornionseudun Ampujat r.y:n nettisivuilla: www.torsa.fi.
Ilmoittautuneet kilpailijat löydät myös näiltä sivuilta.

Ilmoittautumiset viimeistään ma 25.5. vain sähköpostilla,
risto.saneli@gmail.com.

Lisätietoja: aluetoimitsija Ilpo Hiltula p. 040 771 2880, ilpo.hiltula@rakennusliitto.fi.

Osallistujat hoitavat itse majoituksen. Käänny oman ammattiosaston puoleen.

Majoitustarjous: Park Hotel Tornio, Tarjoustunnus TORSA,
<https://www.phtornio.fi/>.

Radalla majoitusta neljän hengen mökeissä, 25 €/mökki/vrk.
Tiedustelut: Tapio Pääkkölä p. 040 531 1550.

Tervetuloa Tornioon!

Tornionseudu Ampujat r.y., Risto Virtanen
Rakennusliitto, aluetoimitsija Ilpo Hiltula

MUURARIEN KESÄPÄIVÄT

- Aika:** 7.–8.7.
Paikka: Tahko Golden Resort, Tahkovouri
Majoitukset: Paritalohuviloissa 1 vrk: 59 €/hlö/2hh, 99 €/hlö/1hh
 Myös muita majoituksia.

Ruokailut ja majoitusvaraukset suoraan hotellille viimeistään pe 8.6.
atte.airaksinen@takhochalet.fi tai p. 044 378 8081.

Lisätietoja: Tuomo Hämäläinen p.050 306 8574

ITÄ-SUOMEN VETERAANITAPAAMINEN
LEPPÄVIRRALLA, VESILEPPIS

- Aika:** ke 6.6. klo 10–15.30, tulokahvit klo 9.15 alkaen
Paikka: Vesileppis, Vokkolantie 1, Leppävirta
Ohjelma: Voimaa ja terveyttä ravinnosta, ravitsemusterapeutti THM Mari Härkönen.

Lisäksi ruokailut, joukkue kisoja, tikkakisat, petangue, arpajaiset, palkintojen jako ja lähtökahvit.

Maksullinen ohjelma: terveystarvonnittauksia: kokonaiskolesteroli 8 € ja kolesterolierittely 20 €, uinti 6,50 €, jääluolan jääveistosnäyttely 8 €.

Hinta: 7,50 €/hlö, joka pitää sisällään: kaksi ruokailua, kahvit + suolainen ja pulla sekä ohjelma.

Aluejärjestö ei järjestä kuljetusta.
Kyytiasioissa ole yhteydessä omaan osastoosi.

Lisätietoja ja sitovat ilmoittautumiset: maanantaisin 14.–25.5. välisenä aikana omaan aluetoimistoon.

Yhteislistailmoittautumiset: matti.leinonen@rakennusliitto.fi, p. 050 537 3695 tai arto.laatikainen@rakennusliitto.fi, p. 040 650 1397.

Rakennusliiton Itä-Suomen aluejärjestö

PERINTEINEN RAKENTAJAKARAVANARIEN
KOKOONTUMINEN 25.–27.5.

- Paikka:** Taikayö Camping, Kajaniementie 79, Urjalankylä
Hinta: 80 €, varaudu käteismaksuun
 Osallistumismaksu sisältää auto-/vaunupaikan valosähköllä, saunat, aamupalat (la ja su) sekä lounaan (la) kahdelle henkilölle.
 Sisäänajo pe 25.5. klo 12.

Tarkempi ohjelma jaetaan paikan päällä.

Lisätietoja ja sitovat ilmoittautumiset viimeistään pe 11.5.
Ismo Ojala p. 040 086 8103.

LOMIA

HYVINVOINTILOMAT RY:N LOMA AIKUISILLE 2018

Lomalaisten valinnoissa noudatetaan Sosiaali- ja Terveysministeriön ohjeita. Hyvinvointilomat lähettää kutsukirjeen ja laskun loman saaneille. Lasku on maksettava eräpäivään mennessä. Huomioithan, että jos ilmoitat sähköpostiosoitteesi niin kutsu ja lasku tulevat ensisijaisesti sähköpostiosoitteeseesi. Lomakohde lähettää noin kolme viikkoa ennen loman alkua lomalaisille kirjeen, jossa kerrotaan tarkemmat tiedot lomasta. Loma toteutetaan Sosiaali- ja Terveysministeriön tuella Veikkauksen tuotoista.

Lautsian lomakeskus

Lautsiankuja 20, 14700 Hauho
www.lautsia.fi

Lomakeskus sijaitsee Hauholla keskellä kauneinta Kanta-Hämäläistä luontoa. Majoitus kahden hengen huoneissa (yhden hengen huoneesta lisämaksu 20 €/vrk). Täysihoitoloma sisältää: aamiaisen, lounaan ja päivällisen sekä yhteistä ohjelmaa. Omavastuu on 100 €/5 vrk/hlö.

Sydänloma 1.-6.10.2018 **Hakuaika 1.8-30.8.2018**

sähköinen haku osoitteessa:

<https://lotu.lomajarjestot.fi/t/HYVINVOINT/calendar/info/28423>

Hakulomake paperisena:

Voit ladata tulostettavan (PDF) hakemuslomakkeen www.hyvinvointilomat.fi, tai tilata sen soittamalla liiton aluetoimistoon tai lomavastaavalle p. 020 774 3012.

Paperisen lomahakemuksen palautus:

Rakennusliitto ry/lomavastaava, PL 307, 00531 Helsinki

LOMAMÖKKI AHVENANMAALLA!

Vuokrattava iso mökki 4 huonetta ja keittiö.

Mukavuudet: suihku, wc, avotakka, TV, sauna ja soutuvene.

Autotie perille asti.

Vuokra: 550 €/viikko tai 79 €/vuorokausi.

Ay-väen Öran-mökki

Hammarland, Öra

Tiedustelut p. 040 534 666

STUGA PÅ ÅLAND!

Uthyres Fackets stora stuga på Åland. 4 rum och kök

Bekvämligheter: dusch, wc, öppen spis, TV, bastu och roddbåt.

Bilväg ända fram.

Hyra : 550 €/vecka eller 79 €/dygn.

Fackföreningarnas Örastuga

Hammarland, Öra

Förfrågningar tel. 040 534 666

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA!

Kun jäät eläkkeelle, toimitathan eläkepäätöksestä kopion jäsenrekisteriin, jotta oikeutesi jäsenmaksuvapautukseen tai mahdolliseen vapaajäsenyyteen voidaan selvittää!

Osoite: asiakirjat@rakennusliitto.fi tai

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus, PL 134, 70101 Kuopio.

#RLkoulutus

Rakennusliitto

Ilmoittaudu jo nyt syksyn koulutuksiin!

Katso kurssit >>
rakennusliitto.fi/koulutus

Rakennusliitto ry

Siltasaarekatu 4, PL 307, 00531 Helsinki
Vaihde: 020 774 003
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennusliitto.fi
www.rakennusliitto.fi

Keskustoimisto avoinna:

ma-to 8.30–16.00
pe 8.30–15.30

Jäsenrekisteriin toimitettavien asiakirjojen postitusosoite:

Rakennusliitto ry/Skannauskeskus
PL 134, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Jäsenyysasiat 020 690 231
Palveluaika ma-pe 9.00–15.00
Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250
Palveluaika ma-pe 9.00–12.00
Työehtoasiat 020 690 232
Palveluaika ma-to 9.00–16.00
pe 9.00–15.30

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

ALUETOIMISTOT

Toimistot avoinna:

avoinna vain maanantaisin 8.30–12.00 ja 13.00–16.30

Uudenmaan toimisto avoinna:

ma–to 8.30–16.30 ja pe 8.30–15.30

Toiminta-alueet:

ETELÄINEN

UUDENMAAN ALUETOIMISTO
Siltasaarekatu 4
00530 Helsinki

Lahden toimisto
Hämeenkatu 32
15140 Lahti

ITÄINEN

ITÄ-SUOMEN ALUETOIMISTO
Kirkkokatu 1
70100 Kuopio

Joensuun toimisto
Torikatu 30
80100 Joensuu

Mikkelin toimisto
Vuorikatu 11 A 6
50100 Mikkeli

KESKI-SUOMEN ALUETOIMISTO

Yrjönkatu 30
40100 Jyväskylä

KYMEN ALUETOIMISTO

Kouvolankatu 18
45100 Kouvola

LÄNTINEN

HÄMEEN ALUETOIMISTO
Tampereen toimisto
Kihlmaninraitti 1 D
33100 Tampere

Hämeenlinnan toimisto
Birger Jaarlin katu 18 B
13100 Hämeenlinna

SATAKUNNAN ALUETOIMISTO
Liisankatu 18
28100 Pori

TURUN ALUETOIMISTO

Uudenmaankatu 6 a
20500 Turku

POHJOINEN

KAINUUN ALUETOIMISTO
Pohjolankatu 28 A
87100 Kajaani

LAPIN ALUETOIMISTO
Kemin toimisto
Keskuspuistokatu 50
94100 Kemi

Rovaniemen toimisto
Maakuntakatu 15
96100 Rovaniemi

OULUN ALUETOIMISTO
Rautatiekatu 40
90120 Oulu

POHJANMAAN ALUETOIMISTO

Pitkäkatu 43
65100 Vaasa

Rakennusalan työttömyyskassa

Siltasaarekatu 4,
PL 308, 00531 Helsinki
sähköposti: etunimi.sukunimi@rakennuskassa.fi
www.rakennuskassa.fi

Päiväraahakemusten postitusosoite:

Rakennusalan työttömyyskassa
PL 135, 70101 Kuopio

Palvelunumerot:

Työttömyyskassa 020 690 230
Takaisinperintä 020 690 250

Palveluajamme on toistaiseksi ma–pe klo 9–12.

Palvelunumeroihin soittaminen maksaa lankapuhelimesta soitettaessa liittymäsopimuksen mukaisen paikallisverkkomaksun verran ja matkapuhelimesta soitettaessa matkapuhelinmaksun verran.

eAsiointi

eAsiointissa voit täyttää ansiopäiväraahakemuksesi ja liittää siihen tarvittavat selvitykset. Hakemuksesi kirjautuu saapuneeksi kassaan sen lähetettyäsi. eAsiointissa voit myös tarkastella päivärahan hakemiseesi liittyviä asioita ja muokata liiton jäsenrekisterissä olevia henkilötietoja.

JÄSENREKISTERI TIEDOTTAA

Jos olet työmarkkinatuella, opiskelemassa, sairaana, suorittamassa varusmiespalvelusta tai muuten oikeutettu jäsenmaksuvapauteen, toimita lähimpään aluetoimistoon tai ammattiosastosi jäsenasioidenhoitajalle oheinen allekirjoitettu ilmoitus jäsenmaksun vapautusta varten. Voit myös toimittaa vapaamerkinnät Rakennusliiton eAsiointipalvelun verkkopalvelun kautta. Kotisivu: www.rakennusliitto.fi etusivulta Jäsenyysasioiden kautta tai Työttömyyskassan sivuilta.

MEDLEMSREGISTRET INFORMERAR

Om du får arbetsmarknadsstöd, studerar, är sjuk, utför värnplikt eller annars är berättigad till befrielse från medlemsavgiften ska du fylla i bifogade blankett och lämna den på närmaste kretskontor eller till den person som har hand om medlemskapsärenden i din fackavdelning. Du kan också sända frianteckningarna via Byggnads e-tjänst. Förbundets hemsida: www.rakennusliitto.fi och gå till Jäsenyys eller via a-kassans sidor.

ILMOITUS JÄSENMAKSUN VAPAUTUSTA VARTEN

ANMÄLAN OM BEFRIELSE FRÅN MEDLEMSAVGIFT

Nimi / Namn _____ Hetu / Personbeteckning _____

Osoite (jos on muuttunut)/ Adress (om den har ändrats) _____

Puhelin / Telefon _____

Olen ollut ajalla / Jag har under tiden varit

____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20
____/____/20 - ____/____/20

TYÖTÖN (ei oikeutta ansiosidonnaiseen pvrahaan) / **ARBETSLÖS** (inte rätt till inkomstdagpenning)
SAIRAS / SJUK
OPISKELIJA / STUDERANDE
ASEVELVOLLINEN / VÄRNPLIKT
ÄITIYSLOMALLA / MODERSKAPSLEDIG
ISYYSLOMALLA / FADERSKAPSLEDIG
HOITOVAPAALLA / VÅRDLEDIG
OMAISHOITAJANA / NÄRSTÄENDEVÅRDARE
MUU SYY _____ / **ANNAN ORSAK** _____

Päiväys / Datum _____

Allekirjoitus / Underteckning _____

HOIDA VAPAAILMOITUKSET NELJÄNNESVUOSITTAIN! (3kk:n jaksoissa, tammi–maaliskuu, huhti–kesäkuu, heinä–syyskuu, loka–joulukuu)
PALAUTA ILMOITUS JA PYYDETYT LIITTEET OSOITTEELLA: Rakennusliitto ry, PL 134, 70101 Kuopio.

SKÖT OM ANMÄL EN GÅNG PER KVARTAL! (3 månaders perioder, januari–mars, april–juni, juli–september, oktober–december)
RETURNERA ANMÄLAN SAMT BILAGORTILL: Byggnadsförbundet rf, PB 134, 70101 Kuopio.

Rakennusalan työttömyyskassa tiedottaa:

1.1.2018 voimaan muutoksia työttömyysturvaan

Työttömyysturvapäivärahaan tuli 1.1.2018 alkaen lakimuutoksia, joista olennaisimmat ovat työttömyysturvan aktiivimalli ja liikkuvuusavustuksen muutokset. Lisäksi muutoksia on tehty yritystoiminnan aloittamisen seurantaan.

Aktiivimalli työttömyysturvaan

Aktiivimalli astuu voimaan 1.1.2018. Mallissa työttömyysturvaa leikataan 4,65 prosentilla, jos työttömyysaikana ei ole vaadittavaa aktiivisuutta. Aktiivisuutta tarkastellaan 65 työttömyysturvan maksupäivän ajalta, ja mahdollinen alenema toteutetaan seuraavan 65 maksupäivän jaksolla. Lainsäätäjä velvoittaa työttömyyskassaa seuramaan aktiivisuutta.

Aktiivisuusedellytys täyttyy, jos 65 maksupäivän aikana on

- palkkatyössä vähintään 18 tuntia
- 5 päivää työllistymistä edistävissä palvelussa
- saanut tuloa yritystoiminnasta vähintään 23 prosenttia yrittäjän työssäoloahtoon luetusta työtulosta (2018: 241 euroa)

Ensimmäinen tarkastelujakso alkaa 1.1.2018, joten ensimmäinen mahdollinen alenema päivä-

rahaan voi tulla 3.4.2018. Samalla alkaa uusi 65 päivän tarkastelujakso.

Tarkastelujakso alkaa alusta myös silloin, kun työssäoloahtoa täyttyy tai työllistymisen takia etuutta ei makseta. Samalla päiväraha palautuu normaalitasolle, vaikka sitä olisi edellisellä tarkastelujaksolla maksettu alennettuna.

Aktiivisuutta ei seurata, jos

- sinulle maksetaan työkyvyttömyyden tai vamman perusteella myönnettävää etuutta
- toimit omais- tai perhehoitajana
- odotat työkyvyttömyyseläkepäätöstä eläkeyhtiöstä
- yhdenjaksoinen työttömyyspäivärahan saantisi kokoaikaisen lomautuksen tai lyhennettyn työviikon perusteella kestää alle 65 maksupäivää

Ostavastuu

Aktiivimallin myötä ansiopäivärahan omavastuu-aika lyhenee takaisin 5 päivään. Jos omavastuuajan ensimmäinen päivä on vuoden 2017 puolella, omavastuu-aika on edelleen 7 arkipäivää. Omavastuuta ei kuitenkaan aseteta edelleenkin kuin kerran vuodessa eli jos työssäoloahtoa täyttyy vuoden sisällä, ei tule uutta 5 päivän omavastuu-aikaa.

Liikkuvuusavustus

Vuonna 2018 alkavaan työsuhteeseen liikkuvuusavustusta voi hakea myös jälkikäteen, mutta viimeistään 3 kuukauden kuluttua työsuhteen alku-

päivästä. Lakimuutoksen myötä liikkuvuusavustus voidaan myöntää myös työhön liittyvän koulutuksen ajalle, jos koulutukseen osallistuminen on edellytyksenä työsuhteen alkamiselle ja muut liikkuvuusavustuksen saamisen ehdot täyttyvät. Jatkoksa liikkuvuusavustusta voi saada myös osaaikatyöhön, jossa työtunteja on vähemmän kuin 18 viikossa. Osa-aikatyön aikana liikkuvuusavustusta maksetaan vain työpäiville.

Liikkuvuusavustukseen tulee tammikuussa mahdollisuus korotusosiin. Lapsikorotus myönnetään kuten työttömyysturvassa. Lisäksi liikkuvuusavustukseen voi saada erillisen korotusosan, jos työmatka on yli 200 kilometriä. Ilman korotusta liikkuvuusavustus on suuruudeltaan peruspäivärahan suuruinen eli 32,40€/pv. Liikkuvuusavustus on verotettavaa tuloa.

Ansiopäivärahan saajille liikkuvuusavustuksen maksaa työttömyyskassa, peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea saaville Kela.

Yritystoiminta

Vuonna 2018 työttömän työnhakijan aloittaman yritystoiminnan päätoimisuutta ei tutkita ensimmäisen 4 kuukauden aikana. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että 4 ensimmäistä yrittäjäkuukautta voi saada ansiopäivärahaa riippumatta yritystoiminnan luonteesta. Yritystulo sovitellaan, ja yritystoiminnan aloittamisesta tulee aina ilmoittaa TE-toimistoon heti sen alkaessa. ■

Byggnadsbranschens arbetslöshetskassa informerar:

Ändringar i arbetslöshetsskyddet från 1.1.2018

Lagändringar ändrade arbetslöshetsskyddet från 1.1.2018. De viktigaste är aktiveringsmodellen och ändringarna i rörlighetsunderstödet. Dessutom har det skett ändringar i uppföljningen då man inleder företagareverksamhet.

Aktiveringsmodell i arbetslöshetsskyddet

Aktiveringsmodellen trädde i kraft 1.1.2018. Modellen skär ner arbetslöshetsskyddet med 4,65 procent, om man inte under arbetslöshetstiden har uppvisat den aktivitet som krävs. Aktiviteten granskar under 65 dagar med arbetslöshetsdagpenning, och en eventuell sänkning genomförs under den följande 65-dagars perioden. Lagstiftaren förpliktar arbetslöshetskassan att följa med aktiviteten.

Aktivitetskravet uppfylls om den arbetslösa under 65 betalningsdagar

- är i lönearbete i minst 18 timmar
- är 5 dagar i sysselsättningsfrämjande tjänst
- har i inkomst från företagareverksamhet fått minst 23 procent av den arbetsinkomst som räknas till företagares arbetsvillkor (2018: 241 euro)

Den första granskningsperioden börjar 1.1.2018, så den första möjliga sänkningen av

dagpenning kan komma 3.4.2018. Samtidigt börjar en ny 65 dagars granskningsperiod.

Granskningsperioden börjar från början också då arbetsvillkoret uppfylls eller då förmån inte betalas på grund av sysselsättning. Samtidigt återgår dagpenningen till normal nivå, även om den under föregående granskningsperiod har varit sänkt.

Aktiviteten följs in om

- du får en förmån på grund av invaliditet eller skada
- du fungerar som närstående- eller familjevårdare
- du väntar på beslut om invalidpension från försäkringsbolag
- du får arbetslöshetsdagpenning utan avbrott under 65 betalningsdagar på grund av att du är permitterad på heltid eller på grund av förkortad arbetsvecka

Självrisk

Aktiveringsmodeller leder till att självrisktiden för inkomstdagpenning förkortas till 5 dagar. Om den första självriskdagen inföll 2017, är självrisken fortfarande 7 dagar. Självriskens utfärdas även i fortsättningen bara en gång om året, dvs. om arbetsvillkoret uppfylls under året blir det ingen ny 5 dagars självrisk.

Rörlighetsunderstöd

Man kan söka om rörlighetsunderstöd för en anställning som börjar under 2018 också i efterskott, men senast inom 3 månader från när anställning-

en började. Lagändringen gör det också möjligt att bevilja rörlighetsunderstöd för utbildning i anslutning till arbetet, om deltagande i utbildningen är en förutsättning för anställningen och övriga villkor för rörlighetsunderstödet uppfylls. I fortsättningen kan man få rörlighetsunderstöd också för deltidsarbete, om antalet arbetstimmar är färre än 18 i veckan. Under tiden för deltidsarbete betalas rörlighetsunderstödet bara för arbetsdagar.

I januari blir det möjligt att få förhöjningsdelar till rörlighetsunderstödet. Barnförhöjningen beviljas på samma grunder som i arbetslöshetsskyddet. Dessutom kan man få en separat förhöjningsdel till rörlighetsunderstödet, om arbetsresan är över 200 kilometer. Rörlighetsunderstödet är utan förhöjningar lika stort som grunddagpenningen, dvs. 32,40 €/dag. Rörlighetsunderstödet är beskattningsbar inkomst.

Det är arbetslöshetskassan som betalar rörlighetsunderstödet till dem som får inkomstdagpenning, medan FPA betalar det till dem som får grunddagpenning och arbetsmarknadsstöd.

Företagarverksamhet

Under 2018 undersöks inte om den företagareverksamhet en arbetslös arbetssökande inleder är huvudsysslade under de första 4 månaderna. I praktiken innebär detta att man kan få inkomstdagpenning under de första 4 företagarmånaderna oberoende av vilken karaktär företagareverksamheten har. Företagarinkomsten jämkas och man ska alltid meddela om TE-centralen om att man startar företagareverksamhet genast då den börjar. ■

Juhla Mokkaa moneen lähtöön

Kahvinhimoisena kansana me suomalaiset tiedämme, miten tärkeä rooli kunnan sumpilla on yhteen tuojana sekä tunnelman luojana. Jo pienessä kahvittelemisessä tien päällä tai ruokatunnilla asuu monen onni. Mutta saako huoltoasemalta ja kioskilta nykyään maukasta kahvia? Ja mitä kahvimerkkejä meille tarjotaan?

Vaiikka suodatinkahvin keittäminen on helpo-
poa kuin heinänteko, monessa paikassa tör-
mää yhä laihaan litkuun tai kitkerään sump-
piin. Syy on harvemmin kahvipavuissa. Sen sijaan
välinpitämätön valmistus maistuu kupissa heti.

Maukas kahvi syntyy hyvistä pavuista, raika-
kaasta kylmästä vedestä ja oikeasta annostelusta.
Myös keittovälineiden on oltava puhtaat; muuten
huuilla maistuu härskinmakuinen sumppi.

Meillä Suomessa tupataan myös seisottamaan
suodatinkahvia pannussa, vaikka sen maku on
parhaimmillaan alle puolen tunnin sisällä keittä-
misestä. Aromit heikkenevät jo vartissa, kun kah-
vin tuoreus kärsii kosketuksesta hapen kanssa.

Tätä vertailua varten nautin kahvit take away
-pahvimukeista. Näin asetelma oli tasapuolinen,

eivätkä mahdolliset tiskiainejäämät tai astiakaan-
pin tuoksut kupissa häirinneet kahvittelemistä.

Houkuttelevin sumpinurkkaus löytyy Arrältä

Matkustan ensi kertaa Länsimetrolla. Hyppään
pois Lauttasaaresta, koska haluan katsastaa entisen
kotikaupunginosani nykyisen ostoskeskuksen.
Heti kättelyssä vastaan tulee R-kioski.

Siitä on jo toista vuotta, kun viimeksi siemai-
lin Arrän sumppia. Kahvipisteen ilme vakuuttaa.
Täällä on selvästi sisäistetty ajatus, että ihminen
syö myös silmillään: komeat pinot pirteitä muke-
ja eri väreissä. Suodatinkahvi – Juhla Mokkaa tai
Presidentti Tummaa Paahtoa – tarjotaan aromit
paremmin säilyttävistä termoskannuista.

Pisteitä ropisee myös siitä, että myyjä tarjoaa
kahvipassia, jolla kuudennen sumpin saa maksut-
ta. Kivasti keitetty ja freesi Juhla Mokka (1,80 €)
tekee kauppansa: juojia riittää laidasta laitaan.
Mikäpä sen mukavampaa kuin nauttia kupponen
lottoanomusta rustatessa?

Shellillä kahvitellaan kimpassa

R-kioskin jälkeen jatkan Vattuniemen Shellille,
joka piirtyi 2000-luvun alussa mieleeni kaupungin
ystävällisimmän palvelun huoltoasemana. Suosit-
tu se on nytkin. Vaikka kahvikulmaus on ilmeel-
tään kolkko, tupa kuhisee työmiehiä ja lukiolais-
poikia reppuineen.

Kahvi (2,10 €) on Juhla Mokkaa ja tummaa
Pressaa täälläkin. Lisäksi saatavilla on kaakaota
sekä viittä eri luomuteetä.

Ilahdun siitä, miten kahvi kokoaa ihmiset yhe-
teen. Puheensorina ja remakka nauru täyttävät til-
lan, musiikki raikaa ämyreistä. Kalsea huoltoase-
mamiljöö svengaa hetken ajan.

Entä se Juhla Mokka? Melko moitteetta keitet-
ty, mutta hieman pannussa seissyt.

Nesteellä piipahdetaan pikaisesti

Helsingin kantakaupungissa asuvalle riittää kahvi-
loita. Mutta toisinaan alla on auto, ja silloin otan
vauhtia lähimmältä huoltoasemalta.

Hietalahden Nesteellä kahvivaihtoehtoja on
tasan yksi, Juhla Mokka. Vaikka kahvi (2 €) sei-
soo pannussa, se on tuoretta. Myös maku on Shel-
lin sumppia herkullisempi, pehmeämpi ja täyteläi-
sempi. Keittäjä osaa asiansa, ja mukikin on haus-
ka. Muutoin kalseaa miljööä sulostuttaa ihana
lämpimäisten tuoksu, joka täyttää asiointitilan.

Vaikka kahvin maku oli kierroksen paras, esil-
lepanossa olisi roimasti petrattavaa. Myös tuuletin
pitää sen verran ääntä, ettei tee mieli kuin imaista
sumppi ja jatkaa matkaa. Mutta täällä käytäneen-
kin lähinnä tankkaamassa.

Tympeä Teboil-miljöö maistui mukissakin

Ruskeasuon Teboil sijaitsee strategisesti kohdas-
sa, jossa Helsingin kantakaupunki päättyy. Klas-
sikkoasema on ollut siinä niin kauan kuin muis-
tän. Teinivuosina täällä tuli hengattua usein, joten
tuntui nostalgiselta palata paikalle kolmen vuosi-
kymmenen jälkeen.

Kokemus jäi kuitenkin valjuksi. Juhla Mokka
(ainut vaihtoehto, 2 €) on ankeaa, kahvilan ilma
tunkkaista ja yleisilme 80-luvulle jämähtänyt.

Kassan vieressä nököttää pari pannullista puo-
lillaan. Kaadan toisesta ja totean sen haaleaksi,
mauttomaksi litkuksi. Kyllä keittämisellä ja kah-
vin kierrolla vaan on väliä!

Myös kahvilatila henkii ankeutta ja eilispäi-
vää. TV-uutiset kaikuivat tyhjälle salille. Tulee tun-
ne, että tänne tullaan enemmän autoasioiden mer-
keissä kuin sumpittelemaan.

Tebarin valonpilkahdus on euron munkki.
Pyöreässä pikkuhuokussa ei ole moitteen sijaa. ■

Lainamiehet, rahanalaiset

Vuosituhanen vaihteessa asuin vielä Kuopiossa. Kulmakunnalle epätyypillisesti toista vuotta jatkunut työsuhteeni päättyi töiden vähennyttyä sydäntalvella. Pääsääntöisesti maalauslalla työskentelevä yritys oli tehnyt parhaansa pitääkseen työntekijät töissä. Me ammattisutarit olimme olleet muun muassa aliurakoitsijan iv-asentajan apuna, konttaamassa kerrostalon sokkelissa asentamassa haju- ja lämpöeristystä sekä timpurin mukana välikattoasennuksissa. Mutta kun hommat loppuvat, ne loppuvat, eikä siinä mitään.

Kävi vain niin, että kyseisessä yrityksessä lomarahoja oli voinut tarpeen mukaan nostella, kun niitä oli kertynyt, vaikka varsinaisia lomia ei oltukaan juuri pidetty. Puolentoista viikon tili käteen ennen kilometritehdasta ja pitämättömät lomat, karenssi ja muutama viikko kertyvää työttömyysaikaa ennen ensimmäistä ansiosidonnaista. Se tuntui tiukalta yhtälöltä vuokranmaksun ja yleisen toimeentulon kannalta.

Parikymmentä vuotta sitten töitä haettiin yleensä ottamalla suoraan yhteyttä rakennusfirmaan ja muutamia haastatteluja tulikin käytyä läpi. Yrityksillä oli talvella aikaa haastatella, keväämmällä riitti yleensä jo pelkkä puhelinsoitto.

Kun nämä temput eivät tuottaneet välitöntä tulosta, viimeisenä vaihtoehtona tuli mieleen tuolloin vielä uusi työllistämisen tapa: vuokrafirma. Kuopiossa ei muistaakseni tuolloin ollut kuin yksi, edelleen toiminnassa oleva alan yritys. Ilmoitin hakevani töitä rakennusalalta, pääasiassa maalaushomia, mutta muukin käy.

Eipä aikaakaan, jo seuraavalla viikolla, kun puhelin soi ja töitä tarjottiin. Niuvanniemen mielisairaalassa oli alkamassa mittava saneeraus ja purkuyritys tarvitsi lisätyövoimaa pariksi viikoksi. Palkka oli alan tessin mukainen, joten mikäpä siinä, ajattelin. Pari viikkoa venyi lopulta liki kolmeen kuu-

kauteen ja olisi jatkunut pidempäänkin, ellei yhdestä aiemmin talvella haastatelluista yrityksistä olisi kevään korvalla soitettu ja tarjottu ammattityötä. Puhelin soi ollessamme purkamassa vesikattoa räntäsateessa, eikä tarjottua sisäseinien pintamaalaustyötä tarvinnut kauaa miettiä, lupasin tulla seuraavana päivänä. Vuokratyöstä oli helppo irrottautua ja täytyy myöntää, että oli aika luksusfiilis rissailia lämpimissä sisätiloissa.

Niuvanniemen keikan jälkeen minun ei tarvinnut turvautua vuokratyöpestiin, vaikka siitä on tullut nyttemmin enemmän sääntö kuin poikkeus rakennusalalla. Uusi normaali. Työnvälityksen sivuilla ei juuri muita työpaikkoja enää olekaan. Monet työmaat ovat vuokratyövoimavaltaisia ja työntekijätkin ovat olleet vuosia yhden tai useammankin vuokratyöyrityksen kirjoilla. Myös yritysten ja työntekotavan maine on parantunut niin vakituisissa työsuhteissa olevien kuin yritystenkin keskuudessa.

Lainsäädäntö, työehtosopimukset ja ennen kaikkea valvonta eivät kaikilta osin ole kyenneet pysymään muutoksen mukana. Joustavuudestaan huolimatta vuokratyövoiman käyttö ei liene aivan riskitöntä yrityksellekään, kun sitä vertaa oimien, vakituisten ja tunnettujen työntekijöiden panokseen. Vuokratyö näyttää tulleen jäädäkseen ja lukuisista kysymyksistä huolimatta meidän työntekijöiden olisi muistettava suhtautua rinnallamme työskentelevään vuokratyöntekijään tasavertaisena toverina.

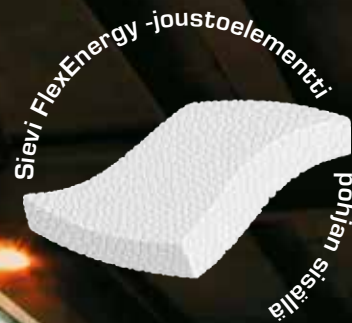
Ihmisten elämäntilanteet ovat erilaisia ja yksi tapa toimia työelämässä sopii toiselle, ja toinen malli toiselle. Vuokratyö auttoi aikoinaan minut pahimman yli, mutta nykyisin olen tyytyväinen toistaiseksi voimassa olevan työsuhteen antamaan turvaan. ■

Timo Kuvaja
maalari

FLEX ENERGY

UUTUUS
Racer

Työmukavuuden uusi aika.

Racer on rento ja sporttinen. Se on kevyt ja täydellisesti jalkaan sopiva. Sen materiaalit hengittävät ja pitävät jalkasi kuivana koko päivän. Kengässä on uskomaton pito ActionPro -kaksikerrospohjan ansiosta. Ja mikä parasta – sen sisäpohjassa on uusi Sievi FlexEnergy* -joustoelementti, jonka tuomaa mukavuutta ei ole turvajalkineissa ennen nähty!

* Sievi FlexEnergy -joustoelementti on valmistettu Infinergy®:stä, joka on BASF'n rekisteröimä tavaramerkki. Saat sen Racer Roller S3 ja Sievi Racer 1 S2 -turvajalkineisiin. Kaikki Racerit on tehty Suomessa

Pohjois-Euroopan suurin jalkinevalmistaja
Sievin Jalkine Oy • Korhosenkatu 24,
85310 Sievi As. • Puh. (08) 488 11
info@sievi.com • sievi.com

Racer Roller S3

Sievi Racer 1 S2

GT Racer S3

